ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

25. 1. 1985. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLVI • 40 ДИН • БРОЈ 1726

У ОВОМ
БРОЈУ
СТРИП
МОДЕСТИ
БЛЕЈЗ

NM

Ripley

Веровали или не!

ИНДИЈАНЦИ

Племена чимшиан из канадске покрајине Британска Колумбија на глави носе дрвене изрезбарене маске које представљају сунце.

АЛПИНИЗАМ ПО ЛЕДУ

Је најопаснији спорт. Његови поклоници, којих има све више и више, данима чекају да лед добије неопходну чврстину, а онда се пењу уз залеђене водопаде и литице често високе као облакодер од 40 спратова.

ПЕВЦИ

Који се гаје у Гвинеји имају црну кресту која подсећа на коврџаву косу.

ЏИНОВСКИ БУДА

У храму Јанг Хо Кунг у Пејпингу (Кина), висок 18 метара, изрезбарен је од стабла једног јединог дрвета.

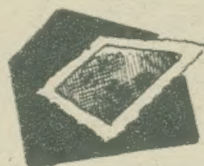
ЈЕДИНА ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА

на Хавајима, изграђена 1879. године, широка је само 90 см. Њом још саобраћају возови.

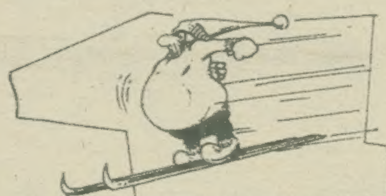

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

● ● ● у републици Сан Марино недавно је штампана марка са ликом италијанског председника Пертинија. Ово је први пут да се лик председника Пертинија појављује на марки, па ће зато она бити веома тражена међу филателистима света.

● ● ● у америчкој држави Мејн сваке године одржава се такмичење у слалому на коме право учешћа имају само дебели смучари. Они не смеју да буду лакши од 95 килограма, а што су тежи шансе за освајање награде су веће.

● ● ● не зна се тачно када је кромпир дошао у наше крајеве. Према неким подацима највероватније је прво стигао у Хрватску и то тек у другој половини осамнаестог века. Прве кртоле донео је Француз Арбивал Шамаре који се оженио неком Хрватицом и дошао да живи у њеној домовини.

● ● ● кинеске жене које желе да изгледају „западњачки" однедавно могу да се подвргну пластичној операцији и исправе своје косе очи. Како пише кинески часопис на енглеском језику „Чаина Дејли", дозвољено је и ношење панталона припијених уз тело и шминкање.

● ● ● камичак који се случајно нашао у тањиру с прженим раковима једног отменог њујоршког ресторана коштао је његове власнике чак милијарду старих динара. Позанта филмска дива Ђина Лолобриђида вечерала је у друштву свог зубара када је загризла тај камен и сломила зуб. Овај „несрећни случај" спречио ју је да се за неко време појављује у јавности и потпише уговор за рекламирање неких производа. Зато је затражила и добила одштету.

● ● ● Жирафа по имену Конрад из зоолошког врта у Колмардену, недалеко од Стокхолма, мезимац је шведских малишана. Тако је група дечака и девојчица свом љубимцу недавно на дар донела шал како би Конрад лакше поднео зиму. Шал је дугачак 23 метра, израђен је од вуне свих могућих боја, а исплело га је три стотине ђака.

● ● ● постоје гљиве које успешно могу да се користе у борби против инсеката, па би зато једнога дана у потпуности могле да потисну и замене отровне инсектициде. Тако, рецимо, врсте Legedinium и Cilicinomyces својим спорама уништавају ларве комараца, а нису штетне за човека, животиње и друге инсекте.

БЛИСКИ СУСРЕТИ ОПАСНЕ ВРСТЕ

ПАЗИТЕ КАКО ВОЗИТЕ У ОРБИТИ

Да ли Земљиној кугли прети уништење од залуталих астероида или комета? Научници знају да ће, неизбежно, и на Земљу доћи ред, као што се, уосталом, много пута догодило у космосу. Наша планета ће се, тврде они, поново сударити са астероидом тешким милионе тона.

Све је више научних доказа који иду у прилог претпоставци да је нестанак диносауруса пре 65 милиона година последица баш таквог судара Земље и астероида пречника 9,5 километара и да су нестали у катастрофи веома сличној нуклеарној. Истраживања, наиме, показују да би судар са астероидом пречника од 8 до 16 километара био раван нуклеарној катастрофи. Иако при судару Земље са астероидом, до кога ће кад-тад доћи, не би било радиоактивних падавина. Катаклизма би била свеопшта, јер би атмосферу загадили прашина и отпаци.

Група научника у Сноудауну у Колораду испитивала је 1981. могућности да се претећи велики астероиди одврате од Земље. Судар је могуће избећи, закључили су, али под условом да се тачни подаци о орбити астероида прикупе на време (десетак година унапред) после чега би, чак и мањим количинама, експлозивна путања астероида могла да се измени а судар избегне.

У неким случајевима судар би могао и добро да нам дође. Стручњак за свемирску механику Семјуел Харис предложио је још 1971. да се део астероида Графос разнесе експлозивом и потом ракетама усмери ка Земљи тако да се с њом судари 25. августа 1994. године. Шта је сврха овог намерног свемирског судара. Астероид би пао на северозападни део Колумбије, тачније на реку Атрато, и створио неку врсту унутрашњег океана. Заједно са астероидом, тврдио је Харис, „слетели" би и никл и други ретки метали као што су иридијум, платина и злато у вредности од око 900 милијарди долара. Судар би дакле, створио рудник блага!

Нека другачија зима

Последњих година наука се све више бави последицама нуклеарног рата у коме би, по проценама, била ослобођена нуклеарна енергија од око 10 хиљада мегатона. Све је више оних који се слажу како би се клима у том случају толико променила да би опстанак људске врсте био доведен у питање. У стратосфери би било толико прашине и гара да се Сунце месецима не би видело па би мразеви на највећем делу Земље уништили и оне облике живота који су преживели експлозију. За проучавање проблема „нуклеарне зиме" америчка влада издвојила је 50 милиона долара.

Страхујемо од атомских бомби, а при судару Земље и довољно великог астероида ослободила би се далеко већа енергија него при нуклеарној експлозији, ваздух у истој мери загадио и све то имало исте последице као и „нуклеарна зима". А зна се да су се астероиди у прошлости сударали са нашом планетом и да ће до судара сигурно поново доћи – на снимцима из ваздуха виде се десетине кратера које су оставили широм света.

СТРАХУЈЕМО ОД НУКЛЕАРНЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ, А МОГУЋНОСТ СУДАРА СА НЕКИМ АСТЕРОИДОМ ПОДЈЕДНАКО ЈЕ СТВАРНА И СТРАШНА

Астероиди пречника не већег од 90 метара оставио је пре отприлике 25 хиљада година у Аризони кратер од 800 метара. Басени Садбери у Онтарију и Вредефорт у Јужној Африци спадају у највеће на свету, сваки пречника преко 120 километара.

Ујутру 30. јуна 1908. године, на пример, један мањи астероид или нека комета пролетео је небом изнад Тунгуска у Сибиру. Сагоревајући у атмосфери астероид је ослободио енергију равну хидрогенској бомби од 12 мегатона, хиљаду пута разорнију од бомбе која је пала на Хирошиму, и уништио километре шума, а експлозија се чула на 800 километара даљине.

Јуџин Сумејкер, геолог и стручњак за астероиде, процењује да вероватноћа новог судара са астероидом у наредних 75 година износи 12 до 40 процената. Већина научника слаже се с њим.

Звезда смрти

У настојању да објасне нестанак диносауруса и друге нагле промене у еволуцији, неки астрономи изнели су тезу о постојању „звезде смрти" – мале, тамне звезде која кружи око нашег Сунца и, у размацима од 26 до 28 милиона година, прохуји кроз облак комета које окружују соларни систем повлачећи милионе ових тела ка Сунцу. Увек би могло да се догоди да се, уз погубне последице по живот на Земљи, неколико десетина тих комета судари са нашом планетом.

Већу претњу за Земљу представља појас од 400 хиљада великих астероида, пречника 800 до 900 километара, који круже око Сунца између Марса и Јупитера. Мада нису непосредна опасност, верује се да известан број испада из појаса и улази у орбиту која се у одређеном тренутку укршта са орбитом Земље.

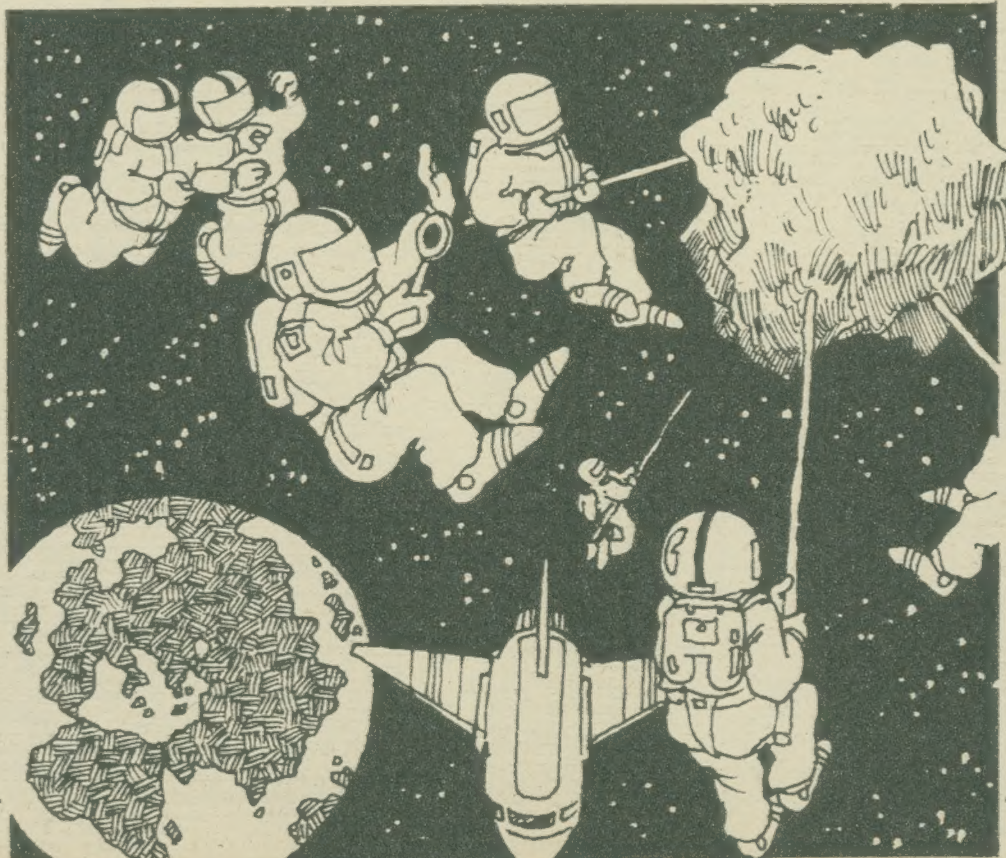
Од тридесетих година нашег века откривено је шездесетак астероида који ће се временом сударити са Земљом или њеним Месецом, Меркуром, Венером или Марсом. Статистичка истраживања потврдила су да постоји око хиљаду „пресретача" пречника око 800 метара – довољно великих да на површини Земље направе кратере широке двадесетак километара. Године 1937. астероид Хермес приближио се Земљи на 800 хиљада километара; био је то најближи „сусрет астероидско-земаљске врсте" до сада забележен.

Од 1983. на Универзитету Аризоне специјална камера претражује небо у потрази за око хиљаду астероида којима је пречник већи од три стотине метара и за чије се путање претпоставља да би могле да се укрсте са орбитом Земље. Циљ овог пројекта је да се „пресретачи" открију, а њихове путање унапред израчунају.

Астероиди пресретачи не представљају само опасност – неки садрже право богатство минерала и воде – и већ је било предлога да се на њих упуте научне експедиције. Гравитација астероида тако је мала да би „рандеву" астероида и неке мање аутоматизоване свемирске летелице, која би покупила узорке и донела их на Земљу, могао прилично лако да се изведе.

Неки конкретни планови већ постоје. Чак Ван Јен са „Џет пропалшн" лабораторије у САД саставио је план за посету астероидима Флори 1995, Медузи 1996, Арахни 1998, Хигеји 4. јула 2000, Германији 2004. и Пентесилеји 2006. године.

М. И.

Илустровао Зоран Петканић Петко

Илустровала Босиљка Кићевац

МАЧКА
НА СУНЧАНОЈ СТРАНИ КРОВА

АМЕРИКУ СУ ОТКРИЛИ ПАПАГАЈИ

МРАВИ-АСТРОНОМИ, СЛОНОВИ-ФУДБАЛЕРИ, НЕПОГРЕШИВИ МАГАРАЦ

Тешко је у било којој вароши на свету не наћи бар неки споменик. Има их обичних и необичних. Можда су необични они у Лењинграду, Токију, Паризу и још неким градовима – споменици псима, пчелама, кравама, лептирима, мачкама, жабама...

Многе животиње су незаслужено заобиђене у постављању на споменик. Међу њима и оне које су и те како помогле човеку. његовим изумима и открићима без којих тешко да би се могао замислити савремени свет. Не сме се заборавити допринос животиња развоју географије, хемије, медицине, математике, астрономије и спорта.

Неспретна љубимица

... Тога дана је Француз Бернар Куртуа (1777–1838), као и обично, доручковао за радним столом у свом малом хемијском кабинету. На рамену му је, такође по обичају, седела мачка љубимица. Уз доручак на столу налазило се и неколико боца: једна са екстрактом морске алге у шпиритусу, друга са смесом сумпорне киселине и гвожђа. Мачки је, изгледа, у једном тренутку додијало да седи на хемичаревом рамену, па је скочила на сто. Уз пут је срушила обе боце које су пале на под и разбиле се.

Бернар Куртуа, ухвативши се за главу, немо је посматрао шта је мачка урадила. Међутим, љутња се брзо претворила у радозналост: течност из две разбијене боце се помешала и, као резултат хемијске реакције, просторију су испунили љубичасти облаци паре. Кад су се слегли, Куртуа је приметио да се на предметима по кабинету ухватио танак кристални слој. Био је то, у то време науци још непознат, слободан јод.

Наука дугује захвалност још једној мачки. Дански лекар Нилс Финсен (1860–1904) посматрао је понашање мачке која је седела на крову његове куће. Иако је кров био простран, мачка је упорно седела само на сунчаној страни. Чим би се сенка приближила, она би променила место и поново задовољно прела на сунцу. Цео маневар поновила је неколико пута и Финсен се замислио. Знао је да је мачка последњих дана била нешто болешљива. Можда на сунцу покушава да нађе лека својој болести. А да ли сунчеви зраци могу да помогну и болесном човеку?

Лекар се дао на посао. Прочитао је гомилу медицинских књига, али није нашао ни ретка о утицају сунчевих зрака у лечењу човека. Међутим, стално га је копкала мачка на сунчаном крову: као лекар знао је да треба веровати и, кад се може, користити оно што се зове инстинкт код животиња. Извео је низ експеримената који су недвосмислено показали да благотворно лековито дејство имају само љубичасти делови спектра. Тада је и почело коришћење ултравиолетних зрака у лечењу. Нилс Финсен почео је помоћу њих да лечи туберкулозу коже тзв. Финсеновом лампом. За то је 1903. добио Нобелову награду за медицину. Не зна се, међутим, шта је мачка добила.

Колумбо мења курс

На граници фантастике је податак да су мрави заслужни за нека открића у астрономији. Још у прошлом веку, знајући за способност неких мрава да „хватају" ултравиолетно зрачење, браћа Анри начинила су следећи експеримент: у окулару телескопа, управљеног према делу небеског свода на којем су се налазила тела невидљива голим оком, сместили су кутијицу са мравима.

Врло брзо инсекти су врло приметно оживели – открили су ултраволетно зрачење. Експерименти су поновљени неколико пута. И сваки пут, када су мрави почели да се помичу, то је значило да су открили ултраволетно зрачење. Наравно, то су астрономи касније потврдили помоћу својих врло прецизних апаратура.

На питање „ко је открио Америку" аутоматски се намеће одговор – Колумбо. Тачно, али је још тачније да је то учинио уз помоћ папагаја. Док су Шпанци лутали океаном препуштени ћудима непознатог, Колумбов сапутник Пинсон затражио је од свог команданта да његове три каравеле промене курс. Разлог: Пинсон је пред залазак сунца угледао јато папагаја које је летело на југозапад. Искусан морски вук Колумбо схватио је да су птице летеле на свој ноћни починак, значи према копну. Курс је промењен и Колумбо се ускоро искрцао на тле Америке.

А магарац! Сасвим је сигурно да ће он у беспућу изабрати најкраћи пут између две тачке: од многих могућих варијанти он ће увек изабрати ону са најмање успона и низбрдица. Да то није само пуста прича потврдили су и експерименти са компјутерима: утврђено је да је у тим стварима магарац непогрешив.

Ако ћемо право, и спорт је тешко замислити без утицаја животиња. Знамо, на пример, да је лопта основни реквизит многих спортова. А лоптање је тешко замислити без слонова: они су играли фудбал много пре него што је то почело у Енглеској, „колевци фудбала". Обожавајући да се ваљају по блату они су се од памтивека сретали са гомилама грања и корења, уваљаним у лопте. Излазећи из блата слонови, с великим задовољством, ногама шутирају те лоптасте масе.

Претече данашњег ватерпола су, по свој прилици, видре које су обожавале, и данас то чине, да се у води играју лоптама од грања. У игрању неким лоптастим предметима уживају и дивље свиње, мајмуни, туљани, чак и свраке.

На старим фотографијама може да се примети да су сви тркачи на кратке стазе према циљу кретали из тзв. високог старта. Американац Шерил је својевремено обратио пажњу на то како трче кенгури и уочио да они у трк крећу погнути готово до земље, а код таквог старта почетна брзина је много већа. Убрзо су и атлетичари, тркачи на кратке стазе, полазили из тзв. ниског старта. Тако је и данас.

Зоолози су у праву кад кажу да човек има још много да научи од животиња.

П. М.

ПОЖАР НА АУСТРАЛИЈСКИ НАЧИН

ПАКЛЕНИ 16. ФЕБРУАР 1983.

У пламену су нестале и две ватрогасне екипе

МНОГО СУНЦА, ТОПЛИ ВЕТРОВИ, САСУШЕНО ДРВЕЋЕ, СВЕ СУ ТО УСЛОВИ ЗА ПОЖАРЕ КОЈИ У АУСТРАЛИЈИ БУКТЕ ВИШЕ И ЈАЧЕ НЕГО У БИЛО КОМ ДЕЛУ СВЕТА

Била је среда и средина аустралијског лета. У оперативном одељењу централне ватрогасне станице у држави Викторија сви су већ данима у приправности. Време је незапамћено топло и суво. Температура изнад 42 степена Целзијуса. Воде у језерима и резервоарима у близини Мелбурна готово да нема. Водостај у рекама опао је до максимума а многи потоци су пресушили. У областима под шумом и жбунастим растињем хиљаде тона трулог дрвећа, сувог лишћа и гранчица само чека да падне прва искра.

Тешко је веровати да ће управо зелени еукалиптус покривен црвенкастим цветовима букнути први! Због велике топлоте и испарења његових уља „експлодираће" нека крошња и пренети ватру на друго дрвеће. (Иако ће пламен уништити све, из корена угљенисаних стабала кроз неколико недеља нићи ће нови изданци еукалиптуса...)

Олуја

Озбиљније пожаре очекивали су још осмог фебруара. Тог дана почео је да дува снажан северни ветар. Подигао је хиљаде тона драгоценог површинског слоја исушене земље претворене у прах и сручио на Мелбурн и друге јужније градове. Температура се попела до четрдесетог подеока, а 16. фебруара износила је 43 степена. Тог дана, у седам часова ујутро, држава Викторија прогласила је Дан потпуне забране паљења ватре. Преко радија и телевизије објављено је да нико не сме да користи електроуређаје, распаљује роштиље, прави ватромет, пали ватру у природи и слично. За сваки прекршај следи казна од 2500 долара или две године затвора.

Дежурни крај радио-пријемника у централној ватрогасној станици Боб Пот имао је пуне руке посла. Извештаји су говорили да је забележено двадесетак жаришта које су локалне ватрогасне бригаде успеле да обуздају. А онда, око два по подне, стигло је обавештење: у Источном Трентему, око осамдесет километара северозападно од Мелбурна, букнуо је пожар. „Неукротив"!

На ногама се истог часа нашло 20 хиљада добровољних ватрогасаца и око 1500 чувара шуме. На располагању су имали око 800 ватрогасних кола и цистерни. Чак и цистерне за нафту и млеко. Мешалице за бетон и свако друго возило које је могло да држи воду укључено је у акцију гашења. Неких 200 булдожера, копачица и других машина хитало је да покуша са „пресецањем", како називају уклањање дрвећа на путу којим се ватра шири.

Само један сат касније, у суседној Јужној Аустралији и у Викторији већ је буктала шума на простору од око 1000 квадратних километара.

Нестали у пламену

Тридесетак авиона и хеликоптера безуспешно је покушавало да из ваздуха помогне онима на земљи. Распламсали гас еукалиптуса бацао је у висину облаке горућих гранчица и лишћа. Снажни ветар засипао је њима летелице.

Ватра је побеснела и више се није знало у ком правцу ће да се шири. Људи који су имали више среће, стигли су да покупе оно најважније и похитају ка голим равницама. Други су се, попут животиња, завлачили у јаме и подруме, у резервоаре за воду и друга скровита места. Најтеже је било онима који су се затекли на отвореном – тамо где је ватра незадрживо гутала све пред собом.

Око шест по подне објављено је да ће почети да дува западни ветар. То је значило да ће ватра почети да се шири и на исток, и то на далеко већој површини. Завладала је паника...

Била је скоро поноћ. Пожар се и даље ширио не поштујући никаква правила. Неке куће су гореле, друге нису. Ватра је сустизала мотоциклисте који су се кретали брзином преко 90 километара на сат. Мелбурн је изненада испунио дим и мирис еукалиптуса који гори.

Јављено је да су два ватрогасна возила нестала заједно са посадом! Пре тога је с њима изгубљена веза.

Уништење

Пробијајући се кроз згаришта Какатуа у брдима Денденонг, ватрогасци су трагали за знацима живота. Седамнаестог фебруара ујутро стотинак грађана пронађено је у просторијама дечјег вртића – у једној савременој кружној грађевини која је чудом остала поштеђена. Непомично су лежали на поду највеће просторије. Домови су им нестали у пламену а укућани изгинули или су, приликом евакуације, растурени на све стране. Били су исувише напети и очајни да би могли да спавају, али и срећни што су живи.

У само једном дану ватра је уништила и део веома значајног културног наслеђа Аустралије, од чега само 50 хиљада књига Англиканског семинара у Аделејду, Јужна Аустралија, и 140 година старо село-музеј досељеника из Немачке.

Многи фармери изгубили су готово све – домове, засаде, опрему, стоку. Рањене животиње морали су да убијају на лицу места. Џон Бел није издржао да види како булдожери на згаришту копају огромне рупе и у њу затрпавају 2.500 угинулих говеда и преко хиљаду оваца.

Никад пре тога Аустралија није у пламену изгубила 74 људска живота, 2236 домова, 1000 возила и 280 хиљада грла стоке. У пламену су нестале две комплетне ватрогасне бригаде. Уништено је 2216 квадратних километара шуме, а штета у новцу премашила је 275 милиона аустралијских долара (око 4,5 милијарде нових динара).

Д. Варагић

У ПОТРАЗИ ЗА ИЗГУБЉЕНИМ ПРЕЦИМА

–ЛЕТЕЋИ КАЗАНЏИЈА–

Дјед мој Владимир Благојевић умро је док сам још био дјечак, отац Велимир млад тако да нису стигли да ми испричају више о нашим старима. Знам само да смо поријеклом из Црне Горе, негдје из околине Дурмиторског језера. Дјед мога дједа, прича породично предање, имао је лијепу кћер коју уграбе Турци. Наши стари направе бусију, отму је и морају да пребјегну у Босну. Не одмах у Сарајево већ ту горе, на Пале. Тек негдје 1910. дјед је мој, као дијете, сишао у Сарајево. Убрзо одатле оде у Загреб да учи за постолара, али га је газда ружио и прогонио, те он одлучи и оде у Бањалуку на казанџијски занат. Три године је био шегрт, исто толико калфа, а мајстор онда нисн могао постати прије тридесете. Усавршавао се у Добоју код чувеног мајстора Поповића.

Кад се напокон вратио у Сарајево кући, ни мајка га није познала...

Тада је и купио ову кућу на Баш-чаршији у којој је у то вријеме био смјештен хан и ковачка радња. Удружио је капитал и с компањоном. Његован се звао, отворио казанџијску радњу и ова фирма која и данас стоји његова је и не мислим је мијењати. Званично, Благојевића радња је отворена 1921. а већ 1924. на Првој занатској изложби дјед осваја златну медаљу. Благојевића производи одскакали су квалитетом у врло оштрој конкуренцији, били прва лига што би се данас казало. Његове казане за печење ракије знала је цијела Босна, а чуло се и у Југославији.

За дједа још знам да је био педантан човјек, запрљан и гарав док је у радионици, обавезно у бијелој кошуљи с краватом и изглачаним ципелама кад заврши посао. Носио је џепни сат и наочаре и волио да сједи пред радњом и поздравља сусједе занатлије. Говоре да је био душеван човјек, мати моја памти да је удовици оног мајстора из Добоја редовно слао помоћ.

Кад је дјед умро 1968. из куће су га изнели само његови ученици, а сви дућани у сарајевској чаршији били су затворени – и муслимански, и православни и католички...

Тата мој Веља био је јединац и у оно доба се подразумијевало да настави очев посао. Негдје пред рат завршио је шегртовање код оца који га је држао баш као и остале ученике, у шта потпуно вјерујем јер је и мене мој знао уз шамар опоменути: „Нисам рекао тај чекић, Владимире". На жалост, отац се касније разболио, оперисао бубрег и морао оставити овај тежак посао. Завршио је вишу комерцијалну школу и запослио се, али се од радње никад није сасвим одвојио. Кад је, међутим, дјед умро, отац је све напустио и наставио да води радњу. И даље су се у овој радионици правили казани свих врста.

Отац је такође био педантан и, кажу, превише добар. Мати увијек додаје и „најбољи плесач у граду".

Док се за дједова времена највише радило руком, чекић се није испуштао по цио дан, отац је унапријеђио радњу: са дрвеног ћумура прешло се на бутан; механички чекић одмијенио је бар двојицу људи што је било неопходно јер је све мање занимање било за овај занат. Казанџије са Баш-чаршије полако су се претварале у кујунџије, што је лијеп и вриједан занат да бих данас ја остао један једини у цијелом Сарајеву који правим казане као мој дјед, па отац, између осталог једини сам који израђује казане за печење ракије.

Отац је умро изненада, од срца, у љето 1975. и кад сам ја преузео радњу, имао сам двадесет година и један мјесец. Да је отац поживио, разговарало се да пођем на студије машинства јер сам управо завршио средњотехничку, машински смјер. Овако, радња је била ту, посао развијен, а у мени осјећање да занат мојих предака не смије да се угаси.

Обрео сам се међу искусним радницима као падобранац и да ми они онда нису помогли – било их је тројица – тешко бих из кратких ускочио у дуге панталоне. Преконоћ сам морао у људе ... Није посао за мене био првина. Још од шестог основне сваког љета најмање мјесец дана сам проводио само у радњи: носио сам угаљ.

Prva sarajevska radionica modernih kazana odlikovana zlatnom kolajnom

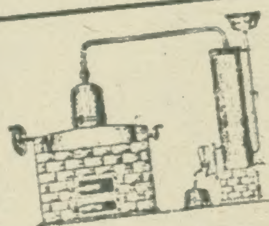
VLADIMIR BLAGOJEVIĆ

SARAJEVO

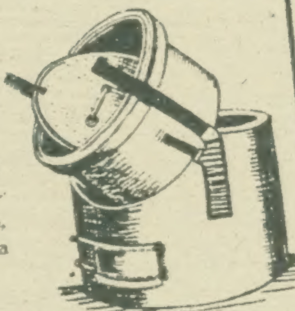
Bravadžiluk ulica 8
preko puta Gradske opštine

Osnovana 1921 godine
Telefon broj 26-86

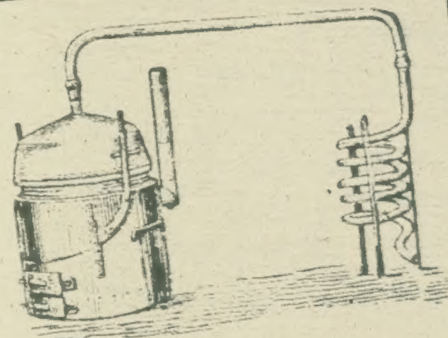
Izraduje i imade na skladištu najmodernije i najsavršenije kazane (kotlove) za pecivo rakije svih vrsta i u svim veličinama, kao i ostalu svakovrsnu bakrenu robu i to: Kazane za apoteke i drogerije destilieraparate, balone za sodafabrike, kazane za sirenje, bojadisanje, pekmezare, halvedžije, za pranje veša i grijanje vode, mliječne kotlove, bakrače, tepsije, kotlove za vodu u šporetima, tave, čase, sahane, tendžere, ranljike itd. Naročito preporučujem moje na daleko čuvene rakijske kazane, koji su bez konkurencije, a koje dajem sa garancijom, jer ja za svaki svoj proizvod jamčim. Izradujem novo i popravljam (kalajišem) staro suđe za kuhanje vojničkih jela. Sve prepravke kazana od starinskog na novi sistem i popravak izvršujem brzo i solidno uz umjerene cijene.

Slika br. 1
pokazuje **kazan komplet** uzidan najnovijeg tipa sa cilinderladnjakom, mogu biti sadržine od 80 do 1000 litara, a najpodesniji su od oko 500 litara. Ovaki se kazani ne pokreću sa svog mesta.

Slika br. 2
pokazuje **kazan** kako se ispražnjuje (istresa) kom (džibra). Ovaki su kazani podesni za pečenje šljivovog, a isto i lozovog koma, mogu biti sa mješalom, a i bez istog.

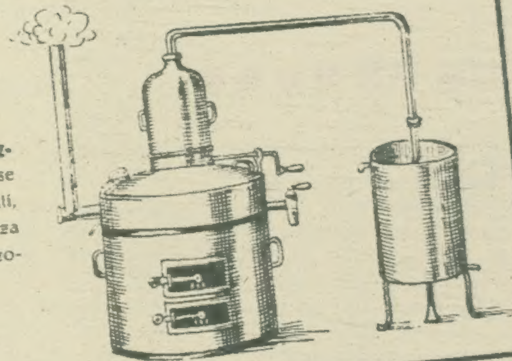
Slika br. 3
kazan komplet sa željeznom peći, koji se ispražnjuje pomoću izvrtanja, kao što pokazuje slika br. 2, veoma podesan za pečenje lozovog koma, a isto za prepecanje rakije.

Slika br. 4
pokazuje **kazan** starinskog sistema sa širokim kapkom i pravom lulom za pečenje šljivovog i lozovog koma, a može biti razne veličine.

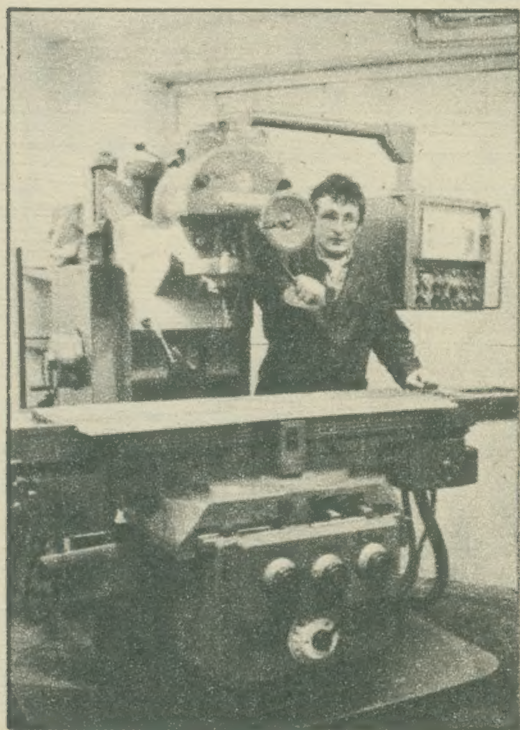
Slika br. 5.
pokazuje **kazan sa željeznom peći** za pranje veša i topljenje masti.

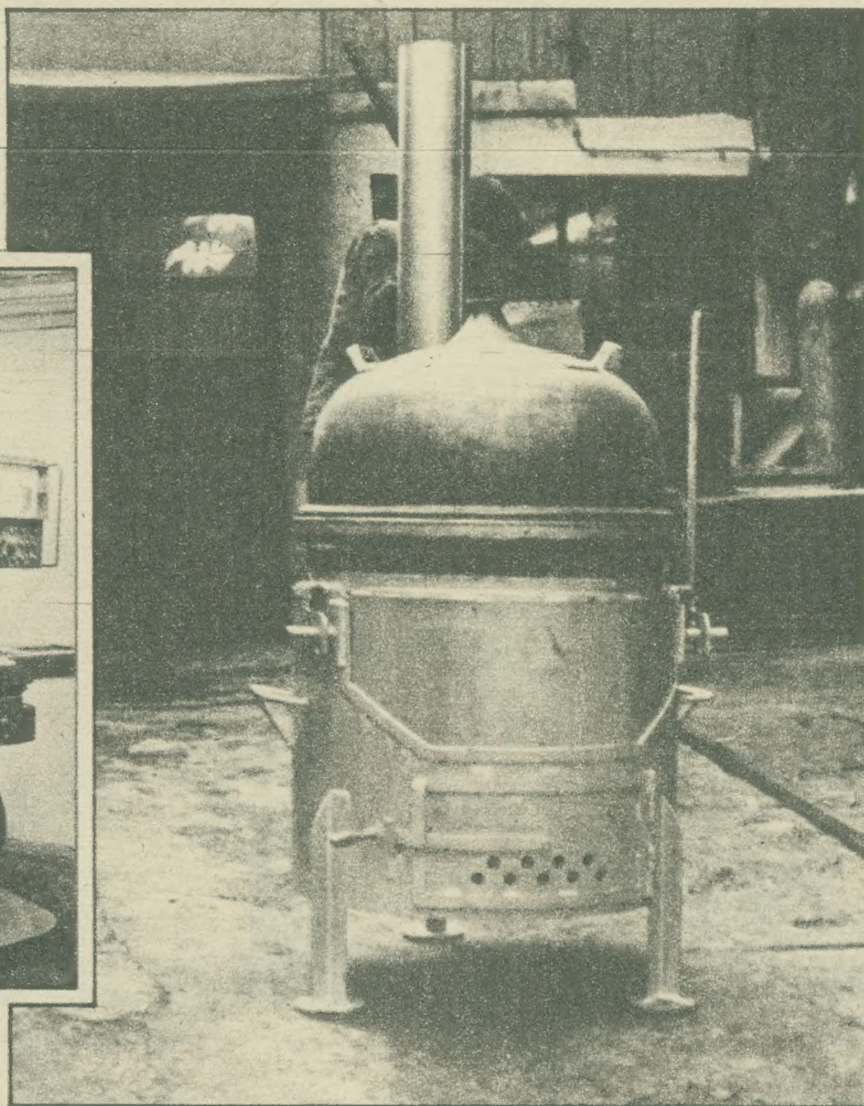

Slika br. 6
pokazuje **kazan sa željeznom peći**, kod kojega se može mješalo lako izvaditi, tako da je isti podesan za pečenje šljivovog i lozovog koma.

Štamparija Dušan P. Dozet, Sarajevo

Владимир В. Благојевић: стари занат, модерни алати – глодалица с електронским управљањем која стаје 800 милиона динара (стара цена).

Добар ракијски казан траје колико и људски век. Често се дешава да дође сељак и донесе неки део казана: „То ти је ђед правио, ти га поправи"!

САМО У ЈУГОСЛАВИЈИ

Нигде у свету казани за печење ракије не налазе се у слободној продаји осим код нас и у Шпанији, односно нигде нема индивидуалних казана, а ако их има, добро су склоњени јер је то кажњиво. То је један вид прохибиције (забране производње алкохола) коју је за себе као монопол задржала држава, баш као што је то са цигаретама случај. И код нас је после рата била забрањена производња и продаја казана, а после су пустили. У шљиворoдним крајевима, као што су Горњи и Доњи Вакуф, и данас се плаћа порез на казане.

чистио: с метле сам прелазио на најтеже послове. Нема шале: нацрташ се у седам ујутру у радионици и радиш до три по подне. Нарочито ми се свидјело да једем с људима, било је много забавније него горе у кући са сестром Браном и мајком Љубом.

Али, како су године шле, мени баш и није било право што љети, док су моји вршњаци у игри, ја морам у радњу, тако да сам прве године као казанџија провео под морање. Тек касније сам заволио посао, кад сам видио како је то кад ни из чега направиш нешто, па је то још и лијепо, а народу користи...

Људи из радионице помогли су ми да научим колико времена и материјала треба потрошити у нешто да буду задовољни и они, и ја и купац. Тада сам први пут имао прилике да осјетим како је то кад уђе у радњу материјал (жељезо, бакар, калај), а онда дође купац, натовари казан на једну, хладњак на другу страну коња, цијев у руке и – оде некуд у босанска брда ...

Дошле су, наравно, и бриге.

Прије рата, док је дјед радио, у селу је казан био мјера за газду, а позајмљивао се уз велику надокнаду, обично у „натури". Крајем септембра и почетком октобра побере се шљива, одстоји у бурадима и у новембру – у казан. Постојао је и лијеп обичај: кад неко дође да поручи казан, а чекало се на њега најмање мјесец-два, понесе литру ракије. „Ево, мајсторе, у твом сам је испекао". Некад су и породице биле велике, читаве задруге, по педесет у кући, па кад зазими као ово сад и удари досада, све се попије и до нове шљиве не остане ни кап. Пило се и кад неко умре, и на вјенчању, и на рођењу.

Пије се и сад, на жалост и више, али што да се пече кад има готових вињака, коњака ... Не цијени се више домаћа ракија. Уз то, шљива често подбаци због затрованог ваздуха. Појавила се и нека болест, народ је зове шарка, шљива споља остане плава и као здрава, а унутра ништа. Прошле године продао сам педесет казана, ове само два, али нећу одустати док и једном годишње добијем наруџбину. Традиција је то, а и уђе у крв. Банем тако било гдје у околину, затекнем човјека од седамдесет година како пече ракију. Помогнем му и, као узгред, питам чији је казан. „Благојевића", каже он, а кад му се представим угости ме као попа или геометра.

Казани мога дједа били су највећи, најскупљи и најбољи у Босни. За мог другог дједа, по мајци, који је био ракијски трговац из Лознице, направили су дјед и отац казан од 800 литара који је у пречнику имао два и по метра! Тако је отац и упознао моју мајку ... А колико ми се само пута десило да дође сељак и донесе неки дио казана: „То ти је дјед правио, ти га поправи"...

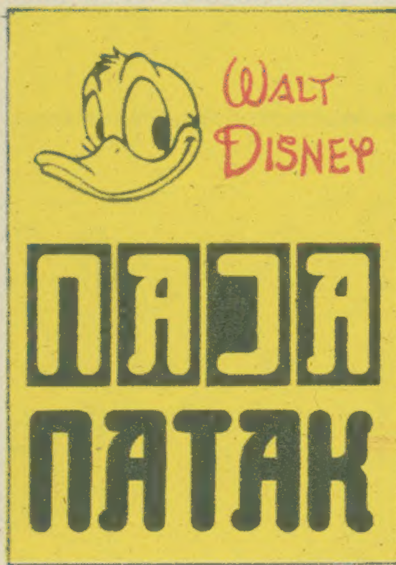
Добар казан за ракију траје један људски вијек, 60-70 година, наши су казани бар такви, а ево и откуд. Главни материјал на казану је бакар. Има и жељеза, али гдје год долазе алкохолне паре, ту на спојевима мора бити бакар или месинг, од бакра је и сакупљач паре и цијев која проводи од капка до хладњака. Зато казанџија мора бити поштен мајстор, иначе ће ти муштерија доћи сутра и набити казан на главу. Не смије цибра у њему да загори, мора брзо да прокува, оптимум је 40 минута до један сат. Али, има ту још једна тајна: пошто су се прије казани продавали на кило, појачава се материјал да би казан био што тежи. Послије су направљени цјеновници по величини казана, али су моји наставили да праве тешке казане и тако се очувало име. Погађам се и ја са сељацима, али много краће него моји који се, прича мајка, по цио дан затворе доље у радионици и преговарају – није лако сељаку узети паре и да оде задовољан.

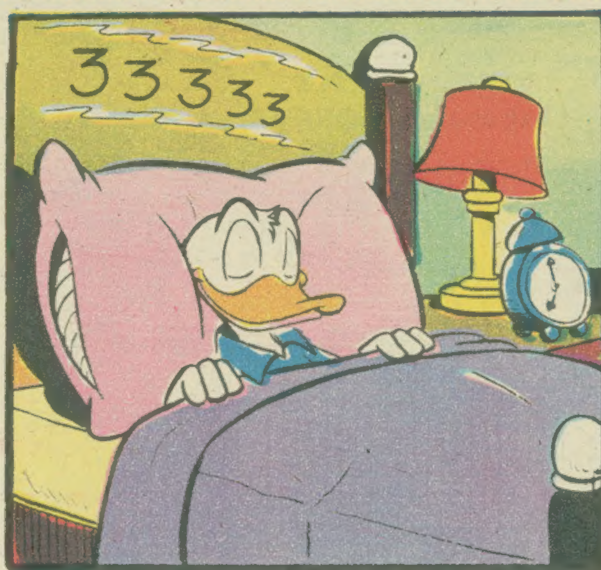
Кад сам ја постао власник радње, у чаршији су ме још дуго звали Цале, Владан, па „летећи казанџија" док сам возио „хонду 1000", а само понеко од муштерија мајстор Благојевић. Све што је дјед радио, и отац, наставио сам и ја, исто ако не и боље, а сигурно више. Модернизовао сам радњу и проширио послове. Осим ливнице, ковачнице, ту је сад универзални струг за обраду метала, глодалица с електронским управљањем од 800 милиона ... Ја сам у међувремену завршио казанџијски, машинбраварски и ливачки занат ...

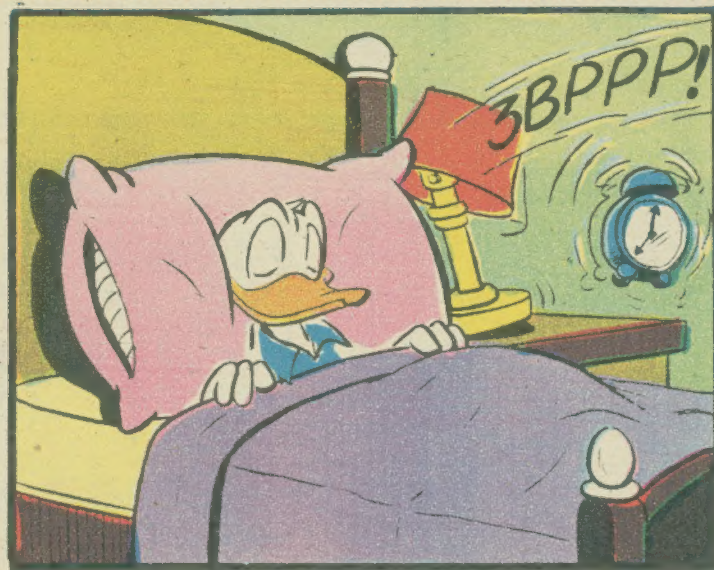
Казана је све мање и мислим – кад ја „заврнем" – биће готово. Ко ће данас у казанџије кад се дијете, док прогледа, дохвати компјутера. А штета. Риједак и лијеп занат и жао ми је што њиме неће нико да се бави. Мој сестрић Немања, кад дође из Београда у госте, сваки час се искраде од бабе на терасу и шапуће момцима: „Зовите ме". Баба се боји да га пушта доље због машина, а њему се свиђа, воли да једе с нама „топли оброк" који се доноси из сусједне гостионе или кад скухамо пасуљ. Кад одрасте, њему не гине бар месец дана у радионици. А ако се ја будем женио и имао своје дијете, натјераћу га да заволи казане. Па и ако буде кћер, нека изучи. И моја сестра, која је дипломирала њемачки, боље држи ћекић од већине мушкараца. Нећу дати да казани Благојевића стану.

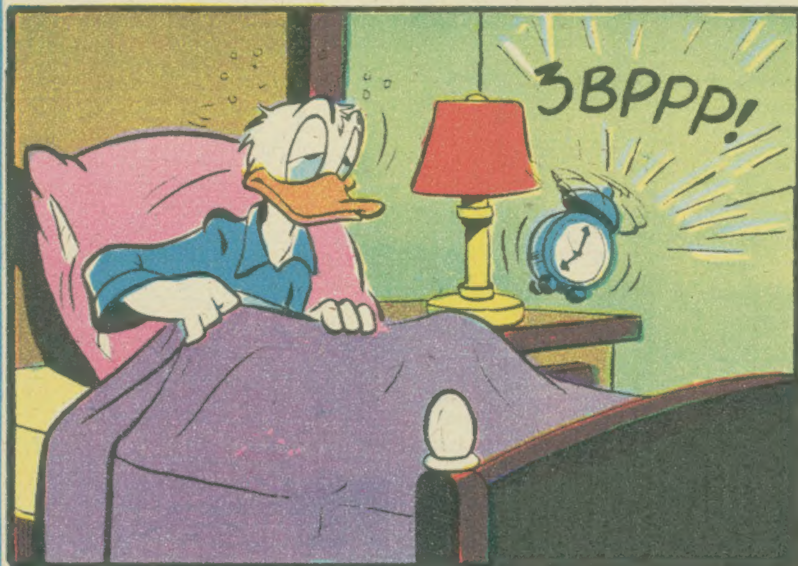
Дућан ми је све, почетак и крај, све лијепо и ружно везано ми је за њега, волим посао и казане посебно, али највише од свега волим чаршију рано ујутро, кад испред дућана поздрављам сусједе занатлије оним онако неважним реченицама: „Јеси поранио", „Може ли се, комшија" у којима је у ствари цио људски живот.

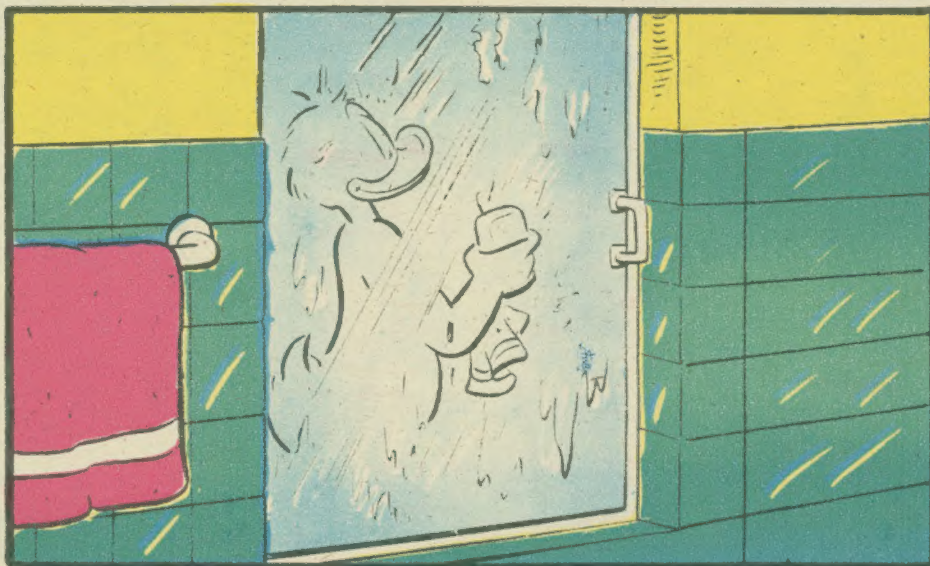
С вама трага **Вера Смиљанић**

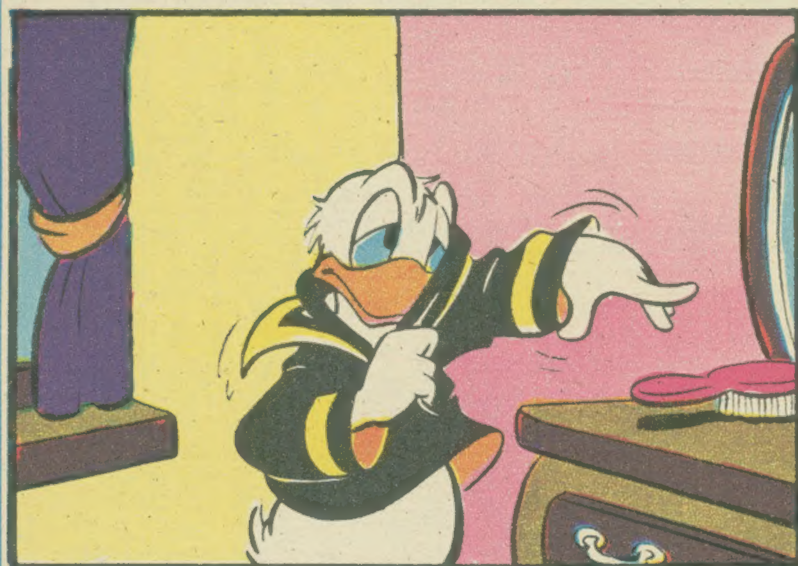

Walt Disney
ПАЈА
ПАТАК

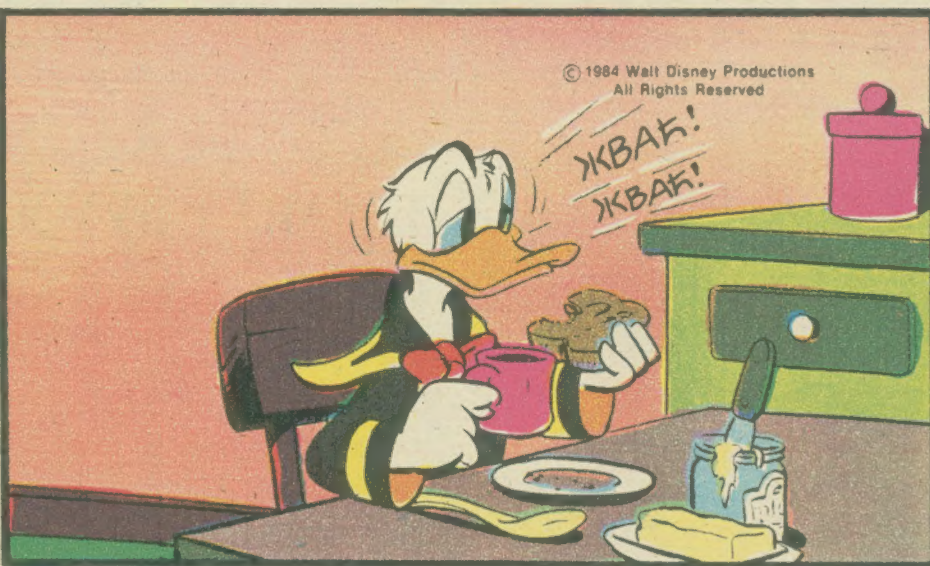

ЗЗЗЗЗ

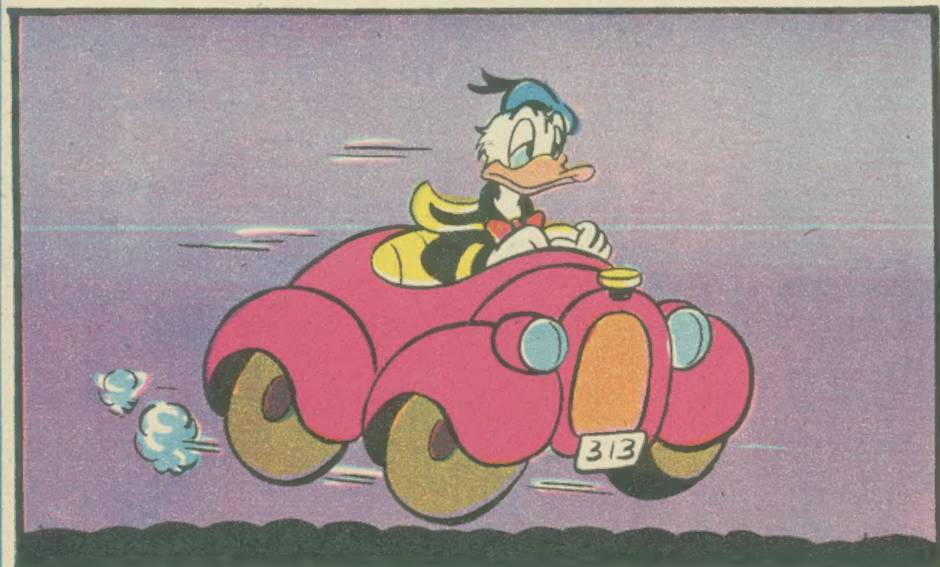

ЗВРРР!

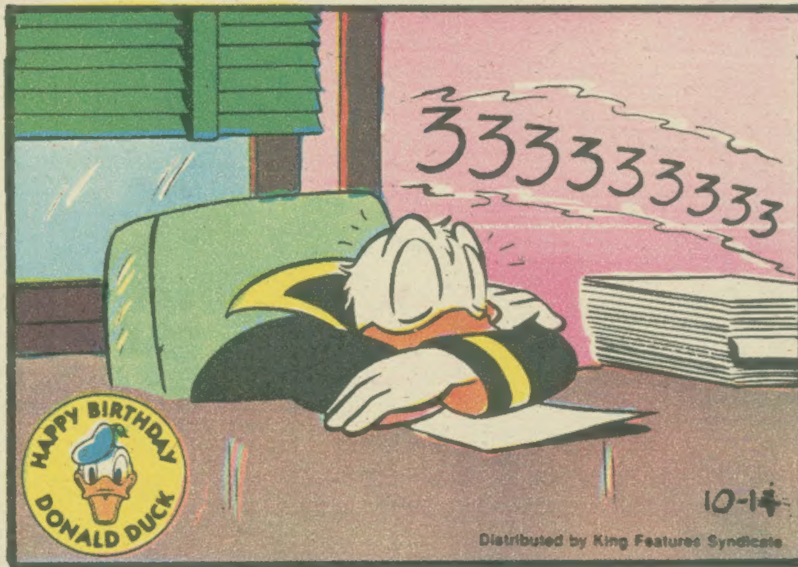

ЗВРРР!

© 1984 Walt Disney Productions
All Rights Reserved
ЖВАЋ!
ЖВАЋ!

313

ЗЗЗЗЗЗЗЗЗЗ
HAPPY BIRTHDAY DONALD DUCK
10-14
Distributed by King Features Syndicate

За читање наглас

Е. Л. Докторов:

ХУДИНИ, НАГЛАВАЧКЕ

... Случајно је баш тог истог дана Худини требало да изведе један од својих спектакуларних подухвата под ведрим небом. Стога није могао да размишља о надвојводиној смрти колико би зацело иначе размишљао. Изишао је из куће, дозвао такси и одвезао се до Тајмс Сквера. Ту су му, након сат и по, пред очима неколико хиљада људи, навукли на леђа лудачку кошуљу, привезали му челично уже за глежњеве и подигли наглавце до половине висине облакодера на Тајмс Скверу. Сваким окретом дизалице на крову подигао би се за који метар више њишући се на ветру. Светина је клицала од усхићења. Било је врућe и небо је било плаво. Што се више уздизао, то је улична врева била све удаљенија. Видео је наопачке своје властито име исписано изнад улаза у позориште Палас, пет улица даље. Аутомобили су трубили а трамваји су се све дуже задржавали на Тајмс Скверу јер су возачи желели да виде шта се догађа. Полицајци на коњима звиждали су својим пиштаљкама. Све је било окренуто наопачке – аутомобили, људи, тротоари, полицајци на коњима, зграде. Небо му је било под ногама. Худини је прошао поред семафора с резултатима безбола који су били постављени на облакодеру. Дубоко је дисао и био миран у опасности, што је била способност коју је развио у себи годинама и годинама телесне дисциплине. Наложио је својим помоћницима да га подигну на висину отприлике дванаестог спрата, тако да буде заиста високо у ваздуху, али опет не толико да га људи не би могли лепо одоздо да виде. Намеравао је да се усправи снагом мишица као акроабта на трапезу и дохвати се ужета за које је везан ланцем око глежњева. Затим ће се ослонити на ноге, са стопалима усађеним у кривуљу велике куке, па ће махати руком светини спуштајући се на земљу. Худини се у последње време нешто боље осећао. Своју жалост за мајком, страх да ће изгубити публику, сумње које су га мучиле да му је живот безначајан а сви успеси смешни – сав терет свакидашњих брига и мука некако је лакше подносио. То је приписивао својој новој делатности, раскринкавању спиритистичких опсенара, ма где наишао на њих. Теран својом тугом за обожаваном мајком, прекидао је спиритистичке сеансе, разобличавао грађаве трикове медија и извргавао јавном руглу обмане и подвале којима су шарлатани искоришћавали лаковерност безазлених грађана. На свим наступима нудио је по десет хиљада долара свакоме ко изведе нешто што он, Худини, неће моћи да понови механичким средствима. Новинари и публика су били одушевљени тим новим елементом у његовим наступима, али то је за њега било споредно. Рекло би се да сада, када му је мајка умрла, мора бранити небеса. Борећи се, имао је осећај да ће ускоро разазнати границе подручја у којем она борави. Његови приватни детективи обилазили су спиритистичке салоне у свим градовима у којима је гостовао. И сам је одлазио на сеансе прерушен у седу удовицу, са велом преко лица. Осветлио би цепном батеријом танку жицу помоћу које су подизали сто. Збацио би покров испод којег је била скривена „Виктрола". Зграбио би звучнике који су лебдели у ваздуху, и шчепао за врат ортаке скривене иза застора. Тада би се усправио и драмским покретом смакао перику од наковрчане седе косе и обзнанио свима ко је. Навукао је себи на врат на десетине парница.

Худини је запазио да се дигао до потребне висине. Ветар је ту био нешто снажнији. Осећао је како се окреће у ваздуху. Гледао је у прозоре на облакодеру на Тајмс Скверу, а онда у широки простор изнад Бродвеја и Седме авеније.

– Хеј, Худини – позвао га је неко.

Ветар је окренуо Худинија према облакодеру. Неки човек му се церио, окренут наглавце, с прозора на једанаестом спрату.

Могао се заправо извући из лудачке кошуље за мање од једног минута. Али кад би се пребрзо извукао, људи му не би веровали да се није послужио неким триком. Зато се навлаш извлачио спорије. Рекло би се да се упиње из петних жила. Чуо је како људи, доле на улици, уздишу и јојкају кад год би се челично уже трзнуло и заиграло. Убрзо му је цела горња половина тела, заједно с главом, била заплетена у тканину. У дебелом морнарском платну лудачке кошуље био је мрак као у рогу. Отпочинуо је на тренутак. Висио је главачке изнад Бродвеја, година је била 1914, а надвојвода Фрањо Фердинанд наводно је убијен у атентату. У том трену изрони једна слика из његовог сећања. Била је то слика малог дечака што се огледа у блиставој, меденој површини аутомобилског фара.

За ову чудновату појединост дознали смо из мађионичаревих личних, необјављених списа. У својој каријери јавнога забављача, Хари Худини стекао је склоност преувеличавању, па стога не смемо узети здраво за готово његову тврдњу да је то био једини мистични доживљај у целом његовом животу. Како било да било, у породичној архиви се чува подсетница господина Худинија која носи датум свега недељу дана после тог догађаја.

(Из књиге „Регтајм")

Илустровао Љубомир Милојевић Љубинац

Алфред Наујокс – есесовац који је одиграо кључну улогу у неколико најспектакуларнијих нацистичких злочиначких афера.

Главна улица у Венлоу – позорница невероватног догађаја на почетку другог светског рата.

ОТМИЦА У ВЕНЛОУ

ДОГАЂАЈ НА НЕМАЧКО-ХОЛАНДСКОЈ ГРАНИЦИ КОЈИ НИ ДО ДАНАС НИЈЕ РАЗЈАШЊЕН

Био је 9. новембар 1939. године, прохладно и мирно поподне у месташцу Венлоу на самој граници између Холандије и Немачке. У Холандији која је још веровала да ће успети да остане неутрална, као у претходном светском рату, живот је текао уобичајено. Главном улицом Венлоа прошао би понеки бициклиста, у кафеу је неколико људи уз поподневну кафу читало новине. Један црни „бјуик" полако се приближавао кафеу: очигледно, возач је тражио место да паркира. У колима су била још три путника. Тада се испред кафеа створио човек који је руком показао онима у „бјуику" где се налази паркинг и кола су се упутила у том правцу.

Истог тренутка, уз шкрипу гума, појурио је велики „форд" који је до тада стајао на немачкој страни. Проваливши граничну баријеру, праћен ломљавом и повицима војника који се уопште нису снашли, зачас се испречио испред „бјуика".

Са папучица „форда" поскакала су шесторица с машинкама, из „бјуика" је један путник већ бежао. Рафал га је покосио. Шофер из „форда" је искочио с откоченим револвером, отворио задња врата „бјуика" и двојици који су седели, запањени, наредио кратким покретом да „промене возило" – било је сасвим јасно да се не шали и људи су послушали. Следећег тренутка „форд" се већ удаљавао преко границе. Било је 15 часова и двадесет минута. Цео препад није трајао ни неколико минута!

У општој паници нико није обратио пажњу на човека који је неколико тренутака раније показао онима у „бјуику" где се налази паркинг. Тај човек је сада мирно ушао у свој аутомобил и одвезао се такође преко границе, некуд у Немачку.

Двоструки агент F-479

Данас се зна да човек који је дао знак испред кафеа није био нико други до Валтер Шеленберг лично, а шофер „форда" Алфред Наујокс, једна од најнеобичнијих личности Трећег рајха. То је човек који је „отпочео" други светски рат: он је командовао оној групи немачких војника који су, преобучени у пољске униформе, инсценирали напад на немачку пограничну караулу у Глајвицу (Гљивицама) чиме је Хитлер добио „повод" да нападне Пољску. За име Наујокса везана је и афера фалсификованих фунти – све сами криминални „спектакли".

Већ сутрадан сазнало се да су отети путници из „бјуика" британски обавештајни официри Стивенс и Бест. Зашто је Немцима била потребна та афера?

Прича би могла да почне у јесен 1939. године, у Холандији. Човек који је све започео био је двоструки агент, вођен у немачкој документацији као F 479. Он је већ годинама живео у Холандији и захваљујући изванредној репутацији коју је стекао као „противник нацизма" и „избеглица" из Рајха, увукао се у британску обавештајну службу. Својој британској вези F 479 ставио је до знања да он одржава контакт с једном групом официра Вермахта који су противници Хитлеровог режима и који планирају да изврше преврат, успоставе нову, ненацистичку власт и окончају рат који тек што је био почео, али је претио да захвати свет.

Британци су се заинтересовали за сарадњу са F 479. Са своје стране, Немци испрва нису имали неку посебну рачуницу с овим агентом (барем по ономе што се до данас сазнало). Сматрали су да ће лажним информацијама које он буде преносио британској страни изазвати забуну и стратешке грешке код савезника. Међутим, изгледа да је Химлер баш негде у октобру 1939. дошао на следећу замисао: противници фирера и нацизма сасвим сигурно постоје унутар Рајха – па зашто не би од Британаца, а преко F 479, сазнао и ко су они! Поред тога, могли би да убаце, управо користећи се „холандском везом", свог човека у сам врх британске владе! Већ су имали готовог тројанског коња, само да га гурну у игру!

Агент F 479 обавестио је своју британску везу да један представник немачке опозиционе групе жели да се сретне с Енглезима. Уговорен је састанак за 21. октобар, у холандском месту Цутфену.

План се одвија

Био је то први од неколико сусрета између британских обавештајних официра мајора Стивенса и капетана Беста и „представника немачке опозиције" који се звао Шемел. Британци тад нису слутили да је право име Шемела – Валтер Шеленберг. Овај двадесетдеветогодишњи правник који је у нацистичку партију ступио још као студент, а сада већ био десна рука Хајдриха, сјајно је одиграо своју улогу у преговорима с Британцима. Договорено је, у начелу, да када Хитлер буде оборен с власти, нова влада склопи са савезницима мир до те мере повољан за Немачку да би јој биле враћене чак и колоније од пре првог светског рата!

Уговорено је да у том циљу шеф превратничке групе лично допутује у Холандију, одакле би, тајно, авионом, био пребачен у Лондон и непосредно с представницима британске владе уговорио све детаље. Лет је прво договорен за 7. новембар, али је касније одложен за два дана. Бест, Стивенс и „Шемел" требало је да сачекају „вођу превратника" у Венлоу и пребаце га до места узлетања које су Британци још држали у тајности.

Шеленберг је одмах обавестио Берлин о овоме и затражио да се пошаље личност која ће летети у Лондон. План је све дотле текао изванредно.

Међутим – Берлин је ћутао. Пала је и ноћ 8. новембра, а да Шеленберг који се налазио у Диселдорфу,

удаљеном свега педесетак километара од Венлоа, још није добио никакве инструкције, а камоли човека који треба да се увуче у британске политичке врхове! Захватила га је нервоза. Да заспи, прогутао је таблету за смирење. Из сна пренуло га је звоњење телефона. Подигао је слушалицу и јавио се. Глас на другој страни га је запањио – био је то лично рајхсфирер Химлер!

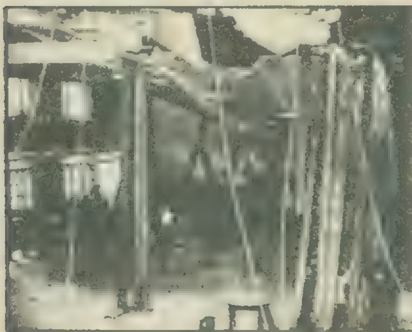
Шеленберг је саслушао кратак и беспоговоран монолог

– Вечерас, одмах после фиреровог говора у пивници у Минхену експлодирала је бомба. Фирер је,

Валтер Шеленберг је био десна рука шефа нацистичке обавештајне службе Рајнхарда. Да је његов план изведен до краја – ко зна какав би ток примили догађаји на почетку другог светског рата!

Демолирана дворана у којој је фирер одржао „чувени" говор 8. новембра 1939.

срећом, раније изишао. Нема сумње да иза свега стоје британске тајне службе. Фирер је наредио да сутрадан кад се сретнете с вашим британским агентима, ухапсите обојицу и спроведете их за Немачку. За то вам је упућен један одред СС који се већ налази на граници. Ово је наређење лично фирера.

И готово! Разговор је био завршен. Значи, нема више преговора, ни увлачења у британске врхове!

Зашто? То ни Шеленбергу није било јасно, али морао је да изврши наређење и тако је уследила акција у којој је Науједс веома успешно одиграо главну улогу

Сутрадан су све немачке новине и радио објавили да су ухваћени британски агенти Стивенс и Бест који су припремили атентат на фирера у минхенској пивници. Ухваћени су „у покушају бежања преко границе с Холандијом"! Ухваћен је, како су писали Немци и непосредни подметач бомбе у подрум пивнице, немачки грађанин Георг Елсер

Да ли је све разјашњено?

Бест и Стивенс спроведени су у логор где су остали до краја рата. Игром случаја (или можда намерно) Елсер се нашао у истом логору! Ту се и упознао са својим британским „наредбодавцима", а чудом које није разјашњено и он је остао у животу. Тако је, доцније, свет чуо и његову верзију догађаја, такође пуну (за сада) необјашњивих појединости.

Елсер је, наиме, као комунист још у лето 1939. бачен у Дахау. Тамо су га једног октобарског дана позвали у канцеларију где је од двојице цивила који су му рекли да је дошао час обрачуна с нацистима, добио задатак да начини бомбу и подметне је у пивницу у којој ће фирер одржати говор. Међутим, као што је испричао Бесту, Елсеру су наредили да бомба мора да се активира – тек пошто фирер напусти пивницу!

Очигледно се све тако и догодило. Али, зашто?

Георг Елсер, творац и подметач бомбе која је демолирала пивницу у Минхену, час пошто је Хитлер изишао из ње.

Улаз у пивницу Бројкелер изгледао је овако пре детонације.

Постоји тумачење по којем је све ово смислио Химлер да би тобожњим атентатом нахушкао немачке масе против Британаца „спремних на атентат и злочиначко крвопролиће". Био је то чин пропаганде за нацизам у Немачкој, а стоји чињеница да су после атентата у пивници уследили још жешћи прогони Јевреја у Немачкој и у окупираним крајевима Чешке и Пољске

Да ли је баш то разлог отмице у Венлоу или нешто друго остаје да се открије – или не открије. Познато је да највеће тајне обавештајци носе у гроб, а главни учесници овог догађаја су одавно мртви

М. К.

ПРИКАЗУЈЕ ВИДЕО-ХИТОВЕ

„СТВАР" ЏОНА КАРПЕНТЕРА

Главне улоге: Курт Расел
Режија: Џон Карпентер

Џон Карпентер је уз Стивена Спилберга, сигурно, највећи магнет за публику осамдесетих. Док Спилберг прави углавном авантуристичке филмове које публика, нарочито млађа, просто „гута" Карпентер прави филмове који изазивају „унутрашњу језу" и који баш због те „невероватне" страве стварају утисак вредног уметничког дела, а самим тим привлаче гледаоце. Због тих „префињених" филмова страве и ужаса и напетости у којој режисер држи гледаоце Карпентер подсећа на Хичкока који је својим филмом „Психо" направио безмало револуцију у жанру хорор филмова. Ако Карпентера и можемо назвати Хичковим след-

беником, Хичкока је наследила права личност. Један од важнијих елемената напетости у Карпентеровим филмовима је музика, коју сам пише, тако да се добија складна целина слике и звука. Изгледа добар систем, јер редитељ најбоље зна какву је атмосферу желео.

„The Thing" (Ствар), новије Карпентерово дело, можемо сврстати и у жанр научне фантастике, али и у хорор филм. Сама прича заснива се на вешто искоришћеним мотивима истоименог филма Хауарда Хјуза из 1945. године који смо видели и на телевизији. „Ствар је биће из галаксије које поприма облик живог бића у ком се налази. Његов свемирски брод пада на Јужни пол, проналазе га Норвежани, али их загонетно биће убија и, узевши облик пса, долази до америчке базе. Тада почиње борба храбрих истраживача за спас сопствених живота, али и за спас човечанства...

Поједине сцене филма (излазак „ствари" из бића у ком се налази) снимљене су одлично. То су сцене које гледалац и после филма дуго носи у себи. Ако је добар филм – филм који заокупља пажњу и гледаоца све време наводи на размишљање, онда „Ствар" заслужује оцену: добар филм.

У филму ћете сигурно препознати и Курта Расела, очигледно Карпентеровог омиљеног глумца („Њујорк 1997" „Полицијска станица бр. 13"). Филм у ствари не зависи толико од глумачких остварења колико од редитеља – Карпентер је без „звезда" направио одличан филм, што му свакако иде у прилог.

Г. З.

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ЉУДИ, ЈЕ ЛИ ТО МОГУЋЕ

ЖИВИ БИЛИ ПА ВИДЕЛИ

ОД МЕТУЗАЛЕМА НА ОВОМ СПИСКУ ЈЕДАН БИ, НАВОДНО ЖИВЕО И ДУЖЕ ОД 153 ГОДИНЕ ДА ЈЕ МАЊЕ ЈЕО. ДРУГИ ЈЕ НАДЖИВЕО 12 КРАЉЕВА, ГРОФИЦИ ЈЕ У 145. ГОДИНИ ЉУБАВ БИЛА ИГРА, МЛАДОЖЕЊА ЈЕ ИМАО 115 ГОДИНА (99 ВИШЕ ОД МЛАДЕ) ОСАМДЕСЕТОГОДИШЊА ПОЛИНА ИЗАЗИВАЛА ЈЕ, СВОЈИМ ЧАРИМА, УЛИЧНЕ МЕТЕЖЕ

Наставак на стр. 14

У Француској је крајем прошлог века живело 83 људи старих између 100 и 116 година. Већина њих живела је на југозападу Француске. на Корзици. и на северу. У Немачкој тог доба било је 90 стогодишњака. Према неким подацима 1885. године у Европи је живело око 3000 стогодишњака.

У документима су остали многи интересантни примери дуговечности.

Године 1905. др Е. Мориц је у својој књизи о дуговечности писао и о извесном Хенрију Ценкинсу. Шкотланђанину који се родио 1501 године. умро у 169. години – 1670. године! Ценкинс се у другом веку свог живота појављивао и на суду. Једном су га позвали на суд да би сведочио о догађају који се збио 140 година раније?! Дошао је са двојицом синова. од 1'3 и 109 година. Последњих година живота Ценкинс се искључиво бавио риболовом.

Сељака из Винингтона (Енглеска) Томаса Пара су у 102. години оптужили због незаконите везе са једном младом сељанком. због чега је био осуђен и везан за стуб срама. У 120. години Пар се наводно оженио по други пут. Његов син из другог брака Мајкл доживео је 123 лета. Све до своје 130. године Пар се бавио сеоским пословима. Онда га је стигла старост. издало памћење. а и вид му је ослабио. Али су му зато слух и моћ расуђивања остали недирнути. Када је за њега сазнао енглески краљ. наредио је да га доведу у Лондон где је старина умро у 153. години. По мишљењу лекара који је извршио обдукцију Пар је у Лондону умро због преобилне исхране. на какву иначе није био навикао јер се читавог живота хранио искључиво хлебом. сиром. млеком и пивом: можда би. да је остао у селу. живео још коју годину дуже.

Не живе само сељаци дуже од сто година. Жан Фредерик де Валдек (1766–1875) у младости је био паж краљице Марије Антоанете. а за време француске револуције Дантонов повереник. Де Валдек је био и сликар – сликао је све до 101 године живота.

Млетачком конзулу у Смирни Франку Секардију (1587–1702) у 100. години живота израсла је црна коса. а у 113. је добио нове зубе?! Ко зна како би се још поновио да није умро у 115. години.

Енглески поштански службеник Роберт Тејлор (1764–1898) био је жртва сопственог јубилеја. Наиме. за 134. рођендан добио је на поклон од краљице њен портрет с посветом „Дар краљице Роберту Тејлору у знак сећања на његову старост". Краљевски поклон је толико узбудио старца да је легао и више није устао.

Године 1768. у Даркајту у Шкотској. живео је 133 годишњи дедица који је радио у рудницима пуних 80 година!

На списку метузалема су и Норвежанин Јосеф Сурингтон који је проживео 160 година. затим Афзал Мухамед – 180-годишњи вођа једног племена у Пакистану (кажу да је његов отац живео више од 200 година?!). 185-годишњи мађарски сељак Петер Картен и његов вршњак Сен-Мунг. оснивач бискупије у Глазгову Тајбад Анијева са Кавказа успела је да доживи 181. годину.

Часопис из Сент Луиса „Лансет" је 1878. писао о 180-годишњем Мајклу Солису. чији су потпис нашли међу папирима из 1712. године. Лекар који га је обишао нашао га је како ради у башти. По старчевим речима своју дуговечност може највише да захвали умереном начину живота и томе што је јео само једном дневно – увек иситњену и никад врелу храну. Два пута месечно је постио и тада је пио велике количине воде.

Енглески сељак Томас Карни је за својих 207 година живота преживео 12 краљева!

Кинез Ли Чун Јун живео је 252 године. Старац до последњих дана живота никада није боловао. био живахан и чио и брао је по брдима лековито биље.

У град Едо (стари назив за Токио) 1795. године на позив цара дошли су извесни Мампе (имао је тада 194 године) и његова 145-годишња сна-

Илустровао Брана Јовановић

ха. Кроз 48 година Мампе је поново дошао у Токио да би, заједно са породицом присуствовао, свечаности отварања новог моста. Тада је имао 242 године, а његова жена 221!

Тридесетих година овог века причало се о Турчину Заро Аги, који је живео 156 година. Данас на списку рекордера које су прегледали лекари можемо да нађемо имена Иранца Мухамеда Ајуба (живео 180 година и оставио 170 потомака). Алжирца Бен Месауда – 160 година. Азербејџанца Ширалија Муслимова који је достигао 168 година.

У 160. години умро је најстарији становник Африке Модисапуди Елиас Маучо из јужноафричког места Блуме Фонтане, који се сећао времена када су ратници Зулу племена и њихов војсковођа Чаке у 19. веку потукли енглеску војску: сећао се и енглеских истраживача Стенлија и Ливингстона. На последње путовање га је испратило 150 деце, унука и праунука. Скоро истовремено у јорданском селу Барма преминуо је његов вршњак Али Абдала Афуна. чија породица има 150 потомака.

Свој 134. рођендан славио је 1976. најстарији држављанин САД Чарли Смит, који никада није могао да учествује на изборима пошто документима није могао да докаже када се доселио из Либерије. Меџид Агајев. 142-годишњи пастир из азербејџанског села Тикјабенд, није могао да се смири код куће и, кад је престао да чува стада, постао је чувар колхоза.

У високом друштву дуго се шепурила ирска грофица Демонд. У младости је плесала на двору са војводом од Глостера (касније Ричард III), удала се за време владавине Едварда IV и доживела 145 година. Љубав за игру није је напуштала до последњих дана живота.

Међу женама, узгред, дуго живи и лепота. Полина де Виње, родом из Тулуза, Петраркина савременица, важила је за једну од најлепших жена свог доба и своју лепоту и грациозност очувала је све до 80. године. Када би ступила на улицу, одмах би је опколила маса обожавалаца, због чега су јој власти ограничиле кретање по граду – да се избегну улични нереди! То је изазвало бурну реакцију мушког дела становништва Тулуза и власти су онда Полини дозволиле да се појављује на прозору.

Пре неколико година у главном граду Доминиканске републике Санто Доминго приређена је необична свадба. По дубоком личном убеђењу срећног младожење Рамона Гарсије Дијаза – 115 година, колико их је имао, су праве године за тако одговоран корак као што је женидба. Упркос разлици од 99 година – његовој невести Мари Томаз Перез било је само 16 година – младенци су успели да нађу заједнички језик у свом првом браку.

Да ли би научници оверили овај списак? Они се, истина, слажу да би човек могао да живи знатно дуже од свог просечног века. Али, да у томе успе морао би умногоме да промени начин живота: да не загађује животну средину, да смањи трку, стресове, итд. Док то не учини, метузалеми савременици и они из прошлости, дођу му као изузеци који не потврђују правило. У свету у којем и дан-данас милиони умиру само од глади, тешко је разложно говорити о општој дуговечности.

М. Ш.

НИЈАГАРА ПРОТИВ ИГУАСА

ВОДОПАДИ ИГУАСУ НАЈВЕЋИ СУ НА СВЕТУ. НИЈАГАРИНИ СУ НАЈАТРАКТИВНИЈИ. ПОГЛЕДАЛИ СМО ИХ ИЗБЛИЗА

Водопаде Игуасу неки зову осмим чудом света. На тромеђи Бразила, Аргентине и Парагваја, вода – чак 17.000 кубних метара у секунди, на простору од пет километара – чупа дрвеће и пени, стрмоглављујући се у дубину од сто метара. Падајући вода толико потреса земљу да се тутањ чује на 25 километара удаљености, а водене капи дижу се и 200 метара увис.

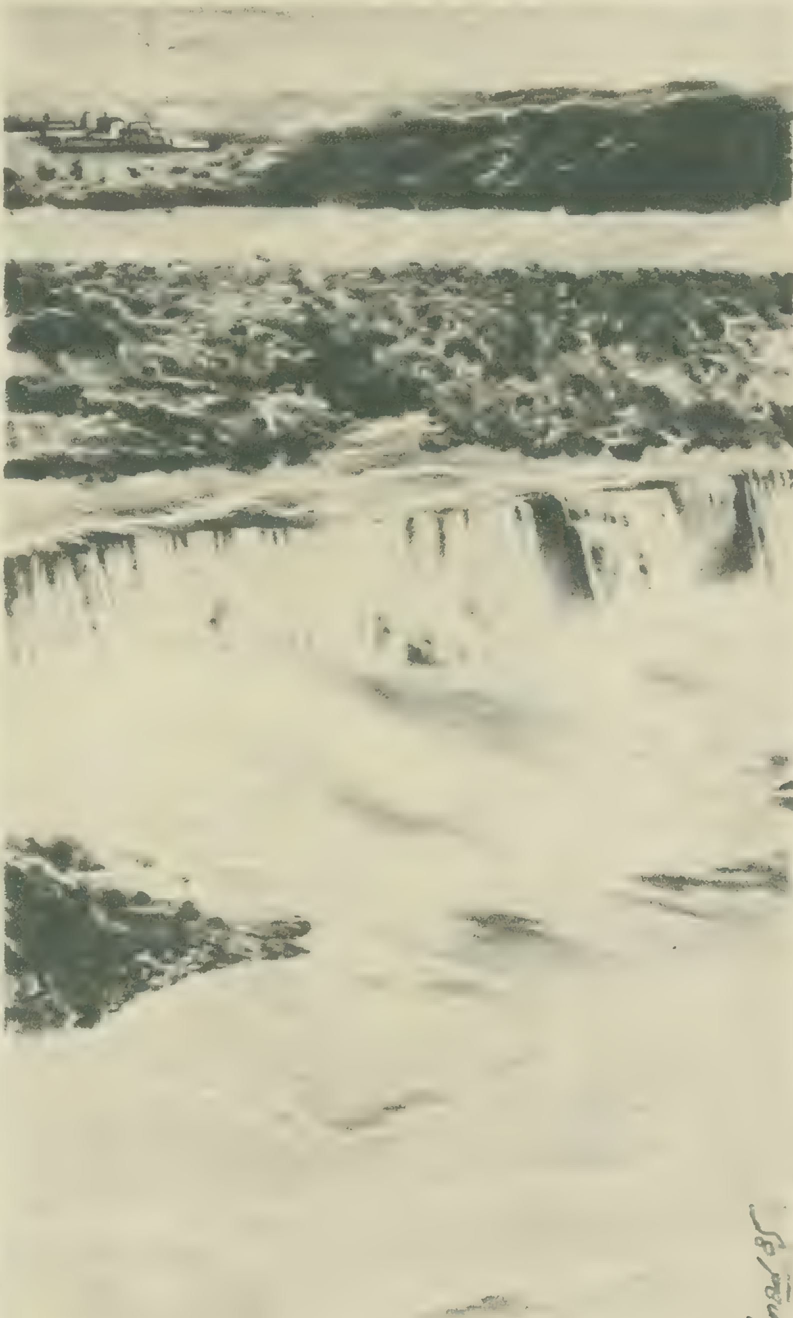
Водопаде Игуасу радознали разгледају са бразилске и аргентинске стране. Ређе се водопади посећују са парагвајске стране

Дивне визије и Ђаволско грло

Дрвене стазе и мостови воде вас час изнад воде, час испод слапова. Тада су то дивне визије: тропско растиње које расте из воде, потоци који се суновраћују у амбис без дна. А све се те воде састају на једном широком платоу у чијој је средини кањонски бездан у којем онда, нестају. То величанствено место зове се Ђаволско грло. Име му доиста пристаје.

Американци у Игуасуу тужно уздишу: „Сирота Нијагара".

Са групом наших туриста улазимо у чамац који ће нас превести са аргентинске на бразилску страну. Река Игуасу подсећа нас на Дунав. Широка, моћна река. Водопади су са наше десне стране. Све се тресе. Чамац сече реку и сви с видним олакшањем ступамо на бразилско тло

Илустровао Ненад Милићевић

Дневно – 20 хиљада брачних парова

Нијагарини водопади су мањи од водопада Игуасу. Али су Нијагарини слапови, на граници Канаде и Америке, много привлачнији за туристе. То, усталом, није заслуга природе.

Много је хотела, од оних најлуксузнијих до мањих и најмањих ресторана, барова, пицерија, дискотека. Овде се свакодневно затекне 20 хиљада младих брачних парова из Америке. Дођу да „медени месец" проведу на Нијагариним водопадима. То је веома у моди. Да ли је овим брачним паровима живот касније испуњен таквом „динамиком", енергијом какву имају Нијагарини водопади, то се не зна.

Кад падне ноћ, Нијагарини водопади се осветле. У ноћи, са разнобојним светлима, добију посебну драж. Да би се добили жељени светлосни ефекти, упале се рефлектори који троше струју као један град од 300 хиљада становника. Толико је електричне енергије потребно да се пробије „магла" од водених капи, која се диже и до 150 метара увис

Како се прави „шоу"

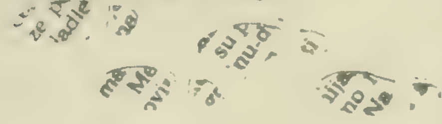
Светлости су упаљене до поноћи. Онда се гасе, а вода Нијагаре користи у турбинама електрана. Ујутру се вода поново враћа на водопаде, да би се – како кажу – „правио шоу"... Шоу бизнис

Водопади Нијагаре могу се гледати и из аутобуса, који вас кривудавим путем вози на околна брда. Водич није заборавио да нам, као важан податак, саопшти да је први наш досељеник био из околине Чачка, а да данас наших ту има прилично...

Природа је учинила да водопади Игуасу буду највећи на свету. Људи који имају смисао за бизнис учинили су да Нијагарини водопади буду најатрактивнији на свету.

То му дође као неко такмичења: Игуасу против Нијагаре. Победник је – туристичка агенција. Пада вода, пада новац, касе се пуне.

Хранислав Николић

ЛЕПТИР НА МЛАЗНИ ПОГОН

По свим законима физике лептири не би могли да лете. А они ипак лете. И те како: изводе осмице, полећу вертикално увис, прекрасно пикирају, једном речи изводе праве ваздушне акробације. Осим тога неке врсте могу да прелете стотине, чак и хиљаде километара брзином већом од 50 километара на час. Научници су тек недавно успели да реше тајну летења лептира, а пошло је то за руком у Институту за еволуциону морфологију и екологију животиња Совјетске академије наука.

Снимили су обичног жутог лептира – лимуновца (200 кадрова у секунди). И ево шта су ти снимци показали. Крила лептира се најпре дижу навише и склапају у једну раван, да би се затим раширила и спојила испод телашца. У свим тим природним покретима научници су запазили једну необичност: кад се лептирова крила подижу нагоре, она се не спајају по целој површини већ остаје места за један талас који се креће од предњег обода крила према задњем. Као последица тога између задњих обода крила изнад телашца инсекта, ствара се канал с правилним округлим

пресеком. И управо кроз тај канал крила снажно избацују захваћену струју ваздуха која, као и издувни гасови избачени из отвора реактивног мотора, гура лептира напред, напред.

КЛАВИР, У КЛАВИРУ ВИОЛИНА, У...

На распродаји више него половних ствари Мексиканац, по имену Едуардо Пласенсија, набавио је врло јевтино клавир. Тиме су његови пријатељи и суседи добили изванредно захвалну тему за шале свих врста: на инструменту се није могло свирати јер су пропадали читави низови дирки, клавир такође није могао да служи ни као украс у стану – био је исувише стар и похабан.

Шта да ради злосрећни Пласенсија? Чим би изашао из куће, сретао је злураде погледе суседа и – није издржао. Пошао је најтежим путем, позвао је познатог и скупог клавирштимера.

Е, ту се коначно срећа осмехнула јадноме Пласенсији. Кад је мајстор скинуо поклопац са инструмента, открио је футролу која је била причвршћена за задњи зид клавира. С једне стране шрафови су испали и футрола је лежала равно преко жица што је и сметало да се добије нормалан звук. Али, оно најважније, заправо најсензационалније, чекало их је у футроли – унутра је лежала виолина са натписом „Антонис Страдивари 1716"

Клавир од тога дана звучи савршено чисто. Али, ко сад мисли о тој шклопоцији, макар и одлично звучала, кад је у кући оригинална Страдиваријусова виолина?! Да се нешто и у њој не крије.

ПЉУНУЛА МЕ МАМА

Аустралијски биолози су најзад после дугог посматрања успели да сниме како гамошња жаба reobitrahus доноси на свет младунце. А рађање потомства право из желуца један је од најнеобичнијих односа родитеља и деце у целом животињском свету. Пошто мужјак оплоди икру, женка, која је обично дугачка 5,5 центиметара, полако гута јајашца: она ће сазревати у желуцу. Стадијум пуноглавца ни овде се не прескаче само што се икра у топлом надувеном трбуху брже претвара у мале жабе.

Показало се да снимити тренутак рађања није нимало лако. Прва жаба у тераријуму где су вршена посматрања испљунула је своју децу за само делић секунде на раздаљину од шездесет центиметара. Друга је мама била мање нервозна и научници су успели да фотографишу како је отворила уста и два детенцета су сама, врло самоуверено, искочила у свет, заправо на оближњу маховину. После неколико минута мама је поново почела да се напреже и испљунула још четири жабице за шта је потрошила мање од једне сек[illegible]. Потом се „порођај" успорио и клинци су се појављивали по три на дан, излећући из мајчиних уста на удаљености од 15 центиметара. У току једне недеље на овај необичан начин катапултирано је 27 жабица.

Научници су чак успели да сниме и случај кад је женка спазила у тераријуму слабашног синчића и лепо га прогутала да још мало порасте и ојача. После недељу дана испљунула је правог правцатог делију-жапца.

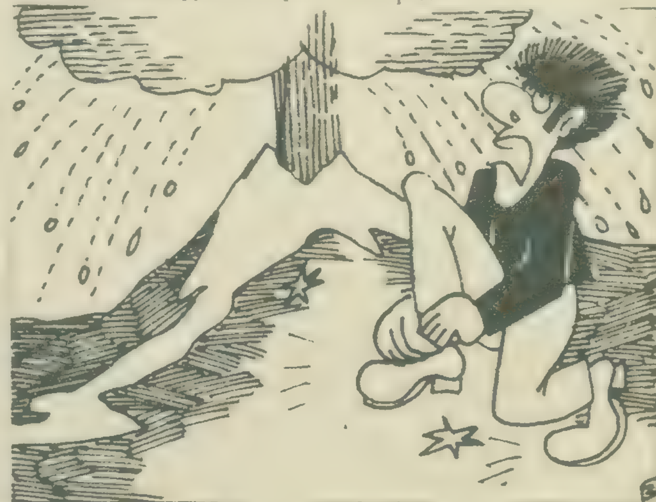

ПАЛАЦ – СЕИЗМОГРАФ

Палчева има разних (бар по облику) али да постоје и они који предвиђају земљотресе, мало је вероватно. Па ипак такав палац има Италијан Цо Кардучи.

Живећи годинама у градићу Бaре у подножју вулкана Етна Цо је приметио да кад год почне да га „сева" палац, догоди се нешто на Етни. Када га је у новембру 1951. пробудио јак бол (где би, него опет у палцу) сместа је одјурио до градоначелника. Пробудио га је и замолио да обавести људе да је на помолу катастрофа. Градоначелник је тренутак оклевао али је ипак одлучио да послуша Цоа. Звона су зазвонила на узбуну и за двадесетак минута становништво је било евакуисано.

Из Етне је убрзо покуљала лава. Градић Бaре претворен је у рушевине. Нико није настрадао.

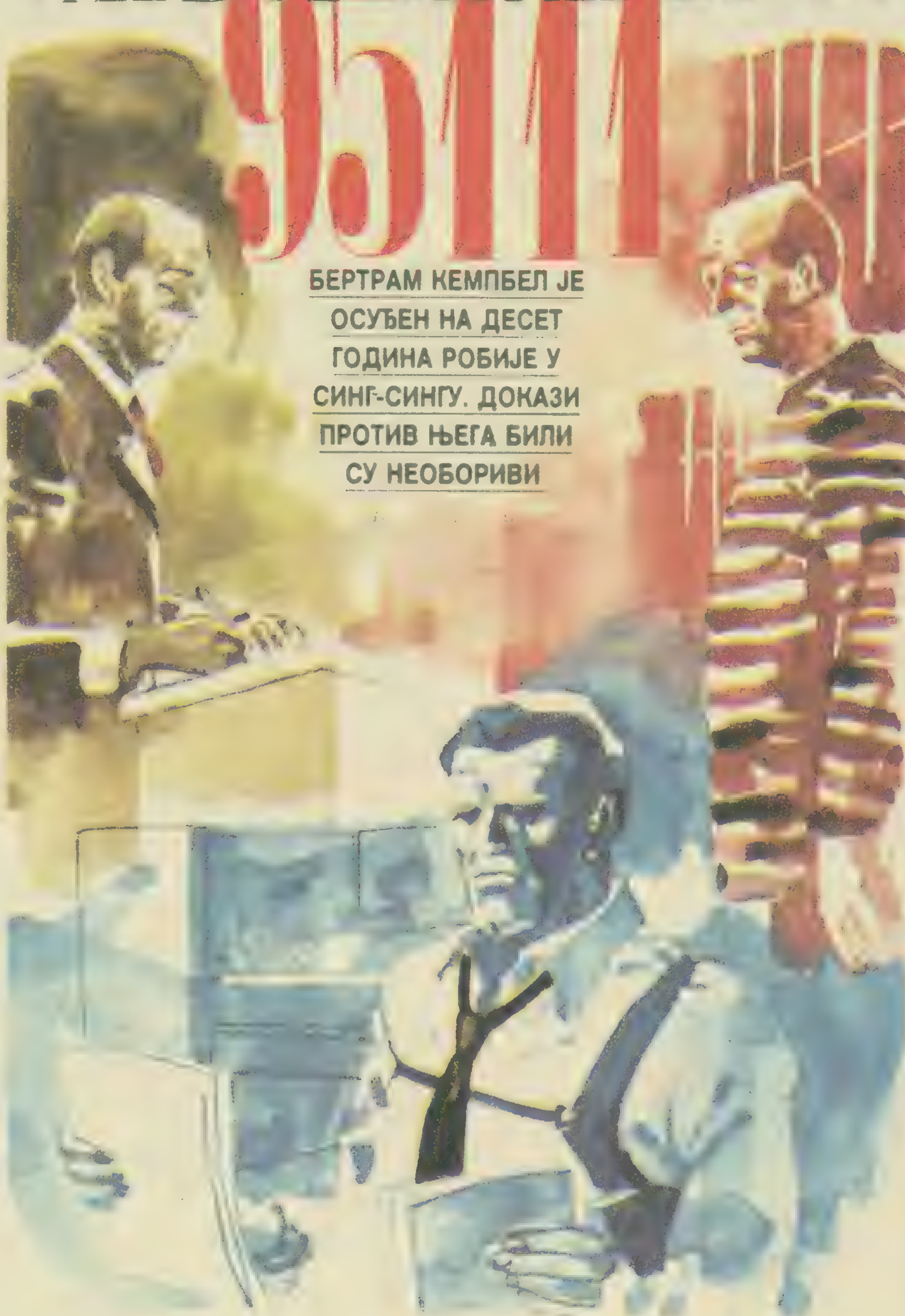
СЕРВИС ЗА ШПИЈУНИРАЊЕ

У аустралијском граду Аделејду постоји сервис који надзире децу, али не ону малу већ тинејџере. Родитељи који желе из прве руке да сазнају у каквом друштву им се деца крећу и куда иду могу да се обрате овој агенцији. „Млади одлазе у дискотеке, возикају се аутомобилима, и мотоциклима, воде љубав", кажу детективи. „Само, неуморни момци и цуре задају нам много муке јер их баш није лако држати на оку. Пошто не могу дуго да се стрпе на једном месту, зачас нам некуд одлепршају. Понекад смо, опет, приморани да се облачимо као панкери или да терамо неку њихову смешну моду само да бисмо имали приступ на места на која они залазе".

ВЕЛИКА СУДСКА ЗАБЛУДА

ЗАТВОРЕНИК БРОЈ 9511

Илустровао Брана Јовановић

БЕРТРАМ КЕМПБЕЛ ЈЕ ОСУЂЕН НА ДЕСЕТ ГОДИНА РОБИЈЕ У СИНГ-СИНГУ. ДОКАЗИ ПРОТИВ ЊЕГА БИЛИ СУ НЕОБОРИВИ

За судију Нота случај је био јасан.

Није се двоумио ни јавни тужилац.

Коначну реч требало је да дâ порота. После месец дана суђења 3. јуна 1938 известилац је саопштио њену одлуку: „Оптужени је крив!"

Судији Ноту сада је остало само да одмери казну. Био је оштар. Тако је педесетдвогодишњи Бертрам Кемпбел осуђен на десет година робијања у злогласном Синг-Сингу. Пре него што је казна изречена, он је из затвора написао писмо судији Ноту: „Кунем вам се свим светим и животима своје деце да сам невин!"

Пребачен је у Синг-Синг и у затворску картотеку заведен под бројем 95111. Под тим новим „именом" је свакодневно прозиван.

Помозите!

Суђење Бертраму Кемпбелу одржано је пред њујоршким судом, а докази против њега били су необориви. Оптужен је због фалсификовања чекова што се у Америци сматра тешким кривичним делом.

Полиција се није много мучила да расветли случај. Истина, Кемпбел је живео на Лонг Ајленду у Њујорку уредним породичним животом, на рачуну у банци имао је сасвим малу уштеђевину, суседи су о његовом узорном понашању мужа и оца троје деце рекли све најлепше, али сведоци!... Седморо их је потврдило да је он човек који је лажним чековима подизао новац у банкама. Разговарали су с њим, исплатили му новац... Били су то углавном шалтерски службеници и благајници, чак и директор једне мале банке који је лично одобрио исплату веће суме.

Фалсификујући чекове Кемпбел је – тврдили су – олакшао неколико њујоршких банака за укупно тридесетак хиљада долара!

Оптужени се на суду бранио да он није та особа за коју га сматрају, али то нико није узимао у обзир. Чак је и адвокат два дана уочи суђења одбио да га брани. Плачући, Кемпбелова жена Гертруда се обратила познатом адвокату Вилкинсону. Пристао је да разговара с Кемпбелом. Оптужени му је све испричао о свом животу. На крају га је испратио са сузама.

– Помозите!

Вилкинсон је пристао да бесплатно брани Кемпбела, али и поред све своје говорничке вештине није могао много да помогне.

Случај из Чикага

Пролазили су дани, месеци. Кемпбел се помирио са судбином. У затвору је копнио. Није то више био онај весели, добродушни човек. Повукао се у себе и ретко говорио. Ослабио је. Жена га је посећивала кад је могла, јер је пут био скуп, а она једва састављала крај с крајем.

Јула 1941. Кемпбел је, као узоран затвореник, условно пуштен на слободу с тим да се сваког месеца јавља полицији у Њујорку. Запослио се као књиговођа петролејске компаније на Лонг Ајленду и настојао да заборави тешке дане у Синг-Сингу. У почетку то је било тешко. Трзао се ноћу у кревету, викао у сну, будио се сав у зноју.

Тако је дочекао 1944. годину. Није имао појма да баш у то време чикашка полиција има посла са Александром Тилом, човеком средњих година кога је притисла због фалсификовања лекарских рецепата помоћу којих је подизао дрогу у апотекама. Чикашки суд је осудио Тила на затвор од једне године уз обавезно лечење.

Тил је упућен у затворску болницу, а његова слика стављена у полицијску картотеку.

Али, пре него што је Тил ухапшен због лекарских рецепата, он је „олакшао" и неколико чикашких банака фалсификованим чековима. Месна полиција није посумњала у њега. Једном службенику одељења за фалсификате Федералног истражног бироа, где се, иначе, достављају подаци из целе Америке о значајнијим случајевима, пажња се задржала на извештају о фалсификовању чекова у Чикагу. Учинило му се да се са истом техником „рада" већ негде срео. Најзад се сетио и готово узвикнуо:

– Кемпбел! То је његов стил! Зар му није доста робије!

Упорни детектив

Детектив је пожурио у Чикаго. У тамошњој полицији су рекли да је у последње време због фалсификовања осуђен само Александар Тил, али као „стручњак" за лекарске рецепте. Детектив је узео његову слику из картотеке и обишао преварене чикашке банкаре. Шалтерски службеници и благајници су без двоумљења потврдили да им је особа са слике подметнула фалсификоване чекове.

Детектив је био згранут: али то није Кемпбел! Грозничаво је размишљао. Сео је у авион за Њујорк и право са аеродрома одвезао се таксијем у суд. У архиви је пронашао судски досије Бертрама Кемпбела и имена и адресе сведока који су га на суђењу теретили. Посетио их је и сваком показао Тилову слику постављајући исто питање:

– Је ли то Бертрам Кемпбел?

Некадашњи сведоци нису крили незадовољство што их детектив подсећа на непријатне дане суђења. Ипак, били су одлучни да је на слици Кемпбел. Неки су питали да ли је још на робији.

* * *

Све је било јасно. Бертрам Кемпбел и Александар Тил били су вршњаци по годинама, и личили један на другог као браћа близанци. Кривично дело за које је осуђен Кемпбел починио је Тил. Сведоци су се „само" у томе преварили, али то нису могли знати. Пресуда Бертраму Кемпбелу била је велика судска заблуда. Ствар је доспела у јавност и америчка штампа је листом стала уз невино осуђеног човека. Гувернер државе Њујорк је званично рехабилитовао Кемпбела, исплаћена му је и одштета од 75 хиљада долара, али све то мало је вредело – он је био рушевина од човека. Живео је још само 82 дана после рехабилитације.

М. Тодоровић

МОДЕСТИ БЛЕЈЗ: АЈДАХО ЏОРЏ

1 ДЕО

ЦРТА: Е. РОМЕРО (E. ROMERO)
ПИШЕ: П. О ДОНЕЛ (P. O' DONNELL)

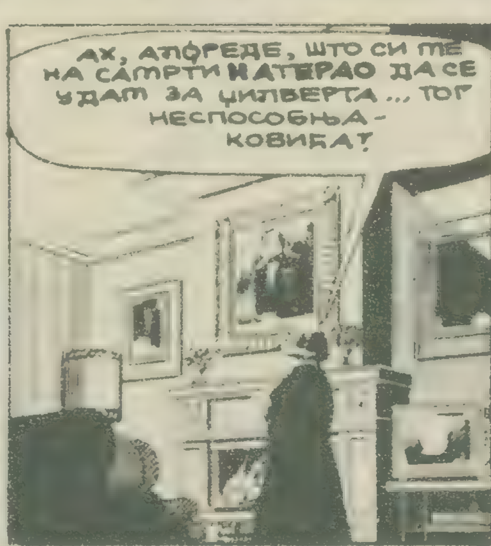

АНАСТАЗИЈА БОН НАСЛЕДИЛА ЈЕ ОД ПРВОГ МУЖА БАНДУ КРИМИНАЛАЦА...

УКЉУЧИ ТЕЛЕВИЗОР, ЏИЛБЕРТЕ...

ДА, ДРАГА!

...И РЕЧИ ТИ ШТА ИМА...

ЏЕЈН КУКСТОН РАЗГОВАРА С ПОЗНАТИМ ЉУДИМА...

А ТИ ГАЈИШ ПОТАЈНЕ **ЖЕЉЕ** ПРЕМА ТОЈ ВОДИТЕЉИЦИ!

ДА, ДРАГА...

ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ИНТЕРВЈУ...

...У ЛОНДОНУ СЕ ОДНЕДАВНО НАЛАЗИ ЧУВЕНИ ГУРУ РАМ ДАЛ СИНГХ...

ИЗВОЛИТЕ, ГОСПОДИНЕ СИНГХ!

ЈА САМ СИТА... ТУМАЧИЋУ ВАМ ГОСПОДАРЕВЕ МИСЛИ!

СТВАРНО? НИСАМ ЗНАЛА!

ОН ВАМ СЕ НЕ МОЖЕ ОБРАТИТИ ЈЕР СТЕ ЖЕНА! А ЊЕМУ НЕ ПРИЛИЧИ ДА РАЗГОВАРА СА ЈЕДНОМ ЖЕНОМ!

ГОСПОДАР ТИМЕ НИЈЕ МИСЛИО НИШТА УВРЕДЉИВО!

БАШ ЈЕ ЉУБАЗАН...

ХОЋЕ ЛИ ОДГОВАРАТИ НА МОЈА ПИТАЊА?

ХОЋЕ... ПРЕКО МЕНЕ!

У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...

ПОЈАЧАЈ! **ХОРОСКОП** МИ КАЖЕ ДА ОБРАТИМ ПАЖЊУ НА НЕОБИЧНЕ ПОЈАВЕ...

ДА, ДРАГА!

ШТА ЈЕ ТЕМА ВАШЕГ УЧЕЊА, ГОСПОДИНЕ СИНГХ?

НАРЕЂУЈЕ МИ ДА КАЖЕМ: ЧОВЕЧАНСТВО СЕ МОРА **УСКЛАДИТИ** С ПРИРОДОМ...

... И СТОГА ЖЕНЕ ТРЕБА ДА СХВАТЕ ДА ИМ ЈЕ ПОДИЗАЊЕ ДЕЦЕ ЈЕДИНИ ПОСАО...

У СТАНУ КРАЈ ХАЈД ПАРКА...

... А ТАКОЂЕ И БРИГА О МУЖЕВИМА!

ПРИНЦЕЗО, ДОЂИ ДА ВИДИШ!

ШТА ЈЕ ТАКО УЗБУДЉИВО?
ЏЕЈН КУКСТОН ИНЕРВЈУИШЕ НЕКОГ ГУРУА ПО ИМЕНУ РАМ ДАЛ СИНГХ?

ДОБРО ПОГЛЕДАЈ, ПРИНЦЕЗО...
МОЛИМ ТЕ, ЗАКАЧИ МИ ОГРЛИЦУ, ВИЛИ... ДУШО...
..., ГОСПОДИН СИНГХ СМАТРА...

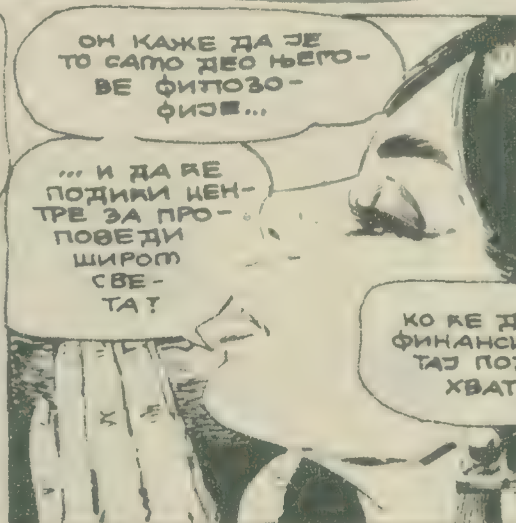

... ДА СУ ЖЕНЕ НИЖА БИЋА?!
ГОСПОДАР КАЖЕ ДА ЈЕ ТО КОСМИЧКА ИСТИНА ... НИШТА УВРЕДЉИВО!

ЖЕНЕ СЕ МОРАЈУ РЕИНКАРНИРАТИ ВИШЕ ПУТА ДА БИ МОГЛЕ БИТИ КАО МУШКАРЦИ...

ШТА КАЖЕШ ЗА ГУРУА, ПРИНЦЕЗО?

ПОГЛЕДАЈ МАЛО БОЉЕ!
ЗАБОГА! ПА ТО ЈЕ АЈДАХО ЏОРЏ, А ДЕВОЈКА ЈЕ СИГУРНО ОНА МЕЈЗИ!

ХОЋЕ ЛИ РАМ ДАЛ СИНГХ НА СВОЈИМ ПРЕДАВАЊИМА ПО АМЕРИЦИ ПРОПОВЕДАТИ ОВУ СВОЈУ ТЕОРИЈУ О ЖЕНАМА?

ОН КАЖЕ ДА ЈЕ ТО САМО ДЕО ЊЕГОВЕ ФИЛОЗОФИЈЕ...
... И ДА ЋЕ ПОДИЋИ ЦЕНТРЕ ЗА ПРОПОВЕДИ ШИРОМ СВЕТА!
КО ЋЕ ДА ФИНАНСИРА ТАЈ ПОДУХВАТ?

ОН ЋЕ МАТЕРИЈАЛИЗОВАТИ СВЕ ШТО ТРЕБА!
КАКАВ ЦИРКУС!

СИТА, ХОЋЕТЕ РЕЋИ ДА ВАШ ГОСПОДАР МОЖЕ ДА НАПРАВИ НОВАЦ НИ ИЗ ЧЕГА?
ОН КАЖЕ ДА ЈЕ ТО ОБИЧНА СТВАР ЗА ТРЕНИРАН МОЗАК!

У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...
ПРЕСТАНИ ДА БУЉИШ У ВОДИТЕЉКУ! ИНТУИЦИЈА МИ КАЖЕ ДА ЈЕ СТВАР ВАЖНА!
ДА, ДРАГА!

ДА, ТО СУ ОНИ! АЈДАХО ЏОРЏ И МЕЈЗИ, ОБОЈЕНИХ ЛИЦА, А ОНА С ЦРНОМ ПЕРИКОМ!

ВОЛЕЛА БИХ ДА ПРОГРАМ ВИДИМ ДО КРАЈА, АЛИ ЖУРИМО...

ИМАМО ЈОШ ПЕТНАЕСТ МИНУТА! ТИ СИ ЈЕДИНА ЖЕНА КОЈА СЕ СПРЕМИ ПРЕ ВРЕМЕНА!
ОНДА, ПОГЛЕДАЈМО ЈОШ МАЛО!

У ТВ-СТУДИЈУ...
... ХОЋЕ ЛИ ЗА ТО УПОТРЕБИТИ НАДПРИРОДНЕ СИЛЕ?
НЕ, ТО СУ ПРИРОДНЕ СИЛЕ!
4351 А

АЛИ, ВЕРОВАТНО ЧВРСТЕ ПРЕДМЕТЕ НЕ МОЖЕ НАПРАВИТИ НИ ИЗ ЧЕГА?
ОН КАЖЕ...

... ДА СВЕ ШТО МАТЕРИЈАЛИЗУЈЕ ДОЛАЗИ ИЗ НЕЧЕГА?
МОЖЕ ЛИ ДАТИ ПРИМЕР...

КАД БИСМО СЕ ДОМОГЛИ ОВОГ ГУРУА, ДОШЛИ БИСМО ДО НОВЦА БЕЗ ПРОВАЛА!
У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...
ДА, ДРАГА!

НЕДАВНО ЈЕ ГОСПОДАР МАТЕРИЈАЛИЗОВАО МИЛИОН ДОЛАРА У ДОБРОТВОРНЕ СВРХЕ...

ТОГ ДАНА ТАЈ ИЗНОС НЕСТАО ЈЕ ИЗ ЈЕДНЕ ОД НАЈВЕЋИХ СВЕТСКИХ БАНАКА, КАКО ЈЕ ШТАМПА ЈАВИЛА...
А ШТА ИЗЈАВЉУЈЕ РАМ ДАЛ СИНГХ?

ОН НИКАД НИШТА НЕ ИЗЈАВЉУЈЕ, САМО ЈЕ БАНЦИ ЗАХВАЛАН НА ТОМ ЧИНУ МИЛОСРЂА!
ЈОШ НЕ ВИДИМ ТРИК...

МИСЛИМ ДА ЋЕ МНОГИ ГЛЕДАОЦИ БИТИ ПОВРЕЂЕНИ РАМ ДАЛ СИНГХОВОМ ТЕОРИЈОМ ДА СУ ЖЕНЕ НИЖА БИЋА...

... И НЕЋЕ ВЕРОВАТИ ДА НИ ИЗ ЧЕГА МОЖЕ ДА МАТЕРИЈАЛИЗУЈЕ НОВАЦ, УКОЛИКО НЕ ДОКАЖЕ...
ЊЕГА НЕ ЗАНИМА ДА ИШТА ДОКАЗУЈЕ...

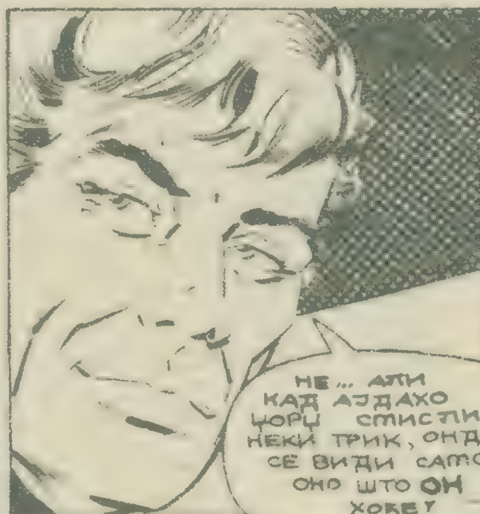

А САД ЈЕДНО ПИТАЊЕ ЗА ВАС, ГОСПОЂИЦЕ КУКСТОН...
ОСТАЛО НАМ ЈЕ ЈОШ НЕКОЛИКО СЕКУНДИ, АЛИ РЕЦИТЕ...
4354

ГОСПОДАР ВАС ПИТА ШТА ВИШЕ ВОЛИТЕ : СРЕБРО ИЛИ ЗЛАТО?
ЗЛАТО... АЛИ, ЕВО И КРАЈА НАШЕ ЕМИСИЈЕ...

ОДЈЕДНОМ, ГРУМЕН ЗЛАТА ЈЕ ПАО ВОДИТЕЉИЦИ У КРИЛО...
ОХ!

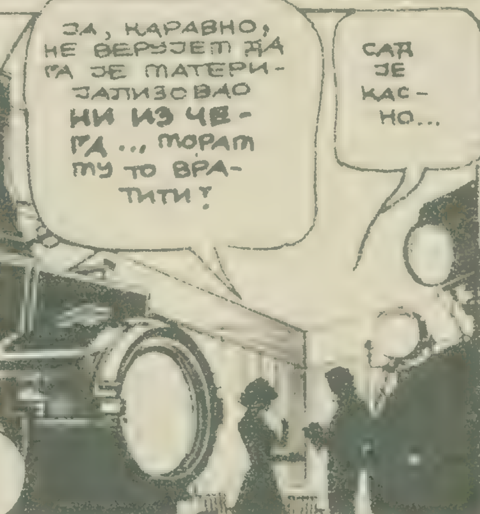

ОТКУД ОВАЈ КОМАДИЋ ЗЛАТА?
ГОСПОДАР ГА ЈЕ МАТЕРИЈАЛИЗОВАО... ТО ЈЕ ЊЕГОВ ПОКЛОН!
4555

ТВ-ЕМИСИЈА СА НЕОБИЧНИМ ГУРУОМ ЗАВРШИЛА СЕ У ВИСОКОМ СТИЛУ...
ЈЕСИ ЛИ ПРИМЕТИО КАКО ЈЕ ИЗВЕО ТРИК СА ЗЛАТОМ, ВИЛИ?

НЕ... АЛИ КАД АЈДАХО ЏОРЏ СМИСЛИ НЕКИ ТРИК, ОНДА СЕ ВИДИ САМО ОНО ШТО ОН ХОЋЕ!

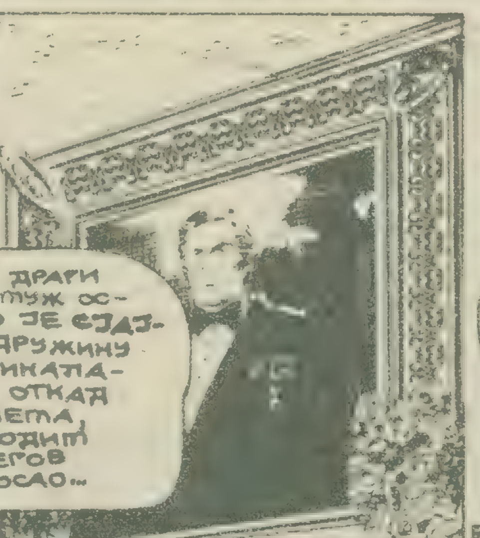

ДРУГИ ГЛЕДАОЦИ СУ БИЛИ ЛАКОВЕРНИЈИ, НАРОЧИТО АНАСТАЗИЈА БОН...
ЈЕСИ ЛИ ВИДЕО, ЏИЛБЕРТЕ, ШТА ТАЈ ХИНДУС МОЖЕ?!
4556

ШТА СЕ ДЕСИЛО С ГУРУОМ ПРЕД КРАЈ? НИЈЕ БИЛО ЈАСНО НА МОНИТОРУ...
У СТУДИЈУ ПОСЛЕ ЗАВРШЕТКА ПРОГРАМА...
НАШЛА САМ ОВАЈ ГРУМЕНЧИЋ ЗЛАТА У КРИЛУ...

ЈА, НАРАВНО, НЕ ВЕРУЈЕМ ДА ГА ЈЕ МАТЕРИЈАЛИЗОВАО НИ ИЗ ЧЕГА... МОРАМ МУ ТО ВРАТИТИ!
САД ЈЕ КАСНО...

... ВИШЕ НИЈЕ У СТУДИЈУ! А МОЖДА БИ И СЛЕДЕЋЕ НЕДЕЉЕ МОГАО ДА БУДЕ ГОСТ У НАШОЈ ЕМИСИЈИ!
4556 A

У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...
У ДИЛЕМИ САМ, ЏИЛБЕРТЕ...
ДА, ДРАГА?

МОЈ ДРАГИ ПРВИ МУЖ ОСНОВАО ЈЕ СЈАЈНУ ДРУЖИНУ КРИМИНАЛАЦА... ОТКАД ГА НЕМА, ЈА ВОДИМ ЊЕГОВ ПОСАО...

САД СЕ ПИТАМ ДА ЛИ ЋУ ГА ПОВРЕДИТИ АКО НАПРАВИМ КОРЕНИТУ ПРОМЕНУ?
НЕ ЗНАМ, ДРАГА...

ПОГЛЕДАЋУ У КАРТЕ И ХОРОСКОП ДА ЛИ ДА СА КРИМИНАЛА ПРЕЂЕМО НА МАТЕРИЈАЛИЗОВАЊЕ ...

АКО УСПЕМ ДА НАТЕРАМ ТОГ ГУРУА ДА РАДИ ЗА НАС, ОНДА БИХ РАСПУСТИЛА БАНДУ!

ДА, ДРАГА!

ДИВНО БИ БИЛО НЕ РАДИТИ ВИШЕ С ОБИЧНИМ ЉУДИМА, КАО ШТО СУ ПОПА И ТРБОЊА!

4358

ПРВИ ПОТЕЗ НАМ ЈЕ КИДНАПОВАЊЕ ГУРУА И ЊЕГОВЕ ПОМОЋНИЦЕ...

... А ОНДА ЋЕ НАМ, ЗА СИТНО ТРОШКАРЕЊЕ, ДА МАТЕРИЈАЛИЗУЈУ НЕКОЛИКО СТОТИНА ХИЉАДА ДОЛАРА!

АЛИ, АКО ОДБИЈУ?

А ЗАШТО СУ ТУ НАШИ ЉУДИ ЏЕРЕКАЛО И СНОТ И ЧАРЛИ РАЖАЊ?!

4359

ЗА ТО ВРЕМЕ...

МНОГО САМ ВАМ ЗАХВАЛАН, МОДЕСТИ!

МОЈ ГОСТ ЈЕ УЖИВАО ШТО МОЖЕ ДА РАЗГОВАРА СА ВАМА НА СВОМ ЈЕЗИКУ!

ЛЕПО ЈЕ БИТИ ОД КОРИСТИ, СЕР ЏЕРАЛДЕ!

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПОПИЈЕТЕ НЕШТО С НАМА?

НЕ, ХВАЛА! РАДИЈЕ ЋУ ОДМАХ КУЋИ...

4360

КАСНО ЈЕ! ШТО НЕ ОСТАНЕШ, ВИЛИ?

ХВАЛА, ПРИНЦЕЗО!

ГОСПОЂИЦЕ БЛЕЈЗ...

... МАЊИ ЛИФТ НЕ РАДИ...

У РЕДУ, МАЈК! ИЋИ ЋЕМО ОНИМ ДРУГИМ!

6

ВИДИТЕ ОНАЈ ПАР... МАЛОПРЕ СУ БИЛИ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ! ОСТАЈУ ОВДЕ НЕДЕЉУ-ДВЕ...

ГЛЕ... ТО СУ АЈДАХО ЏОРЏ И ТЕЈЗИ...

4361

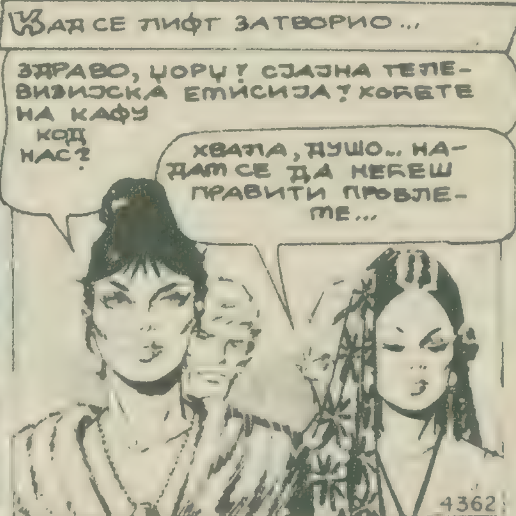

ОН ЈЕ НЕКАКАВ ФАКИР И ЧИНИ ЧУДНЕ СТВАРИ...

... КАО ШТО ЈЕ ХОДАЊЕ ПО КОНОПЦУ КОЈИ ЛЕБДИ ПА ИШЧЕЗНЕ... НИШТА ЈА ТО НЕ ВЕРУЈЕМ!
У КОМ СУ АПАРТМАНУ, МАЈК?

ТРИДЕСЕТ! ЈЕДАН СПРАТ ИСПОД ВАШЕГ, ГОСПОЂИЦЕ БЛЕЈЗ!
ОНДА ЋЕМО ГАЈИТИ СУСЕДСКЕ ОДНОСЕ...
4361 A

ПСТ! ВИДИ КО ЈЕ ТУ!
ЗАВЕЖИ, БУДАЛО!

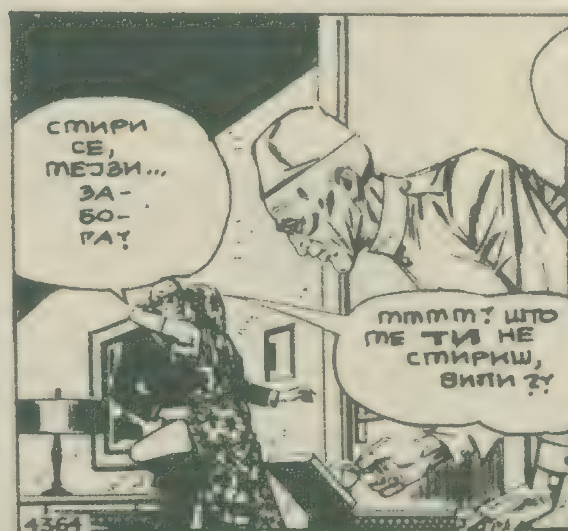

ДА ЛИ СУ НАС ПРЕПОЗНАЛИ?

КАД СЕ ЛИФТ ЗАТВОРИО...
ЗДРАВО, ЏОРЏ! СЈАЈНА ТЕЛЕВИЗИЈСКА ЕМИСИЈА! ХОЋЕТЕ НА КАФУ КОД НАС?
ХВАЛА, ДУШО.. НАДАМ СЕ ДА НЕЋЕШ ПРАВИТИ ПРОБЛЕМЕ...
4362

ШТО ТИ ЈЕ ЖИВОТ: ТАМАН МИСЛИШ ДА СИ УСПЕО, А НАЛЕТИШ НА ЉУДЕ КОЈИ ТЕ ЗНАЈУ!
НИКОМЕ НЕЋЕМО РЕЋИ ДА СИ НАЈВЕЋА ВАРАЛИЦА НА СВЕТУ!

У МОДЕСТИНОМ АПАРТМАНУ...
ЗАТО СЕДИ И ОПУСТИ СЕ ДОК НЕ СКУВАМ КАФУ!
И ХОЋУ, ДУШО!

ЗА ТО ВРЕМЕ ...
ОХ! ВИЛИ ГАРВИН! БАШ СИ МИ НЕДОСТАЈАО?
ХЕЈ, ЛАКШЕ...
4363

СМИРИ СЕ, МЕЈЗИ... ЗАБОРА!
ММММ! ШТО МЕ ТИ НЕ СМИРИШ, ВИЛИ?!
4364

СЛУШАЈ, ЏОРЏ... ЖАО МИ ЈЕ ЗБОГ ОВОГ!
СВЕ ЈЕ У РЕДУ! МЕЈЗИ ХОЋЕ ДА СЕ УДА ЗА МЕНЕ ПА МЕ ПРАВИ ЉУБОМОРНИМ...

ТО ОН САМО ЗАМИШЉА! ХОЋЕШ ЛИ ИМ ИСПРИЧАТИ О НАШОЈ ГУРУ-АВАНТУРИ, ЏОРЏЕ?
СВАКАКО, ЧЕКАМ МОДЕСТИ!

ПРВО, КАКО СИ ИЗВЕО ТРИК СА ЗЛАТОМ?
ИМАО САМ ЈЕДАН ЗЛАТАН И ЈЕДАН СРЕБРНИ ГРУМЕН ИСПОД КАПУТА ПОВЕЗАНИ ОПРУГОМ...

ДОК ЈЕ МЕЈЗИ ЗАГОВАРАЛА ВОДИТЕЉИЦУ, ЈА САМ НЕПРИМЕТНО ПОВУКАО ОПРУГУ ИСПОД ЕПОЛЕТЕ...

ПРОВЕО САМ СТОТИНЕ ЧАСОВА ВЕЖБАЈУЋИ...
ДИВНО, ЏОРЏ!
4365

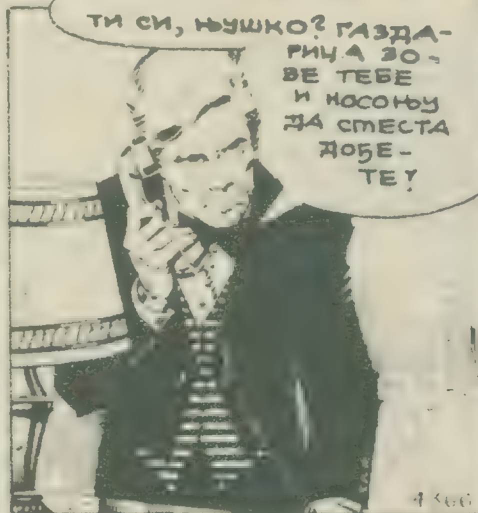

У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...
АЛИ, АНАСТАЗИЈА... НЕ МОГУ НИШТА ДА ПЛАНИРАМ ДОК НЕ ПРОГРАМИРАМ КОМПЈУТЕР!
НАРАВНО! И ПРЕСТАНИ ДА ЦВИЛИШ...

...МОЈ ДРАГИ ПРВИ МУЖ ГОВОРИО ЈЕ ДА СИ ТИ ЈЕДАН ЏМИЗДРАВИ ШОЊА, ПА СЕ ЧЕСТО ПИТАМ ДА НИСАМ ПОГРЕШИЛА...
...МЕЂУТИМ...

ДАВИТЕЉУ, ХИТНО МИ ПОШАЉИ ЊУШКУ И НОСОЊУ!
РАЗУМЕМ, ГОСПОЂО!
4366

ЕТО, ЏИЛБЕРТЕ, НАШИ НАЈБОЉИ ТРАГАЧИ ЋЕ ТИ ЗА КОЈИ ДАН ДОНЕТИ ПОТРЕБНЕ ПОДАТКЕ О РАМ ДАЛ СИНГХУ И СИ-ТИ!

ЧИМ ИСПЛАНИРАШ ОТМИЦУ, САЗВАЋУ ШТАБ РАДИ ПОДЕЛЕ УЛОГА!
ДА, ДРАГА!

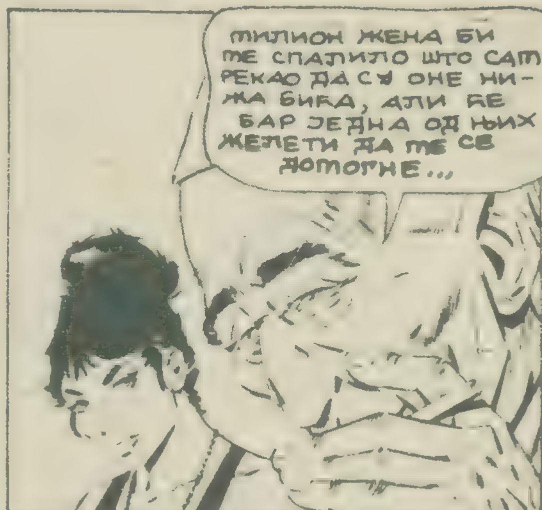

ТИ СИ, ЊУШКО? ГАЗДАРИЦА ЗОВЕ ТЕБЕ И НОСОЊУ ДА СМЕСТА ДОЂЕТЕ!

А ЗА ТО ВРЕМЕ...
ДОЂЕШ У СТУДИО, КАЖЕШ ДА СИ ВЕЛИКИ СВАМИ...
...ИЗЈАВИШ ДА СУ ЖЕНЕ НЕКОЛИКО ИНКАРНАЦИЈА ИСПОД МУШКАРАЦА, МАТЕРИЈАЛИЗУЈЕШ КОМАД ЗЛАТА И ОДЕШ!
И ЧЕМУ СВЕ ТО?
Е, ТО ДОЛАЗИ КАСНИЈЕ, ДУШО!
4367

ЖЕНЕ ЋЕ ТЕ СВУДА, ГДЕ БУДЕМ ДРЖАО ПРЕДАВАЊА, ЗАТРЗНУТИ...

НАСРТАЋЕ НА ТЕБЕ, ПА ЋЕ ПОЛИЦИЈА МОРАТИ ДА ТЕ ЧУВА!
И ОНДА?

А ЈА ЋУ И ДАЉЕ ТВРДИТИ ИСТО!
ДА?
4368

МИЛИОН ЖЕНА БИ ТЕ СПАЛИЛО ШТО САМ РЕКАО ДА СУ ОНЕ НИЖА БИЋА, АЛИ ЋЕ БАР ЈЕДНА ОД ЊИХ ЖЕЛЕТИ ДА ТЕ СЕ ДОМОГНЕ...

...ДА ЈЕ НАУЧИШ ДА КАКО СЕ ПРАВИ ЗЛАТО...
...А ТО КОШТА!

ХИЉАДУ ДОЛАРА ОД ХИЉАДУ ЖЕНА! ТАКО ЋЕ ЏОРЏ ПОСТАТИ МИЛИОНЕР! ТАЧНО?
ТАЧНО!
4369

ДОБАР ПЛАН! НАДАЈМО СЕ ДА ЋЕ УСПЕТИ!
ШТА СТЕРАШ КАД НАСАМАРИШ ТИХ ХИЉАДУ ЖЕНА?

ДА ДАМ МЕЈЗИ ЊЕН ДЕО И ДА СЕ ПОВУЧЕМ! ШТА ДРУГО...
ШТА КАЖЕШ, ВИЛИ! ИМАЋУ ЧЕТВРТ МИЛИОНА ДОЛАРА...

ГЛУПА СИ, МЕЈЗИ! ОН ЗНА ДА ТЕ ПРАВИШ ЉУБОМОРНИМ! НЕ БРИНИ, УДАЋЕШ СЕ ЗА МЕНЕ!
4370

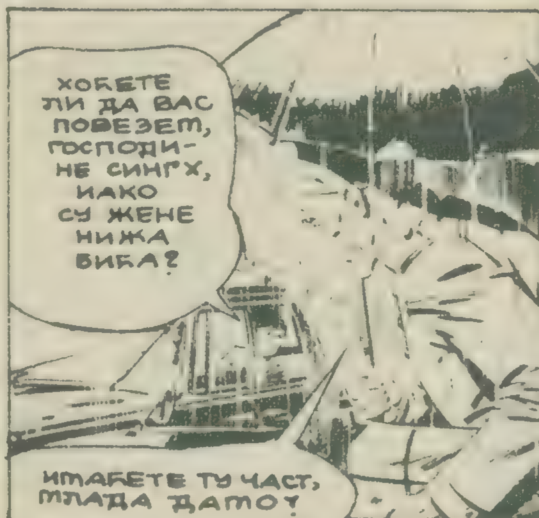

ЗДРАВО, ДАВИТЕЉУ...
ПОЖУРИ, ГАЗДАРИЦА ЧЕКА!

ЛЕПО БИСТЕ СЕ ПРОВЕЛИ ДА ЈЕ ЖИВ МОЈ ДРАГИ ПРВИ МУЖ!
ИЗВИНИТЕ ШТО КАСНИМО... САОБРАЋАЈ...
4371

НАШ ПЛАНЕР, МОЈ ДРУГИ МУЖ, ЏИЛБЕРТ ВОН, САД ЋЕ ВАМ ИЗЛОЖИТИ ПЛАН ОТМИЦЕ ГУРУА...

КАД РАЗМИСЛИТЕ О ВАРИЈАНТАМА, МОЖЕТЕ ПОСТАВЉАТИ ПИТАЊА...

ТРИ ДАНА КАСНИЈЕ...
ТРУБНИТЕ МОЛИМ ВАС, ОНОМ ХИНДУСУ ШТО СТОЈИ НА УГЛУ!
У РЕДУ..
4371 A

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ВАС ПОВЕЗЕМ, ГОСПОДИНЕ СИНГХ, ИАКО СУ ЖЕНЕ НИЖА БИЋА?
ИМАЋЕТЕ ТУ ЧАСТ, МЛАДА ДАМО!

ПИТАМ СЕ ШТО НЕ МАТЕРИЈАЛИЗУЈЕТЕ СЕБИ ТАКСИ, КАД ВАМ ТРЕБА?
КО КАЖЕ ДА НИСАМ?

ДУШО, ВИДИ ШТА САМ КУПИО МЕЈЗИ... ТРЕБА ЈОЈ НОВ САРИ! НЕ ЗНАМ ДА ЛИ ЈОЈ БОЈА ОДГОВАРА!
ДА ВИДИМ...
4372

ШТА ЈА ЗНАМ... МЕЈЗИ ИМА ТАМНИЈИ ТЕН!
ОМОТАЋУ ГА ОКО СЕБЕ КАД СТАНЕМО...

... ТАКО ЋЕШ ЗНАТИ ДА ЛИ ЋЕ ЈОЈ ДОБРО СТАЈАТИ!
СРЦЕ СИ! БИЋЕ БЕСНА АКО ЈОЈ НЕ ПРИСТАЈЕ...

НЕДАЛЕКО ОД ХОТЕЛСКОГ ПАРКИРАЛИШТА...
СИНГХ И СИТА СТИЖУ! НЕКА СЕ ОТМИЧАЧИ СПРЕМЕ...
4373

НИСАМ БАШ СИГУРНА КАКО СЕ САРИ ОБЛАЧИ, АЛИ МОЖЕШ ДА ЗАМИСЛИШ МЕЈЗИ У ЊЕМУ...
ДА...

МИСЛИМ ДА ЋЕ ЈОЈ ОДГОВАРАТИ, ДУШО...
ЕНО ИХ! ВОЗИ ПРАВО!
10

КОНТРОЛА ЗОВЕ ЛАПУ... КРЕНИТЕ У НАПАД, ШТИТИМО ВАС...
4374

ШТА ЈЕ ОВО?

ОВДЕ ПАПА... АКЦИЈА У ТОКУ! МОЛИМ КОНТРОЛУ ДА ОБЕЗБЕДИ ДАЉЕ УСЛОВЕ...

АЛО, КОНТРОЛА ЗОВЕ ПАПУ... ПРИМЉЕНО...
4375

МОДЕСТИ ЈЕ УСПЕЛА ДА СЕ ОСЛОБОДИ САРИЈА...

УХ!
4376

ПАЗИ! ПРАВА ЈЕ ТИГРИЦА!
ПА, ЗАУСТАВИТЕ ЈЕ!

ЈЕДАН ОД НИТКОВА ПОНЕО ЈЕ ПРЕМА КОЛИМА ОНЕСВЕШЋЕНОГ ГУРУА...

МОДЕСТИ ЈЕ ОНЕСПОСОБИЛА ЈОШ ЈЕДНОГ НАПАДАЧА...

4376A
УХ!

И ТРЕЋИ НАПАДАЧ ЈЕ БИО САВЛАДАН...

АЛИ, ОСТАО ЈЕ ЈОШ ЈЕДАН... ПИШТОЉ ЈЕ БИО НАПУЊЕН АНЕСТЕТИКОМ...

ООХ!
11
4377

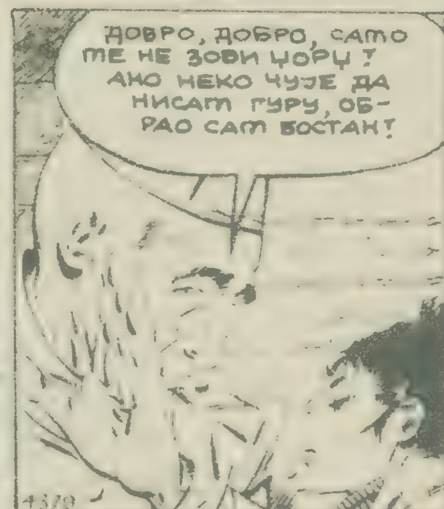

Мејзи се вратила из куповине...
Требало би да се Џорџ већ вратио...

Али, тог тренутка она слази како Аждаха и Модести убацују у котви...
Ох! Па то је отмица...

Нема их!
Не смем звати полицију... Јавићу Вилију...

Неколико часова после отмице...
Буди се, душо, да нешто урадимо... у питању је твој фах!

Утукни, Џорџ, док ти се избистри у глави...

Добро, добро, само ме не зови Џорџ! Ако неко чује да нисам гуру, обрао сам бостан!

Добро, сад ми реци...
Отела нас је банда... професионалаца и сад смо у некој кући на обали...
... која је некад била манастир... тако, бар, она каже...

Остави се туристичких обавештења! Ко је она?

Нека луда жена — шеф банде! Видела те је на телевизији и сад хоће да јој правим злато!

Разумем зашто су тебе отели, али зашто мене?!
Грешка! Мислили су да си Сита!

Дознали су то тек кад су ти погледали у ташну! Дотична шефица, Анастазија Бон, добила је нервни напад!
Идиоти! Гуру не може без ње да ради!

ЗА ТАКВУ ГРЕШКУ МОЈ ДРАГИ ПОКОЈНИ ПРВИ МУЖ ЗАВРНУО БИ ВАМ ШИЈУ!
СРЕЋОМ, МОЈ ДРУГИ МУЖ, ЦИТВЕРТ, НАПРАВИО ЈЕ ПЛАН КАКО ДА СЕ ДОМОГНЕМО ОНЕ ДЕВОЈКЕ!

ОН ЋЕ ВАМ ГА САД ИЗЛОЖИТИ, А ВИ ОСТАЈЕТЕ ОВДЕ ДОК СЕ СТВАР НЕ ОКОНЧА!
4381 A

ОВДЕ МЕЈЗИ... ДОЂИ ХИТНО! ЏОРЏ И МОДЕСТИ СУ КИДНАПОВАНИ!
ЗА ТО ВРЕМЕ ...

СЛУШАЈ, МЕЈЗИ, АКО САМ ТИ ЈА ЖРТВА ДА ЏОРЏА ПРАВИШ ЉУБОМОРНИМ...
НЕ, ВИЛИ! ИСТИНА ЈЕ...
СА МНОМ ЈЕ ВЕНГ, ОН ЋЕ ТИ ПОТВРДИТИ...
У РЕДУ, ДОЛАЗИМ!

НЕШТО КАСНИЈЕ...
ВИДЕЛА САМ САМО КРАЈ! ИЗГЛЕДА СУ ОД МОДЕСТИ МИСЛИЛИ ДА САМ ЈА...

ЗАШТО МИСЛИШ ДА ТЕБЕ ТРАЖЕ, МЕЈЗИ?
ЗАТО ШТО СУ ТЕЛЕФОНИРАЛИ И РЕКЛИ ДА ЋУ СУТРА У ШЕСТ БИТИ КИДНАПОВАНА!

ТО ЈЕ ОВДЕ, ГАРВИНЕ!
ТРЕБАЛО ЈЕ ДА САМА ДОЂЕМ НА МОСТ КОД ХУПЕРОВОГ ПРОЛАЗА!
4383

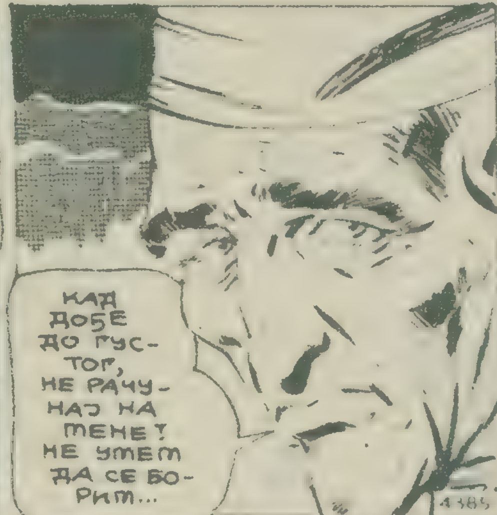

НЕ ЗНАМ КОМЕ СМО НАС ДВОЈЕ ПОТРЕБНИ? ОНИ МИСЛЕ ДА СМО МИ СТВАРНО ХИНДУСИ...

МОДЕСТИ СУ ГРЕШКОМ ПОКУПИЛИ!
ШТА ЛИ ЋЕ С ЊОМ БИТИ, ПОШТО ИМ НИЈЕ ПОТРЕБНА?
4384

У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...
ЈА САМ НАЈВЕЋА ВАРАЛИЦА НА СВЕТУ... ЈОШ НИСУ ОТКРИЛИ ДА НИСАМ ХИНДУС!
ВИДЕЋЕМО ДОКЛЕ..

КАКО СИ СЕ ИЗВУКАО КАД ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ИМ НЕШТО МАТЕРИЈАЛИЗУЈЕШ?
РЕКАО САМ ДА САМ У ШОКУ И ДА БЕЗ СИТЕ НИШТА НЕ МОГУ!

ЗНАЧИ, ОНИ ЋЕ ЈЕ ПОТРАЖИТИ... А ТО ЋЕ ИХ ДОВЕСТИ ДО ВИЛИЈА!
ТОМЕ СЕ И НАДАМ...

КАД ДОЂЕ ДО ГУСТОГ, НЕ РАЧУНАЈ НА МЕНЕ! НЕ УМЕМ ДА СЕ БОРИМ...
4385

БОЈИМ СЕ САМО ДА "БОЈА" МОЈЕ КОЖЕ НЕЋЕ ДУГО ИЗДРЖАТИ... ДА ЋЕ СЕ СКИНУТИ! А ОНДА САМ ГОТОВ...

ЏОРЏ, АКО ЈЕ КО ГОТОВ, ОНДА САМ ТО ЈА!
4386

ЗНАМ, АЛИ ТИ СИ НАВИКЛА НА ОВАКВЕ СТВАРИ, ДУШО... ИЗВУЋИ ЋЕШ СЕ!

УКЉУЧИ ТЕЛЕВИЗОР ДА ПРЕДАХНЕМ...
ДА, ДРАГА!

КО ЛИ ЈЕ САМО ОНА ДЕВОЈКА КОЈУ СМО ГРЕШКОМ УХВАТИЛИ?
МОДЕСТИ БЛЕЈЗ...
4386А

... ПРЕМА ДОКУМЕНТИМА У ТАШНИ...
МОРАЋЕМО ЈЕ УКЛОНИТИ...
А САД ЋУТИ! ХОЋУ ДА ГЛЕДАМ...

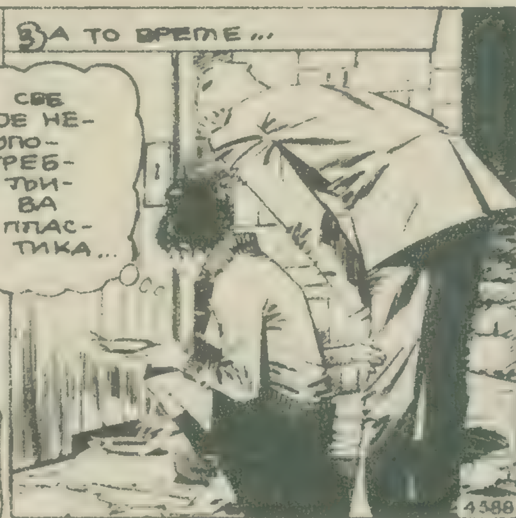

У МОДЕСТИНОМ СТАНУ...
СПАВАЈ ОВДЕ, МЕЈЗИ! ТУ СИ НА СИГУРНОМ!
НЕМОЈ СЛУЧАЈНО ДА МЕ ЗАВОДИШ, ВИЛИ...

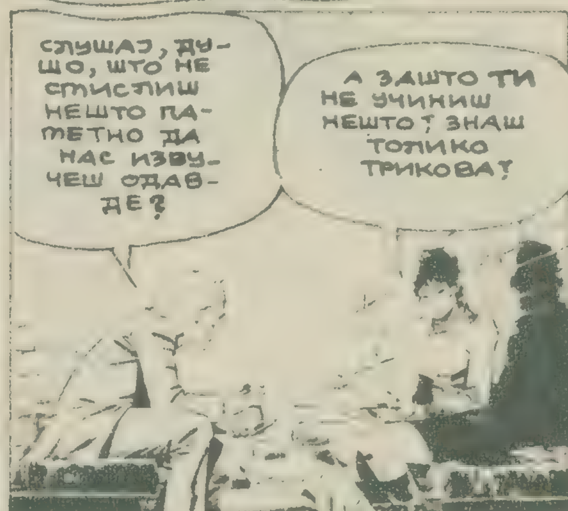

ТАКО БРИНЕШ ЗА ЏОРЏА...
БОЉЕ ЋУТИ! ДА ЈЕ ЏОРЏ ОВДЕ, ОПЕТ БИ ГА ПРАВИЛА ЉУБОМОРНИМ!
14
4387

А САД СПАВАЈ! ЛАКУ НОЋ!
ГАРВИН И ЈА ИМАМО МНОГО ПОСЛА НОЋАС, МЕЈЗИ...

МОРАТО ПАЗИТИ ДА НАС НЕ ОТКРИЈУ!
ПОТРЕБНИ СУ НАМ САРАДНИЦИ, ГАРВИНЕ!

ДА, И ТО ПАМЕТНИ! ПОЗВАЋУ МОД ТИЛЕР И ЏЕНЕТ!
ВЕНГ, ТИ ПОЗОВИ РУФУСА МАРША И СТИВА КОЛИЈЕРА!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
СВЕ ЈЕ НЕУПОТРЕБЉИВА ПЛАСТИКА...
4388.

СЛУШАЈ, ДУШО, ШТО НЕ СМИСЛИШ НЕШТО ПАМЕТНО ДА НАС ИЗВУЧЕШ ОДАВДЕ?
А ЗАШТО ТИ НЕ УЧИНИШ НЕШТО? ЗНАШ ТОЛИКО ТРИКОВА!

ЗА ТРИКОВЕ ЈЕ ПОТРЕБНА ПУБЛИКА, А ОВДЕ СМО САМИ!
А ЗА ИЗЛАЗАК ЈЕ ПОТРЕБНО НЕШТО КАО КАЛАУЗ, ЕКСПЛОЗИВ И СЛИЧНО...

ЈЕ ЛИ, ЏОРЏ, ШТА ЈЕ С ТОМ ТВОЈОМ ТАШНОМ?
4389

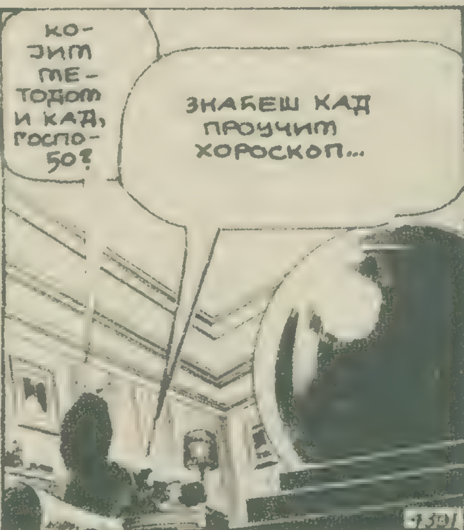

ПРЕТРЕСЛИ СУ ТИ ТАШНУ У КОЛИМА, АЛИ САМ УСПЕО ДА УЗМЕМ ТВОЈ НОВЧАНИК...
ПА ТО ЈЕ ПРАВИ ПОДУХВАТ, ЏОРЏ...

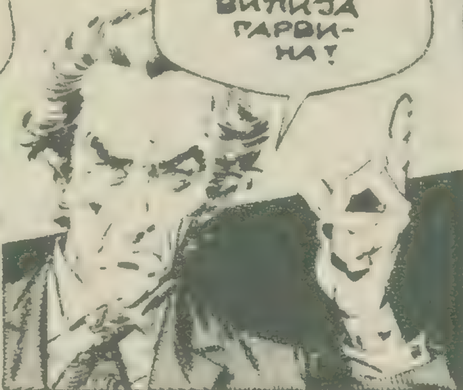

И НИЈЕ БИЛО БОГЗНА ШТА У ЊЕМУ...
МОДЕСТИ, ЗАШТО ЛОМИШ ТАЈ НОВЧАНИК?

ЗАТО ШТО ЈЕ УНУТРА РАМ ОД ЖИЦЕ ОД КОЈЕ ЋЕМО НАПРАВИТИ КАЛАУЗ!
4390

ВЕЧЕ У СТЕЈВЛИ ХОЛУ...
ЈЕСУ ЛИ ЗАРОБЉЕНИЦИ ДОБИЛИ ХРАНУ?
ДА, ГОСПОЂО!

РЕШИЛА САМ ДА СРЕДИМ ТУ МОДЕСТИ БЛЕЈЗ!

КОЈИМ МЕТОДОМ И КАД, ГОСПОЂО?
ЗНАЋЕШ КАД ПРОУЧИМ ХОРОСКОП...
4391

Нешто касније...
Пепо је што шефица хоће да је среди! Али, схвата ли она да је то Модести Блејз?!

То је веома опасно јер ћемо навући Вилија Гарвина!

Вили ништа не зна! Али, она је опасна па ћемо удвостручити стражу пред ћелијом!

Модести је провела читав час уобличавајући калауз...
Сјајно! Кад отвориш, прва изиђи... можда има стража пред вратима...

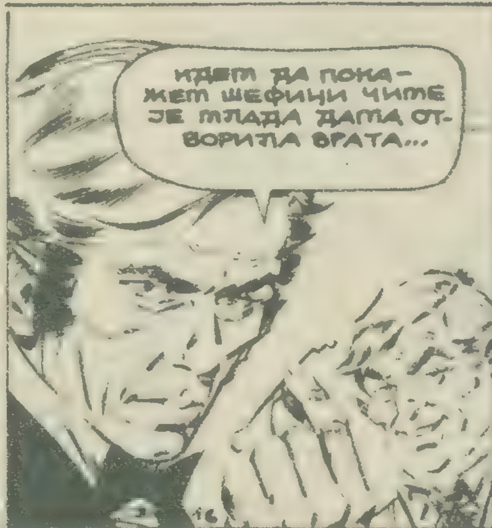
Ти знаш како треба с њима!
Прекини, Џорџе!

Брава је шкљоцнула...
Успела сам...

Али, врата су се нагло отворила и Модести је одлетела у страну...
Повуци се док ја проверим...

Уф!

Хвала, Гиплер!
Јесте ли нешто хтели, госпођице?

Зашто ме, забога, прекидате у медитирању?!

Идем да покажем шефици чиме је млада дама отворила врата...

Кад су се врата затворила...
Мора да си се повредила, душо...
Ситница... пази само да и тебе не задеси исто!
Крај у следећем броју

ИСТОРИЈА ЧАЈА, КАФЕ И ЧОКОЛАДЕ

Да ли сте се некад запитали од кад употребљавамо чај, кафу и чоколаду у Европи и како су се они ту одомаћили.

Чај је још одавно познат у Кини. Тамо је био толико популаран, да се служио по улицама – као што ми данас пијемо сокове или киселу воду. У Европу...

... чај су са Јаве пренели холандски трговци 1610. године. Наравно, одмах су почели да га хвале као божанско пиће које даје снагу, бистри мозак.

Неки лекари су га преписивали као изузетан лек, тако да је и до данас у многим земљама остало да се болеснику даје чај.

А ово је биљка кафа од које се прави црни напитак

Кафу су из Турске и Египта у Европу донели француски трговци неколико година пошто се појавио чај. Причали су да кафа лечи све болести, даје снагу и бистри мозак. Као доказ наводили су да у Египту и Турској постоје места – кафане где се пије – само кафа.

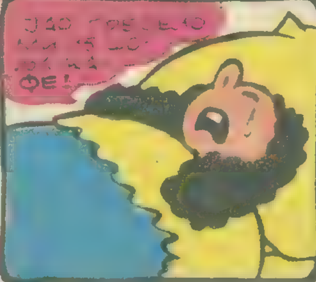

Ипак, кафа је постала популарна тек кад је почео да је пије француски краљ. А за краљем...

адвокати, уметници, научници

Најпопуларнији слаткиш – чоколаду донео је из Мексика чувени шпански морепловац Кортез.

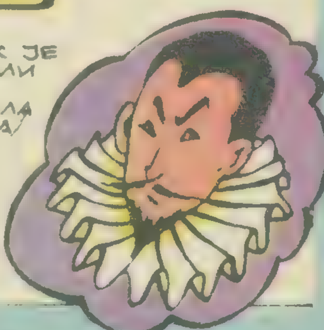

грофови, контови, барони, маркизи

војводе и принчеви

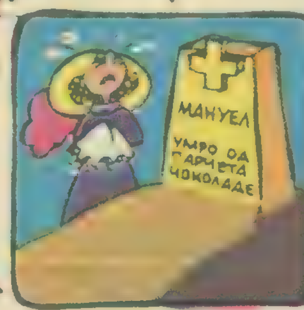
Али било их је који су мрзели кафу. Једна принцеза је рекла да ће радије да пије вино него неверничку „чађ са водом". Причало се да је министра Колбера заболео стомак од кафе.

Чоколада у почетку није била популарна. Истина, Индијанци су је правили тако што су какао мешали с кукурузним брашном и бибером. Европљанима је то било гадно, сматрали су да се од тога може и умрети.

Али, када су у 18. веку почели да мешају и пресују млевени какао, шећер и ванилу, чоколада је постала омиљена посластица.

Данас се зна да је чоколада здрава и хранљива.

Једу је деца, спортисти, чланови неких далеких експедиција, војници – сви они који расту и који троше енергију.

СЛАВНИ И НА ДИВЉЕМ ЗАПАДУ И НА ФИЛМУ

Подне је. Насред улице стоје два човека. Руке су им на дршци револвера. Јунак, за кога цела сала навија из све снаге, брже притиска обарач. А онда – мук. Ово је сцена из „каубојца" „Тачно у подне", али она се у безброј прилика понавља у филмовима још од 1903. када је снимљен први вестерн „Велика пљачка воза" који је постао модел за сва каснија остварења.

„Велику пљачку воза" публика је одлично примила. Редитељи су брзо схватили да је „Дивљи запад" прави златни рудник. Покренута је нова филмска машинерија. Оживљавају се ликови злогласних одметника, револвераша, трапера, чувених индијанских поглавица, пустоловине из доба изградње железнице, призори из живота досељеника, гонича стоке... Чувена имена и стварне личности из америчке историје Дивљег запада – Били Кид, Вајат Ерп, доктор Холидеј, Бил Хикок, Џеси Џемс и други – по ко зна колико пута се појављују на филмском платну. Играју их још познатији глумци, Гари Купер, Џон Вејн, Џемс Стјуарт, Роберт Тејлор, Кирк Даглас, Хенри Фонда, Чарлтон Хестон, Грегори Пек, Ли Марвин...

Колико је легендарни Дивљи запад привлачна тема за редитеље и глумце говори и податак да готово да нема ниједног познатог имена из света филма које се није огледало у том жанру. „Најпривлачнија страна вестерна је што свако може да се идентификује с његовим јунацима", рекао је славни редитељ Џон Форд. „Сви ми себе замишљамо како чинимо херојска дела."

Све то саткано је у овим причама о караванима и људима који из Европе долазе у обећану земљу – Америку. То су филмови у којима добро мора увек да победи зло. Вестерн је прича о човеку, правди, сукобу добра и зла. Романтични мит који не умире у стварности, ма каква она била.

***Лепотица и каубој** – Обично се тврди да су жене у каубојцима ту само да му појачају романтичан садржај. Грегори Пек и Џенифер Џонс у „Двобоју на сунцу" (1945)*

***С њим је почело** – Том Микс, један од првих каубоја на филмском платну.*

***Један од најуверљивијих** – Џемс Стјуарт с Марлен Дитрих у „Дестри поново јаше" (1939). Стоји раме уз раме с Џоном Вејном и Кирком Дагласом.*

Идеални јунак – Висок, плавих очију, кратко подшишане косе, Гари Купер (у средини) је био идеал за жене и узор за мушкарце. Сцена из филма „Долази Џонс" (1945).

Сукоб каубоја и модерне цивилизације – Кирк Даглас у „Храбри су усамљени" (1962). То је вестерн нашег доба – о отуђености каубоја у свету млазних авиона, воки-токија и хеликоптера.

Стварне личности из историје Дивљег запада – Хенри Фонда, као чувени шериф Вајат Ерп и Виктор Мечјур као доктор Холидеј у филму „Моја драга Клементина" (1946).

Легенда о неваљалцу – Пол Њумен и Роберт Редфорд као одметници у „Буч Касидију и Киду" (1969).

Краљ вестерна – Џон Вејн на почетку каријере у филму „Велики прогон" из 1930.

Ни Марлон Брандо му није одолео – Из каубојца „Једнооки Џек" (1961). Поред Марлона је наш земљак Карл Малден (Младен Секуловић).

У позним годинама – Овако је изгледао Џон Вејн 1962. у филму „Ко је убио Либерти Валанса". С њим је Џемс Стјуарт.

Постаните мађионичар

И ВЕЛИКАНИ СУ БИЛИ ПОЧЕТНИЦИ

Чувени мађионичар Худини био је прави уметник у ослобађању од лисица и свих других врста окова у ваздуху или под водом. На његовој снази и вештини завидели су му и највећи снагатори на свету. Худини је своју каријеру почео као и сваки мађионичар – триковима. Временом је и сам смислио неке мађионичарске вештине које су после његове смрти објављене у књизи „Худинијева магија".

Начинили смо мали избор Худинијевих трикова које сте можда већ видели, али који су лаки за извођење и, увек изнова, погодни за сваког ко жели да се опроба у овој вештини. Не губите стрпљење ако вам све не крене отпрве. И ваши претходници су данима, а понекад и годинама увежбавали своје вештине. Ни Худини, није увек био велики Худини. Прво је био Ерих Вајс.

Ово је стварно једноставно – Узмите мању чашу и ухватите је као на цртежу. Кажипрстом и палцем држите једну коцкицу и на њу поставите другу. Сада покушајте да убаците једну по једну коцкицу у чашу. Горњу ћете лако, али ону коју држите – ни случајно. Јер, приликом бацања и хватања коцкица у чаши би испала. Трик се састоји у томе да коцкицу коју држите прстима једноставно испустите, а онда брзо подметнете чашу и ухватите је.

Сад га видиш, сад га не видиш – Ставите новчић на длан (цртеж 1), стисните песницу (цртеж 2), отворите шаку (цртеж 3) и – гле! Новчић је нестао. На цртежу 4 види се како је то могуће извести. Залепите мало сапуна на нокат, а на њега ће се опет, кад стиснете песницу, залепити новчић. Само, при том станите подаље од посматрача и одаберите новчић који неће бити много већи од вашег прста.

Новчић који балансира – Папир исечен у облику траве ставите преко мало дебље чаше са заравњеним, облим, ширим рубом. На руб преко папира ставите новчић (цртеж 1). Ако шаком нагло ударите по папиру (цртеж 2), на рубу чаше ће остати само новчић (цртеж 3).

Покушајте ово – На средини мало мекшег папира направите рупу величине новчића. Пријатељу кажите да ћете новчић провући кроз рупу, а да отвор нећете ни поцепати нити маказама увећати. Да би трик успео, савијте папир по средини. Новчић треба да се види кроз рупу онолико колико је то могуће. Држећи папир за оба краја, приближите руке једну другој и – новчић ће испасти кроз рупу.

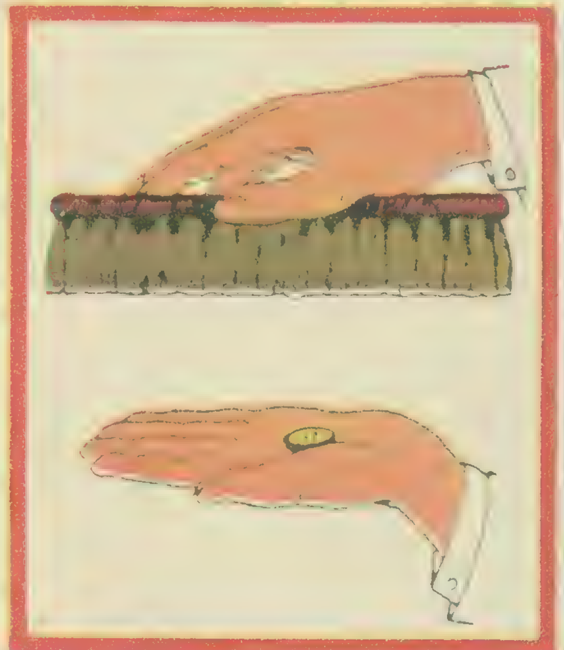

Послушна палидрвца – У чинију с водом поређајте у круг пет, шест палидрваца, али да између њих оставите мали размак. Сада узмите парче сапуна које је на једном крају зашиљено и додирните воду по средини, између палидрваца. Ова ће одмах склизнути ка ивици чиније. Уместо сапуном, воду сада додирните коцком шећера. Шибице ће се вратити у центар.

Половина од 12 је? – Сви знамо да је половина од дванаест шест. Али, ако палидрвцима направите римски број 12, као на цртежу 1, лако ћете доказати да је половина од тога 7! Једноставно, доњу половину палидрвца уклоните и добићете римску седмицу.

Да, немогуће је – Ставите новчић на испружен длан, а онда кажите неком да покуша да га збаци прелазећи преко њега четком за одела. Новчић се неће ни помаћи.

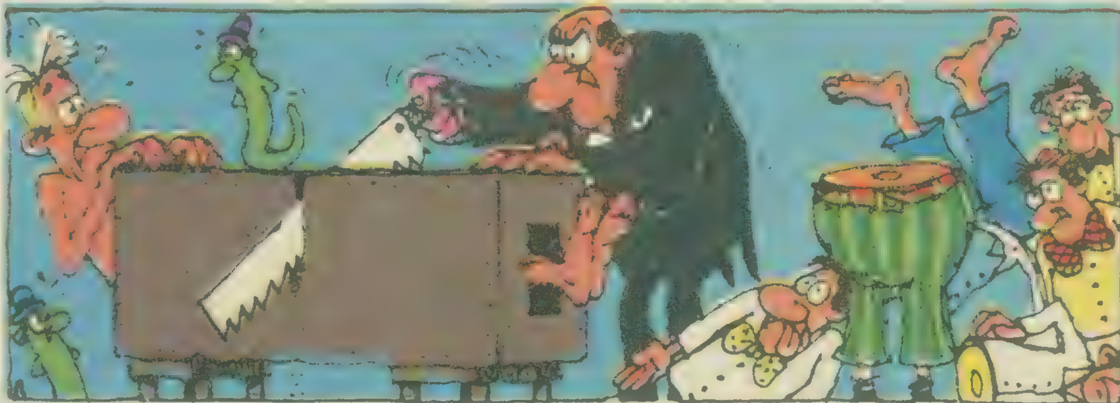
Дрво од папира – Ево једног сложенијег али и ефектнијег трика који мађионичари радо приказују на представама. Више новинских листова залепите тако да добијете дугачак табак. Њега онда увијте у ролну, а крај залепите да се ролна не би одмотала. Оштрим маказама пресеците ролну на два места, по дужини, и то с једног краја до мало више изнад средине ролне. Њу онда оставите на други лист новина и делимично умотајте.

За време представе мађионичар узима овај лист новина са стола (гледаоци не виде да је унутра ролна) и, мотајући га, приближава се публици. Почиње да га цепа с једног краја ка средини, што је сасвим једноставно јер су новине већ пресечене на два мест. Те исечене делове сад рашири и добије нешто налик на ољуштену банану с кором која виси на све четири стране. Стављајући кажипрст у средину ролне, извлачи папир нагоре и разгранато дрво од папира је ту! Колико ће оно бити високо, зависи од тога колико сте листова новина употребили.

С. И.

Ово је стварно невероватно – Ставите лењир на сто тако да му један крај вири. Преко њега раширите новине, али подаље од ивице стола. Сада снажно лупите по делу лењира који вири. Ако сте помислили да ће новине полетети за лењиром, преварили сте се. Може се догодити да их само поцепате или поломите лењир.

Илустровао: Зоран Петканић ПЕТКО

НОВА ПЛОВИДБА

Нишка група Галија већ неколико година успешно делује на југословенској рок сцени стичући полако, али сигурно одану публику која са нестрпљењем чека сваки нови потез Ненада Милосављевића и његових музичара. После доста дуге паузе недавно се појавио њихов четврти по реду албум „Без наглих скокова". Плоча је уз помоћ продуцента Гордона Роулија снимљена у Енглеској, а миксована у Америци. Но, њихово најјаче оружје и даље остају динамични концертни наступи.

МЕКСИКО

Музика и текст: Ненад Милосављевић
Изводи: Галија

Не можеш имати баш све
што пожелиш
можеш да машташ – то
могу сви
радиш из навике и
купујеш шта има
за боље сутра си ти.

Без наглих скокова
није било тешких битака
није било крви ни кап
о теби неће причати
генерације

Хоћу да успео сам
већ у много чему
а тек сам на самом
почетку и знам
код мене текло је све
по неком реду
код мене ишло је све

Без наглих скокова
И не знам шта ће бити
само знам никада нећу
видети Мексико

Мене ће памтити
пријатељи моји
можда по неком
стиху ко зна
по многим ноћима уз
чашу вина
мислећи да је прави
живот баш то.

Без наглих скокова...

СОЛО – СОЛО

Певача Сала Сола наша публика веома добро познаје као солисту енглеске групе Classix Nouveaux. Међутим, Сал је крајем прошле године објавио самостални сингл „San Damiano" на коме свира готово све инструменте, и, наравно, пева. Соло тврди да ова његова „екскурзија" никако не значи и распад матичне групе, иако Classix већ дуго нису ништа ново снимили. „Ова песма је једсувише лична и не би се једноставно уклапала у концепцију групе" – тврди Соло.

РОКЕРИ У ХУМАНОЈ АКЦИЈИ

Рок музичари често помажу разне хумане акције. Многа позната имена из света музике ангажују се било снимањем плоча од којих приход иде у корист угроженог и гладног народа, било одржавањем добротворних концерата. На једној од ових манифестација у лондонском Ројал Алберт Холу учествовали су Ник Хејвард, Мери Вилсон, Рик Вајкмен и група Ешвуд.

СВАКО СВОЈИМ ПУТЕМ

Трио Stray Cats, једна од најпопуларнијих група рокабили правца, више не постоји. После четири године заједничког рада и три објављена албума Брајан Сетзер, Ли Рокер и Слим Џим одлучили су да се разиђу и започну самосталну каријеру. Њиховим обожаваоцима остаје само да се надају да ће и ти самостални пројекти бити једнако квалитетни и да уживају у старим хитовима као што су „Runaway Boys", „Rock This Town", „Stray Cat Strut"...

СЕЋАЊЕ НА ЈАПАН

Иако је прошло скоро две године од њиховог раслаза, група Јапан и даље доноси зараду својој дискографској кући Virgin. Крајем 1984. објављен је двоструки албум – ретроспектива под именом „Exorcising Ghosts" (Истеривање духова). У првом издању биће и комплетни текстови за сва три последња албума групе: „Quiet Life", „Gentlemen Take Polaroids" и „Tin Drum".

ЧУДАН УКУС

У последње време веома успешна певачица Шака Кан која је песмама „Ain't Nobody" и „I Feel For You" стекла наклоност многих слушалаца има чудан укус. „Обожавам сваку храну која је црвене боје. Није ми важно да ли су то слаткиши, нешто љуто или слано... важно да је црвено".

ШТА СУ НАМ СВЕ ОСТАВИЛИ ПОЗНАТИ ЉУДИ

ПРЕДСЕДНИКОВ ЗУБ ЗА УСПОМЕНУ

ОПКЛАДА У КОЈОЈ ЈЕ УЛОГ БИО МОЗАК.

У једном од најзабаченијих кутака Музеја човека у Паризу налазе се стаклене тегле у којима се чувају људски мозгови. Неки од њих припадали су интелектуалцима, неки криминалцима, а од свих „узорака" најзначајнији је, свакако, мозак Пола Брока доктора и антрополога из 19. века, оца модерне неурохирургије. Овај цењени научник извршио је за живота безброј операција мозга, открио мождани центар за артикулисан говор који у медицини носи његово име и одредио однос између величине мождане масе и лобање.

Ни један од највећих мозгова 20. века није сахрањен заједно с главом којој је припадао. Творац теорије релативитета Алберт Ајнштајн завештао је свој мозак науци и, када је умро 1955. године, жеља му је испуњена. Ајнштајнов мозак, за који се испоставило да није ни тежи ни већи од нормалног, фотографисан је, снимљен са свих страна, сециран и послат најбољим америчким стручњацима на проучавање. Највећи делови данас се налазе у Вичити, америчка држава Канзас.

Чувени амерички етнолог и геолог Џон Пауел, вођа прве експедиције кроз кањон Колорада, оставио је тестаментом свој мозак Смитсонијанском институту у Вашингтону и то из шале. Он и један његов пријатељ кладили су се у мозак, то јест чији је мозак већи, што је могло да се докаже једино посмртно. Пауелова „сива маса" и данас се налази у збирци Смитсонијанског института у Вашингтону, али, на жалост, нико не зна шта је с вијугама његовог пријатеља, па је Пауел добио опкладу – у недостатку доказа.

Католичком теологу и филозофу светом Бонавентури из далеког 13. века заиста није било суђено да почива у миру. Триста година после смрти његови (под)земни остаци нашли су се усред француског верског рата између католика и протестантских хугенота. Године 1562. хугеноти су раскопали његов гроб у Лиону и јавно спалили „тело", али је главу – одлично сачувану кажу – успео да украде и склони неки верни католик. Свечева глава је нестала за време француске револуције и отад јој се изгубио сваки траг.

Илустровао Брана Јовановић

Одисеја Хајднове лобање

Аустријски композитор Јозеф Хајдн умро је 1809. године. Убрзо после погреба један официр, иначе аматер – френологист (френологисти на основу лобање одређују карактерне црте њеног живог или мртвог власника) поткупио је чувара гробља да украде Хајднову главу и, када ју је проучио, дао је познанику. Тако је почела сто четрдесет пет година дуга одисеја главе у којој су настале 104 симфоније и много других дела, између осталих и ораторијум „Годишња доба" и „Стварање света".

Крађа лобање примећена је 1820. када је породица композиторовог мецене кнеза Естерхазија ископала тело да би га сахранила на другом месту. Дигла се узбуна и Естерхазијеви су добили лобању – која није била Хајднова. Она права мењала је власника, појединце и институције, и најзад нашла уточиште у стакленом ковчегу Бечког друштва пријатеља музике. Године 1932 потомци Естерхазијевих поново су покушали да је добију, али се у причу умешао други светски рат, а потом и „хладни рат" – тело је почивало у делу Аустрије под совјетском надлежношћу, а лобања у такозваној међународној зони. Тек 1954. глава и тело поново су се нашли зајед- –

Иако мртав већ више од сто седамдесет година, амерички глумац ирског порекла Џорџ Фредерик Кук још увек игра у позоришту. Његова лобања власништво је Музеја медицинске школе Џеферсоновог универзитета у Филаделфији и Музеј је, кад год затреба позајмљује позоришту као сценски реквизит.

У посети својој нози

Национални херој Филипина лекар и песник Хосе Рисал, који се борио за ослобођење своје отаџбине од Шпанаца, ухваћен је 1896. када је путовао за Кубу, враћен у Манилу, осуђен на смрт без правог судског процеса и погубљен. Сахрањен је као злочинац без ковчега. Када су Американци 1898. преузели Филипине, тело је откопано и сахрањено испод Рисаловог споменика у Лунети. Али, један вратни пршљен је положен у ковчежић и чува се као реликвија у Форт Сантијагу.

Њујоршки политичар Ден Сиклес организовао је и предводио групу добровољаца на почетку америчког грађанског рата између Севера и Југа и учествовао у крвавим борбама код Гетисберга где је изгубио десну ногу. Уместо да падне у очајање, Сиклес је ногу балсамовао и послао у Вашингтон где је изложена у Медицинском музеју. Када се рат завршио, Ден Сиклес је често посећивао своју ногу.

Уперен у небо

Велики италијански астроном Галилео Галилеј умро је 1642. године и сахрањен је привремено док се не пронађе место достојно великана. За време преноса његових моштију до цркве Санта Кроче у Фиренци (где и сад почива) 1737. неки племић иначе велики поштовалац славног научника, кришом је одсекао три Галилејева прста. Данас, два прста припадају италијанском доктору који не воли публицитет, а трећи, средњи прст, налази се у Музеју историје науке у Фиренци и – показује небо.

Пре него што је познати италијански природњак и професор универзитета у Мантови и Павији Лазаро Спаланцани умро 1799. године, своју оболелу бешику завештао је колегама да је проуче за напредак медицине. Пошто су то урадили, одужили су му се поставивши је у музеј у Павији где је и данас споменик једном несебичном уму посвећеном науци и за добробит човечанства.

Јуна 1793. први председник Сједињених Америчких Држава Џорџ Вашингтон поклонио је свом ађутанту пуковнику Џону Трамбулу медаљон с праменом косе. Трамбул је прамен председникове косе чувао до смрти и тестаментом га оставио Вашингтоновом синовцу др Џемсу А. Вашингтону који га је, опет, дао својим потомцима као породичну светињу.

Још један део тела Џорџа Вашингтона је сачуван. Његов зубар Џон Гринвуд задржао је за успомену последњи председников природни зуб који му је Вашингтон послао као узорак за нов пар вештачких вилица. Овај зуб се у породици Гринвуд преносио из генерације у генерацију и чува и данас.

Б. Дожић

Живот је пређа пређа је живот

У ОЛУЈНОМ ОБЛАКУ

НАШИ ПАДОБРАНИ СУ СЕ САВРШЕНО ОТВОРИЛИ. САМО, УМЕСТО ДА СЕ СПУШТАМО, ПЕЛИ СМО СЕ СВЕ ВИШЕ И ВИШЕ...

З[illegible] међу [illegible] Ш[illegible] нашe[illegible] падобрански скок [illegible] више Елизабете II" приликом церемоније отварања Игара

[illegible] Задатак [illegible] били су се тридесет четворогодишњи [illegible]тар Питер Нобз и Стјуарт Мекни [illegible] годишњак који је вечито мењао пос[illegible] смо нејзама [illegible] је кућно час [illegible] провере [illegible] вршницу

* * *

План је: нас деветорица ћемо, у групама по тројица, на висини од 1800 метара искочити из авиона. Прва група ће отворити падобране после 12 секунди слободног пада, друга после седам, а трећа, у којој сам био ја, непосредно после искакања. У ваздуху ће се свака група тако распоредити да се нађемо један изнад другог, а онда ногама закачимо и направимо тзв. тројку. Три метра изнад земље требало би да се раздвојимо и спустимо што је могуће ближе циљу.

Генерална проба била је заказана за 26. септембар, три дана пред мој двадесет [illegible] рођендан. Седео сам у авиону с друговима и гледао на стадион где је 6500 ђака, окретањем картона у бојама, требало прво да састави мапу Аустралије, а затим аустралијску заставу.

Знак за искакање био је тренутак када клинци направе заставу. Поновним окретањем картона деца ће „насликати" мету у чијем се средишту налази травнати круг пречника 30

* * *

На југу смо видели дим и пламен мањег пожара који је захватио „буш" прекривен грмљем, карактеристичан за Аустралију и Африку), али ветар није мењао правац. Због пожара, дакле, још нисмо морали да бринемо. Далеко непријатније било је оно што смо угледали око седам километара ка југозападу: масу црних, олујних облака уобичајених за [illegible]е. Најчешће краткотрајне, овакве олује обично су жестоке. За сада се олуја кретала споро.

Тачно у три последња [illegible]ена су направила заставу. Прве две тројке [illegible]чиле, за њима и моја. Погледао са[illegible] се моја црвено-плава ку[illegible] отвара и затеже

Дошао је тренутак [illegible] формирамо тројку. Питер се налазио око [illegible]етра изнад и метар испред мене. У прави [illegible] повукао се уназад и уплео ноге у конопце [illegible] падобрана. Заједно смо заплутали нагоре, ка Стјуарту. Провукао сам ноге кроз његове конопце, склизнуо неколико центиметара ниже и тројка је била довршена.

Мој висинометар показивао је да се налази[illegible] 1500 метара. Далеко испод нас деца су [illegible]вала по стадиону да нам помоћу [illegible]ваче мету.

А [illegible] и деца, и стадион, и земља испод [illegible] Пр[illegible]

[illegible]ао сам утисак да се не померамо ни нагоре ни наниже, него да лебдимо у месту. Погледао сам на висинометар. Хиљаду и петсто метара! Па, ми се заиста нисмо ни померили!

Три-четири минута лебдели смо у месту. Онда сам поново погледао на висинометар: 1800 метара. Сада сам бар знао о чему се ради: јако струјање топлог ваздуха усисавало нас је навише. Довикнуо сам Стјуарту и Питу да и они провере висину. Потврдили су оно што сам већ знао.

И даље смо се незадрживо пели, али нас је жестоко комешање ваздуха уједно вукло и у страну. У први мах намеравали смо да сачекамо да облак прође и онда се, са неколико [illegible] минута закашњења, спустимо на стадион. Али, [illegible] дивље су [illegible] и схватили [illegible] да се више уопште не ради о томе колико ћемо закаснити – него о борби за голи живот.

Поново сам бацио поглед на висинометар: 2440 метара. Невероватно! Пели смо се отприлике истом брзином којом је требало да се [illegible]амо по 300 метара у минуту!

Онда је почела да пада киша која нам је [illegible], а тада је, изненада, све око нас заслепљујуће блеснуло. Тренутак затим проломила се тутњава грмљавине. Били смо у срцу олује.

На три хиљаде метара н[illegible] тројка се рас[illegible]. Један силовити [illegible] и Пит је ишчезао. [illegible] ми је довикнуо: „Држи се, Рик!" Али, [illegible] захватила и мене и у трену повукла за [illegible]. У [illegible] није било више никога коме [illegible] да одговорим.

* * *

Тачно је да увек може да буде још горе: кишу је сменио град. Једно време [illegible] одала, али онда су ледени [illegible] отаљају са свих страна. Лице и глава за [illegible] ока били су ми израњав[illegible] и крвави. Што [illegible] напоре, тако је могло да се догоди и да ме комад града онесвести. [illegible] говорим о томе да сам се налазио на 3660 метара висине и [illegible] навише [illegible]скоро н[illegible] имати ни кисеоника!

На 3800 метара повукао сам ручицу [illegible]

[illegible] Н[illegible] 1[illegible]

[illegible]ометра на са[illegible]

[illegible] ру[illegible]

[illegible]ени висинометар. Нисам скидао [illegible] гледајући како ил[illegible] пада. За 50 секунди спустио сам се [illegible] 2700 метара. Лице ми је бриде[illegible]ло од града.

На 760 метара још сам се налазио у олујном облаку. На 460 метара више се нисам усуђи[illegible]вао да и даље чекам. Повукао сам ручицу за отварање резервног падобрана.

Можете да замислите моје олакшање када сам видео како се купола задатаса и отворила. Само, где је земља? На висини од 150 метара најзад сам се извукао из облака.

* * *

[illegible] сам се на блатњаву обалу једног [illegible]тока, шест и по километара западно од стадиона. Било је три и двадесет осам. Скок који је требало да траје шест минута трајао је скоро пола сата.

Младић који је видео како се спуштам и дотрчао да ми помогне одвезао ме до стадиона. Стјуарт Мекни и Питер Нобз појавили су се двадесет минута после мене: први се спустио у једно школско двориште, други у башту неког хотела. Од нас деветорице само су тројица успела да се спусте на стадион. Нико од осталих није, као ми, морао да употреби резервне падобране. Имали смо много среће. На дан отварања Игара наша екипа се беспрекорно спустила у средиште мете.

Рик Колинс

Илустровао Ненад Мирковић

ПОПНИТЕ СЕ УЗ МЕРДЕВИНЕ

ХАЈДЕ ДА СЕ ИГРАМО!

Пред вама се налази „листинг" (програм) компјутерске игре „МЕРДЕВИНЕ". Све што треба да урадите да бисте је одиграли је – да притиснете дугме с одговарајућом ознаком, редом, како је наведено у „тексту" програма који овде објављујемо. Када унесете програм у ваш „Spectrum" 16 К или 48 К, пред вама ће се наћи прилично занимљива акциона игра.

[illegible] се у тамном х[illegible] куће пуне малих страшних сподоба. [illegible] задатак је да [illegible] мердевинама [illegible] кроз све ходнике [illegible] врха куће и [illegible]. Успут док се пењете ка врху куће, не заборавите да покупите изгубљено драго камење – без њега нема проласка на виши ниво игре (има их девет). Приликом уклањања сваке сподобе ослобађа се отровни гас који вам скраћује ионако ограничено време. Пошто сте „очистили" екран, прођите кроз врата на дну екрана да бисте се дохватили следећег нивоа на којем ћете, за исти задатак, имати знатно краће време на располагању.

Препоручујемо вам малу анализу програма (пре него што почнете да се играте). Написан је изузетно разумљиво а корист од сваког схваћеног програма је велика (за будућу, озбиљнију употребу рачунара). Значи – учите играјући се, играјте се учећи.

Уколико вам се игра свиди, снимите је на касету да бисте уштедели труд око уписивања програма – сваки пут када зажелите да играте „МЕРДЕВИНЕ"!

И. Ст.

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

```
   1 LET hs=0
   2 INK 3: BORDER 0: PAPER 0: C
LS : GO SUB 2000
   3 CLS : PRINT AT 10,0; INK 7
;"Do you need instructions ? (y/
n)"
   4 IF INKEY$ ="n" THEN GO TO
 7
   5 IF INKEY$ ="y" THEN GO SU
B 5500
   6 GO TO 4
   7 CLS : PRINT INK 7;"START L
EVEL ? (1-9)": INPUT l: LET sc=0
: LET k=0: IF l<1 OR l>9 THEN C
LS : PRINT AT 10,13; FLASH 1; I
NK 7;"FOOL": PAUSE 100: GO TO 3

   8 LET b=21: LET t=1000
   9 CLS : PRINT AT 0,0; INK 7;
"SCORE=";sc; AT 0,13;"TIME=";t;
AT 0,25;"LEVEL=";l
  10 FOR a=1 TO 30
  11 PRINT AT b,a; INK 5;"E"
  20 NEXT a
  30 IF b>8 THEN LET b=b-3: GO
TO 10
  40 FOR m=1 TO 2
  45 LET r= RND *29+1
  50 FOR s=1 TO 2: PRINT AT b,r
; INK 6;"D": LET b=b+1: NEXT s

  70 IF b<19 THEN LET b=b+1: GO
 TO 45
  80 LET b=3: NEXT m
  90 LET z=5
  95 FOR b=1 TO 14: PRINT AT 1,
b; INK 4;"F": LET b=b+1: NEXT b:
 PRINT AT 1,15; INK 4;"FF": FOR
 b=18 TO 30: PRINT AT 1,b; INK
4;"F": LET b=b+1: NEXT b
 100 FOR n=0 TO 5: PRINT AT z,
RND *29+1; INK 7; BRIGHT 1;"C":
LET z=z+3: NEXT n
 110 PRINT AT 20,29; INK 2;"GH"

 120 FOR m=-10 TO 20: BEEP .05,m
: NEXT m
 195 LET a=20: LET b=1
 200 PRINT AT a,b;"A"
 201 BEEP .002,0: BEEP .002,10

 205 PRINT AT 0,6; INK 7;sc
 250 IF INKEY$ ="5" AND b>0 THE
N LET b=b-1: PRINT AT a,b+1; O
VER 1;"A"
 260 IF INKEY$ ="8" AND b<31 TH
EN LET b=b+1: PRINT AT a,b-1;
OVER 1;"A"
 270 IF SCREEN$ (a-1,b)=" " AND
  INKEY$ ="7" THEN PRINT AT a,
b;" ": LET a=a-1: PRINT AT a,b;
"A": BEEP .1,2: LET a=a+1: PRINT
  AT a-1,b;" "
 275 IF ATTR (a-1,b)=6 AND INK
EY$ ="7" AND a>3 THEN PRINT AT
 a,b;" ": LET a=a-3: BEEP .01,10
: BEEP .01,5
 280 IF ATTR (a-1,b)=4 AND INK
EY$ ="7" AND a<3 THEN PRINT AT
 a,b;" ": PRINT AT a-1,b;"A": B
EEP .1,-20: PRINT AT a-1,b;" ":
 LET sc=sc+100: LET n=1: LET k=k
+1
 281 IF ATTR (a+1,b)=6 AND INK
EY$ ="6" AND k >= 16 THEN LET a
=a+3: PRINT AT a-3,b;" ": BEEP
.01,10: BEEP .01,0: LET n=0
 282 LET t=t-1
 285 IF ATTR (a,b)=71 THEN BEE
P .1,40: LET sc=sc+50
 287 IF n=1 THEN LET t=t-(2*l)

 288 PRINT AT 0,18;"    "; AT 0
,18; INK 7;t
 289 IF t<0 THEN LET t=0: PRINT
  AT 0,18;"    "; AT 0,18; INK 7;
"0": IF t=0 THEN GO SUB 5000
 290 IF b=0 OR b=31 THEN GO SUB
 1000
 291 IF ATTR (a,b)=2 THEN LET
l=l+1: GO TO 8
 300 GO TO 200
1000 LET a=a+1: PRINT AT a,b;"A
": BEEP .1,-a: PRINT AT a,b;" "
: IF a <> 21 THEN GO TO 1000
1010 PRINT AT a,b; FLASH 1; INK
 2;"B": BEEP 2,-40: GO TO 5000

2000 FOR z=144 TO 151: FOR x=0 T
O 7: READ a: POKE USR CHR$ z+x
,a: NEXT x: NEXT z
2010 DATA 24,36,24,60,90,24,36,6
6
2020 DATA 60,92,191,251,190,255,
86,24
2030 DATA 0,16,56,84,254,84,56,1
6
2040 DATA 195,255,255,195,195,25
5,255,195
2050 DATA 255,255,129,66,36,24,2
55,255
2060 DATA 102,153,60,90,60,102,2
55,126
2070 DATA 63,33,33,33,33,33,33,6
3
2080 DATA 248,248,248,248,232,24
8,248,248
2090 RETURN
5000 CLS : IF sc>hs THEN PRINT
 AT 5,8; INK 7; FLASH 1;"CONGRAT
ALATIONS"; AT 7,3;"YOU HAVE BEAT
EN THE HI-SCORE"; AT 9,10;"of ";
hs; AT 11,8;"with a score of ";s
c: LET hs=sc: GO TO 5010
5005 PRINT AT 10,7; INK 7;"Your
 score was ";sc
5010 PRINT AT 15,1; INK 7;"Do y
ou want another go ? (y/n)"
5020 IF INKEY$ ="n" THEN CLS :
 PRINT AT 10,11; INK 7; FLASH 1
;"GOODBYE": STOP
5030 IF INKEY$ ="y" THEN GO TO
 3
5040 GO TO 5020
6000 CLS : PRINT INK 7;"Your ta
sk is to steer yourself  (A) aro
und the screen without   falling
 to your death or runningout of
time.You must attempt to collect
 the jewels (C) and kill all the
 monsters (F) before     moving
on to the next level     through
 the door (GH)."
6005 PRINT INK 7''"Press any ke
y to continue.": PAUSE 0
6010 CLS : PRINT INK 7'"Once yo
u have killed a monster  an invi
sible gas is released    and you
r time decreases more    rapidly
.""You score 50 points for eac
h   jewel and 100 for each mons
ter."
6020 PRINT AT 10,10; INK 7;"INS
TRUCTIONS"; AT 12,5;"5..........
.....left"; AT 14,5;"6..........
.....down"; AT 16,5;"7..........
.....up"; AT 18,5;"8............
...right"
6025 PRINT INK 7''"Press any ke
y to continue.": PAUSE 0
6030 GO TO 7
```


СТИВЕН ВИНСЕНТ БЕНЕТ

ЗАБРАЊЕНИ ГРАД

Био сам сасвим мали када ми је отац дозволио да први пут узмем метал у руке. Узео сам га и нисам умро. Отац је био срећан и рекао је да ћу и ја постати врач. За награду сам добио велики комад меса и топао кутак крај ватре. Али, када бих се хвалисао или плакао без разлога, кажњавао ме је строже него браћу.

Касније ми је дозволио да идем сам у Мртве куће и тражим метал. Више се нисам плашио ни костију. Биле су крхке и старе. Понекад би се претварале у прах при додиру. Додирнути их био је велики грех.

Учио сам како да зауставим крварење из рана и многе друге тајне. Да читам и пишем учио сам из старих књига. Било је мукотрпно и дуго је трајало. Знање које сам стицао чинило ме је срећним. Највише од свега волео сам да слушам приче о старим данима и боговима.

Ми нисмо неуки као шумски људи. Наше жене преду вуну, наши врачеви носе беле одоре. Не једемо ларве инсеката, нисмо заборавили старе записе иако их тешко разумемо. У сваком случају, оно што знам и оно што не знам кључа у мени. Желео бих више да знам.

Када сам најзад постао човек, дошао сам пред оца и рекао:

– Време је да пођем на свој Пут. Дај ми благослов.

Дуго ме је посматрао, гладећи браду и коначно је рекао:

– Да. Време је.

Те ноћи, пред пут, отац је затражио да му причам о свом Сну. Причао сам о ономе о чему сам увек сањао и стално мислио, о реци, о великом Мртвом месту, о боговима који су некад њиме ходали.

Када сам завршио, отац је три пута бацио штапиће и гледао како ће пасти.

– Тај те сан – рекао је – може уништити.

– Не бојим се – рекао сам гледајући га у очи. Додирнуо ме је по грудима и челу и пружио лук и три стреле.

– Узми их и запамти: забрањено је ићи на исток. Забрањено је прећи Велику реку. Забрањено је ићи у Град богова.

– Забрањено је, знам – проговорио је глас из мене, или не мој.

– И ја сам некада имао младалачке снове – рекао је отац некако тужно. – Ако те твој сан не уништи, можда ћеш постати велики врач. Ако те уништи, бићеш и даље мој син.

У зору сам већ добро одмакао од села. Молио сам се, чекајући на з н а к. Био је то орао. Летео је ка истоку високо изнад мене. Пошао сам и ја. Узнемирен, али сигуран да је овај пут прави.

Пут на исток траје осам сунчевих дана и води кроз многа Мртва места. Шумски људи их се плаше, али не и ја. Уз пут сам једном чак и заноћио на самом рубу Мртвог места. Ујутру сам у Мртвој кући нашао нож, мало зарђао, али добар метални нож. Све ми је говорило да сам на правом путу – кад сам тражио дивљач, била ми је баш на нишану, а два пута сам прошао сасвим близу хорде шумских људи а да ме нису чак ни опазили.

Пред залазак осмог сунца, коначно сам кроз густо шипражје избио на чистину и преда мном је пукла Велика река, циновска и блистава. Могла би да прогута све потоке које ми познајемо, а да остане жедна. Зове се Ха-ду-сон, што значи Света. Нико из мог племена није је видео, чак ни мој отац, врач. Пао сам на колена и молио се. Када сам погледао на југ, преда мном се указао Град богова. Како да опишем призор? Гигантске рушевине, грађевине исувише велике да би се звале куће, парале су небо окупиране црвеном светлошћу.

Све што ми се до сада догодило било је довољно да испуни људски век. Али, знао сам да ћу прећи реку и ићи даље, у Град богова. Знао сам да ме тамо чека сигурна смрт, али и да, ако не одем, никада више нећу наћи мир.

Ипак, док сам правио сплав, срце ми је било хладно као жаба, колена клецава. Отиснувши се од обале, запевао сам песму смрти:

Примицао сам се Граду богова, плашио сам се, ужасно. Снажне струје Велике реке зграбиле су сплав. Магија, јер Велика река је иначе лења и питома. У ведром јутру, осећао сам свуд око себе зле духове. Никада нисам био овако сам. Покушавао сам да мислим о знању, али оно ми више није давало снагу. Био сам сићушан као тек излегло птиче.

Струја ме је све јаче вукла ка злослутним рушевинама Забрањеног града. Некако сам успео да се искрцам, затегао лук и пошао у сусрет ... Чему?

Под ногама сам осећао нешто налик на земљу. Није пекло. Није, значи, истина оно што кажу наше бајке – да тло вечно гори. Такође није тачно оно што причају неки врачи – да је ово острво увек обавијено маглом и чинима.

Како да испричам шта сам видео? Опрезно сам ходао, затегнутог лука, спреман на опасност. Очекивао сам да чујем крике духова, али није их било. Било је мирно и сунчано. Трава је расла у пукотинама камена. Лепо је ово острво. Није чудно што су богови овде градили.

Како да испричам шта сам видео? Сви торњеви нису разрушени. Ту и тамо стоји понеки нетакнут, као огроман платан у шуми, а птице се високо гнезде. Али, торњеви изгледају неми и слепи, јер богова више нема. Тада сам угледао поломљену фигуру човека – или бога – од белог камена. Косу је носио као жена, скупљену на потиљку. Прочитао сам на одломљеном комаду камена његово име, или је то био део имена – Вашинг—. Помислио сам да би било мудро помолити се Вашингу, иако за тог бога никад нисам чуо.

Како да испричам шта сам видео? На камену и металу нема мириса човека. Нити има много дрвећа у овој џунгли камена. Има много голубова и пуно мачака које скитају путевима богова. Мора да су их богови волели. Не плаше се човека. Дивљи пси су опаснији јер лове у чопорима, али њих сам тек касније срео.

Пошао сам на север, више се нисам плашио. Жеђ за знањем пламтила је у мени. Толико тога нисам разумео. Био сам и гладан, но нисам желео да ловим. Познато је да богови нису ловили као ми. Они су храну узимали из чаробних кутија. Понекад пронађемо такве кутије у Мртвим местима. Забрањено нам је да једемо јер је та храна значила смрт. Пошто сам увелико зашао у све што је забрањено, одлучно сам пошао у потрагу за храном коју су богови јели.

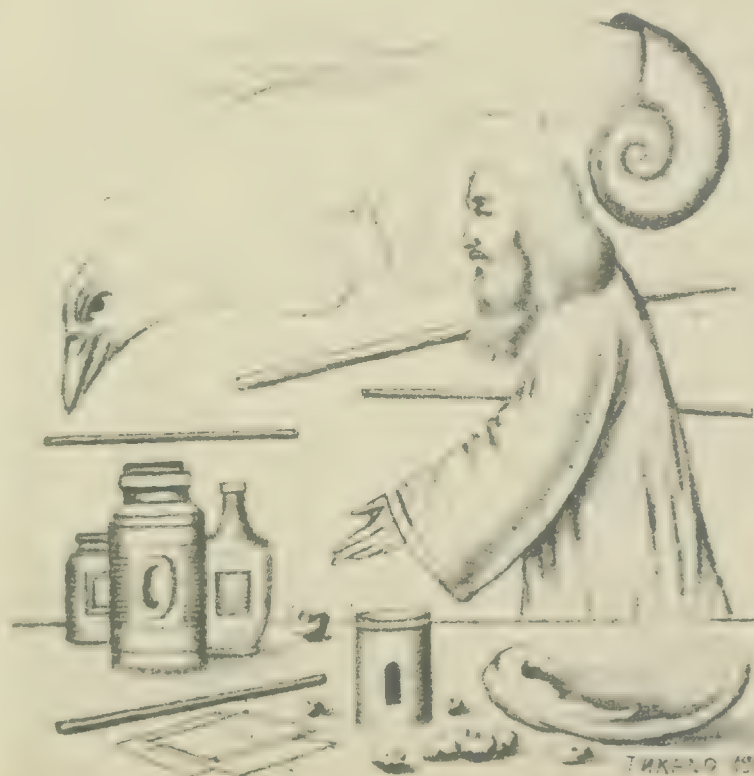
Коначно сам је нашао у великом храму усред града. У пећинама и тунелима моћног храма (мора да су ту држали робове) царовали су пацови, па даље нисам силазио. Иза великих врата, у срцу храма, пронашао сам слатко воће у теглама и пиће у флашама од стакла. Пиће богова је веома јако, па је почело да ми се мути у глави. Сит и напојен, попео сам се на висок камен и заспао с луком и стрелама под главом.

Кад сам се пробудио, сунце је залазило. Погледао сам испод себе и угледао великог сивог пса како се исплаженог језика кези на мене. Није ме се плашио, гледао ме је као добар залогај. Ноћ се примицала, морао сам наћи безбедно преноћиште.

Ушао сам у једну Мртву кућу која није била порушена, а пси су искежени остали пред вратима. Но, пас не може да отвори врата. Ха! Изненадили су се када сам им их испред носа залупио. Чуо сам само бесно завијање. Умакао сам у последњем часу.

Из књига сам знао да су богови волели да живе високо изнад земље. Некако сам пронашао степенице и почео да се пењем, пењем, све док ми се није завртело у глави. Пронашао сам једна врата, развањене браве. Одшкринуо сам их опрезно и ушао.

Какво богатство! Све је изгледало нетакнуто. Чак су и велики прозори који су гледали на град били цели, само прашњави од минулих година. Подови су били прекривени дивним простиркама које нису много избле-

Илустровао Михаило Ђоковић Тикало

деле, столице удобне и мекане. На зидовима су висиле слике, чудне, дивне слике. Једне се посебно сећам – веза пољског цвећа у шареној тегли. Књиге и списи налазили су се свуда, многи на језицима које нисам умео да читам. Бог који је овде живео мора да је био уман и учен. Учинило ми се да овде припадам јер и ја сам дошао у потрази за знањем.

Ипак, све је било чудно. Место за прање – али без воде. Сигурно су се богови умивали ваздухом! Место за кување, али без ложишта. Није било ни свећа, ни лампи. Видео сам нешто налик на лампе, али без фитиља и петролеја. Све око мене морало је бити чаролија, а опет – додиривао сам, а остао жив! Мора да је магија нестала. Не разумем, тако су пуно знали... Кад бих ја то могао да научим!

У кући бога било је прашњаво, суво и топло. Први пут морао сам да спавам у Мртвом месту. Упркос жељи за знањем, помисао на ноћ сушила ми је грло. Скоро да сам сишао и суочио се са псима.

Нисам још прегледао све собе када је пала тама. Вратио сам се у велику собу која је гледала на град и запалио ватру на месту где су је очигледно и богови палили, било је дрва, али мислим да овде нису кували. Умотао сам се у простирку са пода и заспао крај ватре.

Кад се ватра угасила, пробудио сам се од хладноће. Чинило ми се да се свуда око мене чују шапати и гласови. Зашто бих лагао? Ја сам врач и врачев син. Ако има духова у малим Мртвим местима у нашој близини, зашто их не би било у великом Забрањеном граду? И зар не би желели да после толико година са неким проговоре? Осећао сам како се извлачим из сопственог тела. Видео сам своје тело како спава поред ватре, а ја сам вучен неком силом, стајао крај прозора и посматрао Забрањени град.

Требало је да буде мрак, али свуда су блистала светла, линије, кругови, мрље светла, десет хиљада буктиња им не би било равно! Чак је и небо блештало. „Ово је заиста снажна магија", помислио сам и задрхтао. Шумело је и тутњало као да градом ходају хиљаде добошара. Схватио сам! Схватио сам да видим град онакав какав је био када су богови били живи!

Какав је то призор био! Свуда богови. Шетали су се или возили у својим кочијама, било их је небројено, а кочије су закрчиле улице. Ноћ су претворили у дан, вероватно зато што нису желели да са сунцем иду на починак. Бука је личила на хук великих вода. Чаролија је била јака – шта су све богови умели да раде!

Немирни, немирни су били богови, стално у покрету! Ископали су тунеле испод реке, летели ваздухом, правили невероватне ствари невероватним алаткама. Ниједан комад и ниједан кутак земље пред њима није био безбедан.

Да ли су били срећни? И шта уопште боговима значи срећа? Били су велики, моћни, добри и зли. Посматрајући њих и њихову магију, осећао сам се као дете. Још мало, мислио сам, зграбиће звезде. Чинили су ми се мудрији и од саме мудрости, ученији од свег знања.

Видео сам их када их је страшна судбина задесила. Обрушила се на њих док су ходали улицама свог града. Раније сам био у борбама са шумским људима, видео сам како умиру. Али ово! Ватра је дошла са неба, а затим отровна магла. Трчали су као мрави улицама – јадни богови, јадни богови! Торњеви су почели да падају, земља се отварала. Све сам видео, видео и како је последњи бог умро. Срушени град је обмотала тама, а ја сам плакао.

Био сам збуњен оним што сам видео и очајан. Знао сам како су настала Мртва места, али нисам знао зашто се то десило. Чинило ми се да се то није смело догодити, уза сву магију којом су било обдарени. Шетао сам кућом тражећи одговор.

Тада сам угледао мртвог бога. Седео је у столици крај прозора, у соби у коју раније нисам ушао и у првом тренутку ми се учинило да је жив. Онда сам му видео кожу... Плашио сам се да му приђем, али и даље ме је вукло... Седео је, гледајући град. На себи је имао одору богова. Није био ни млад ни стар. На лицу му се видела велика мудрост и дубока туга. Видело се и да није хтео да бежи. Седео је крај прозора кад се то десило и посматрао свој град како умире. Тада је и сам умро. Знао сам да ће се, ако га додирнем, претворити у прах, а опет, из њега нешто неуништиво је зрачило.

Ово је крај моје приче јер сам тад, гледајући га, схватио да је био ЧОВЕК. Схватио сам да су сви они били само људи. Више се нисам плашио ни пута кући, иако сам два пута морао да се борим са псима и Шумским људима.

Отац ме је чекао код куће.

– Оче, – узвикнуо сам, – оче, они су били људи! Био сам у Забрањеном граду! Убиј ме сада, ако тако закон тражи, али ја знам да да су богови били људи!

– Закон нема увек исто лице – рекао је – учинио си шта си морао. У своје време ја нисам могао, али ти долазиш после мене. Причај!

Причао сам, а он је слушао. Касније сам желео да своју причу испричам другима, али отац није дао.

Истина је јелен који се не да лако уловити. Ако се много истине одједном прогута, од ње се може и умрети. Нису узалуд наши очеви забрањивали Мртва места.

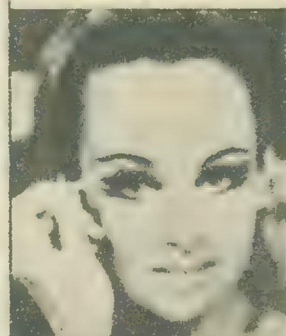
* * *

Пошли смо новим путем. Сада, на мртва места не идемо само због метала. Тамо су књиге и списи. Магичне алатке су поломљене, али их разгледамо и размишљамо. То је почетак. Када постанем Главни врач, прећи ћемо Велику реку, ићи ћемо у Забрањени Град, Њујорк. Наћи ћемо и статуу Вашинга. Људи су градили овај град. Сећам се лица мртвог човека. Људи су овде живели пре нас. Морамо поново да градимо.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ОСМОСМЕРНИ МОЗАИК
(Из света балета)

У овој осмосмерци налазе се имена 43 играча и играчице из области балетске уметности. Називи балетана и балерина распоређени су у свим правцима осмосмерке (правац кретања даме у шаху). Кад прецртате сва имена, на крају ће вам остати седам непрецртаних слова, која читано водоравно дају коначно решење: презиме наше истакнуте балерине која је започела са игром у Народном позоришту у Београду. Игра јој се одликује сигурном техником, несвакидашњом љупкошћу и унутрашњом импулсивношћу. Речи у загради не улазе у осмомерку.

А	Н	И	Њ	А	С	И	З	О	В	А
В	В	А	И	Л	О	П	Е	К	У	Р
О	Л	О	К	Н	Е	П	И	Л	И	П
Л	А	А	Н	Н	У	И	Р	Б	О	И
В	Д	К	С	А	А	Р	Т	В	С	Н
А	И	О	Р	О	С	Д	Е	Е	И	О
П	М	Б	Б	А	В	Р	О	Ј	П	И
Л	И	У	Ћ	Е	П	А	И	Н	Е	Р
И	Р	Х	Н	И	Р	С	И	К	Н	В
С	О	О	Т	А	Ч	В	Р	Ц	К	И
Е	В	В	Р	О	Д	У	А	Ф	О	Л
Ц	Б	О	Е	К	М	Р	В	Л	Л	И
К	В	Ј	Н	Ј	О	И	О	И	П	Б
А	А	Л	Е	Т	О	Ц	Ћ	Ј	А	Е
Ј	Ј	С	У	Г	Е	Р	К	О	К	Р
А	Т	Б	Т	К	О	Ј	Е	А	О	П
				Л	А	Ј	Л	С	В	А
				А	А	Т	Е	О	А	Р
				К	Т	Ф	Е	В	Р	Л
				О	О	С	О	Л	И	И
				Т	Р	Н	И	Н	И	Ћ

ПОПИС БАЛЕТСКИХ УМЕТНИКА:

АРОВА (Соња), АРПИНО (Џералд), БЈЕГОЈЕВИЋ (Јованка), БУТОРАЦ (Весна), ВАЈТ (Франклин), ВЛАДИМИР (Пјотр), ВЛАСОВА (Елеонора), ВУЧИЋ (Радомир), ДАНКАН (Исидора), ДОБЕРВАЛ, ДОН (Хорге), ЈОРДАН (Олга), КАСТЛ (Соња), КИРСАНОВА (Нина), КОЛПАКОВА (Ирина), КОЦКА (Катарина), ЛАКОТ (Пјер), ЛАСЕР (Луј), ЛАФОН (Мадлена), ЛИВРИ (Ема), ЛУКАТЕЛИ (Иванка), НУРЕЈЕВ (Рудолф), ОБРИ (Сантина), ОБУХОВ (Анатол), ОСИПЕНКО (Ала), ПАВЛОВА (Ана), ПАРК (Мери), ПЕКУР (Луј Гијом), ПЕТИ (Ролан), ПИЛИПЕНКО (Лидија), ПЛИСЕЦКАЈА (Маја), ПОЛИ (Нивес), ПРЕБИЛ (Жарко), ПРЕВО (Франсоаз), РОЈЕ (Ана), РОТА (Виторио), САЊИНА (Мира), СЕЈМУР (Лин), СИЗОВА (Ала), ТЕЈЛОР (Џонатан), ТОМИЋ (Душица) ТРНИНИЋ (Душан).

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: дер, Ели, зип, присмок, Мариоти, Верн, р, Уна, дуб, колт, СИ, опнаст, проштац, час, Ола, Автовац, ТН, каса, мном, Ра, Савина, Штритоф, н, Египт, рало, то, одива, Н, каца, рз, омацити.

СИНОВИ ПУСТИЊЕ

ТУАРЕЗИМА СУ ЗА СРЕЋУ ДОВОЉНИ ПЕСАК, ЗВЕЗДЕ И РИТАМ

Поћи у Сахару, а не познавати је добро, исто је што и скочити у море, а бити непливач. Код номадских Туарега, чак су и слепи способни да воде караван кроз пустињу. За њих свака дина, стена, влат траве или сунчев зрак на лицу, знаци су који их непогрешиво воде, прави путокази у пустињи.

Туарези су поносан и стрпљив народ. Живот проводе путујући у караванима, прелазећи пустињу од Туниса до Гаа и од Тлемсена до Томбуктуа. На исцрпљујућем путу, они се више ослањају на своју издржљивост и вољу него на оно што им пружају оазе. Такав начин живота их је учинио гордим, племенитим и непоколебљивим. Стално се борећи са суровом природом научили су да препознају човека само на основу једног отиска стопала у песку, да издалека распознају да ли камила има или нема јахача, да одмах препознају свога, иако му из огртача виде само очи... Насеље Туарега – то је, обично, неколико колиба начињених од дрвета, поњава и крпа. Њихов свет су бескрајна пространства усталасалог песка и понеки жбун.

Европљанин који би неким случајем живео са овим синовима пустиње, не би могао да схвати ни њих, нити Сахару која им је дом. Њихова склоништа била би му неудобна и несигурна, њихов живот – неиздржљив.

Своје колибе, као и све остало што имају, Туарези стално носе са собом. Њиховим домом може се назвати свако место с мало воде и траве за камиле. Не знају за државне границе, али пустињу не сматрају својом.

Кад падне ноћ и када над пустињом заблистају звезде, из таме се зачује там-там. Песма људи меша се с крицима ноћних птица. Логор пустињских људи изгледа као усталасало море: на све стране њишу се црне и беле тунике. Чак се и деца, којима из љубичастог платна вире само ноге и коса, повијају у ритму и певају. У општем заносу нико не може да одоли ритму. Док играју, њихове очи блистају као да су и оне део ноћног неба.

Срећу Туарезима доносе само песак, звезде и ритам, али њима је то довољно.

М. П. П.

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

И, ШТА ЈЕ БИЛО НА КУРСУ ЗА ВРАЧЕВЕ?
НАУЧИО САМ ДА ГЛЕДАМ У СТАКЛЕНУ КУГЛУ!

А МОЖЕШ ЛИ **МЕНИ** ВИДЕТИ БУДУЋНОСТ?
НАРАВНО, ТО ЈЕ ЛАКО!

ПА, ВИДИМ ДА ЋЕШ ПОРАСТИ У СТАСИТОГ И РАЗБАЦАНОГ МЛАДИЋА!
ТО МИ СЕ ДОПАДА!
© 1984 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved

ЖЕНЕ ЋЕ ТЕ ОПСЕДАТИ!
И, ДАЉЕ...

ОЖЕНИЋЕШ СЕ ПРАВОМ ЛЕПОТИЦОМ!
УРА!!!

А ОНДА ЋЕШ МЕ ОСТАВИТИ!
!
?

ШТА МУ БИ?
?
НЕМАМ ПОЈМА... САМО МИ ЈЕ ПРЕДСКАЗАО БУДУЋНОСТ!
ШМРК!
ШМРК!
10/21
BUD SAGENDORF

БЕОГРАД
11001
МАКЕДОНСКА 29

МАЛА ПОШТА
П.ФАХ
124

ПРИСИЛНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

Идем у осми разред и већ разговарамо о екскурзији на коју треба да путујемо крајем маја и останемо недељу дана. Разговарамо, али не знам зашто кад жеље нас ученика нико не уважава. Све се то сведе на предавање разредног старешине о образовно-васпитном значају екскурзија на којима треба што више да научимо, набрајају се познате фабрике широм земље, хидро и термоелектране, рудници, рафинерије... Слажем се треба све то да видимо, лепо је отићи на Ђердап, обићи, рецимо, фабрику хартије или шећера, не кажем да нас то не интересује и да није корисно, али зашто нас нико не пита где бисмо ми желели да идемо, да та екскурзија, после осам година проведених у истој школи, буде нешто што волимо и чега ћемо се сећати: недељу дана дружења и смеха далеко од школске клупе и било каквог учења.

Прошле године, у седмом разреду, посетили смо велику железару. Ако екскурзија мора да буде корисна и пријатна, морам да признам да је ово последње изостало. Једино што ми је остало у сећању била је пометња коју смо направили кад смо се размилели по халама, несносна врелина, страх од огромних казана које су преносили џиновски кранови и непрестане опомене радника: „Пази... Чувај, клинац...“ Шта ће људи, њихов посао је опасан и тежак, није им до нас и до нашег запиткивања.

Где бисмо ми желели да идемо?

Многи из одељења путују по неколико сати од овог села до школе. Зими и лети – по киши, вејавици, жеги... И док ових дана цупкам, сав промрзао, на аутобуској станици, размишљам зашто не бисмо ишли на море које је, верујте ми, мало нас видело. Летњи распуст проводим код куће, у селу, родитељи немају могућности да ме шаљу на летовање. Кад већ морају да одвоје новац за моју екскурзију, зашто нас наставници не поведу тамо где желимо. Волео бих да видим море, бродове како пристају у луци, палубе пуне путника који раздрагано машу неком ко их чека или испраћа. То сам видео само у биоскопу.

Рекли смо то разредној. Одговорила је: – Има времена, видећете море, неће пресушити, сад треба нешто да научите.

Знамо и ми да неће пресушити.

Мијушко Филиповић
84000 Бијело Поље

ПЕРФЕКТНИ ПРЕФЕКТ

Читајући наилазио сам на реч префект, али ми није сасвим јасно шта значи.

ВУЈАДИН ВУКОВИЋ
31318 Кокин Брод

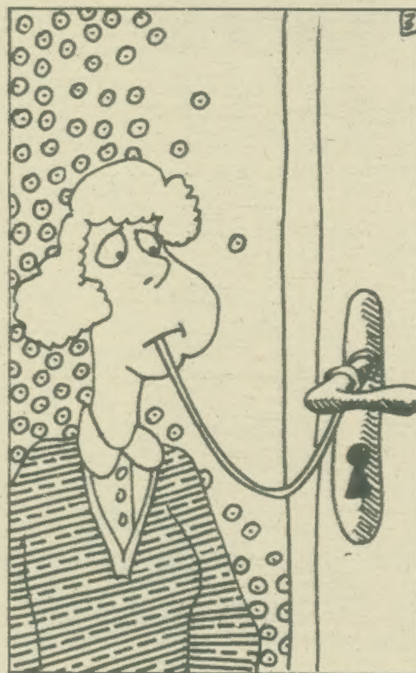
Префект је у старом Риму био управник града. У музици то је први певач, односно вођа хора. У многим земљама раније и само у неким сада то је нека врста окружног начелника, управник полиције или васпитач. Реч је латинског порекла и значи заповедник. У Француској и Италији префекта поставља председник Републике.

Међутим, префект се не мења заједно са променом владе или председника Републике: у овим земљама врло често овај високи начелник остаје годинама на свом месту, са врло великим правима и овлашћењима. Од доласка Франсоа Митерана на чело француске државе префект је добио назив комесар Републике. Његова власт и његове обавезе тиме нису умањене. Напротив.

ХРАБРО НА ЗУБАРСКУ СТОЛИЦУ

Пишем ти надајући се да ћеш ми помоћи. Имам доста покварених зуба и често ми, нарочито сада када је време хладно,

отичу десни. Покушавала сам разним народним лековима да се решим ових за мене великих непријатности, али се отоци и даље појављују. Како да их се решим?

ВЕСНА
21235 Темерин

Опет си се обратила на погрешну адресу: до сада си помоћ тражила од народних лекова, а сада од нас. Сигурно знаш да Забавник нити поправља нити вади зубе. Ми ти можемо помоћи само тим што ћемо ти отворено и јасно рећи да ћеш са зубима и отеклинама имати све веће невоље све док се не обратиш зубару, јер ти само он може помоћи на прави начин. Знамо, за многе је поправка или вађење зуба непријатна и болна, али мораш имати на уму да кварни зуби не кваре само леп изглед него и здравље целог организма. Непобитно је доказано да каријес зуба, вероватно најраширенија болест савременог човека, неповољно утиче на крвну слику, зглобове, пробавне органе, чак и на срце. Зато ти поручујемо: храбро на зубарску столицу.

Очекујемо твоје писмо, без отеклина на деснима.

СНЕЖАНА У ПРВОМ СНЕГУ

Данима сам питала моју седамдесет петогодишњу бабу: „Баба, кад ће снег? Ти си нам причала о некадашњим зимама кад снег напада до изнад колена па шкрипи под ногама, а мраз уједа за образе. А види ово – све неке магле и кише...“ Баба би се при том увек костоболно дошетала до прозора, одсутно се загледала кроз прозор у сиво небо и црне гране дрвећа: „До сада је снег увек пао па што не би и даље. Нису га врапци појели...“ „Знам, баба – била сам упорна – али клима на Земљи се мења: атомске пробе, техника, загађење атмосфере!“ Али, не да се моја баба: „Пусти ти, синко, ту технику и те сфере. Мени то казује жигање у костима, а оне су претуриле толико снегова преко себе. И то каквих снегова!“ Ја бих се затим повлачила и ћутала. Пролазили су дани, свако јутро без снега било је ново разочарење, све до оног бледосивог свануућа док баба није закуцала на мој прозор и радосно повикала: „Устај, Мила, пада!“

Скочила сам и погледала кроз прозор: с метлом у рукама, у дворишту је стајала баба, румена и усхићена, и смешила ми се. По свему, унедоглед, вејале су крупне пахуљице. Загледала сам се пут неба и учинило ми се да се пењем у висину. Бабу више нису мучиле кости, а мене неизвесност.

Овогодишњи снег ми је помогао да схватим како обичне ствари могу да буду лепе и незаборавне.

МИЛЕНА РАДОВАНОВИЋ
11313 Осипаоница

ГЕНЕРАЛ У ПАПУЧАМА

Да ли и генерали обувају кућне папуче и цивилно одело или су увек у униформи?

СЕНАД МЕМИШАГИЋ
79285 Чемерно

Овај официр са златом везеним ловоровим венцима и звездама на раменима, кад не мисли на трупе и стратегију, напад и одбрану, војнике, оружје и све оно што његов посао чини генералским, обува у кући своје обичне кућне папуче, једе обичну супу, ручава, пуши.

Кад није на дужности, генерал у обичном, цивилном оделу, иде на пијацу и у самоуслугу, гледа телевизију, одлази на родитељске састанке, тугује ако остане без неког

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Татјана Бјелајац, Моше Пијаде 68, 43500 Дарувар – има 14 година, жели да се дописује са својим вршњацима.

Дејан Бралић, Браће Сантини 48, 58000 Сплит – има 14 година, сакупља значке и привеске.

Жељко Јовковић, Трг ослобођења 8, 22240 Шид – има 14 година, воли музику, сакупља значке.

Љубица Анђелковић, Матије Гупца 63, 41210 Забок – има 10 година, сакупља значке, салвете, марке и папирнате луткице.

Даниела Димитрова, Нада Бутникошарева 5/14, 91400 Титов Велес – има 13 година, сакупља марке, салвете и постере, воли музику, гимнастику и тенис, навија за „Партизан".

ко му је близак... Међутим, генерал не би био то што јесте и не би имао златном нити извезене еполете да у свом послу није први. Јер, он не само што командује, брине и одговара за своје поступке, него врло често у, рецимо, ратном ваздухопловству лично седа за команде савременог ловца или бомбардера и стреловито јури пут неба. У падобранским јединицама он први искаче из авиона. Тенкисти се изненаде кад генерал уђе у тенк и свима покаже да та огромна и врло сложена машинерија за њега нема тајни. У његовим рукама нађе се често и обична пушка. Генерал мора да покаже примером како се најбоље њоме рукује.

Дакле, генерал није генерал само због високог чина, већ због оног шта и како чини.

ЗАМОЛИ МАЈКУ ДА ПРОЧИТА БАЈКУ

Ученица сам првог разреда усмереног образовања, имам 16 година и по свему бих била као моје вршњакиње да не читам – бајке. Због тога ме другарице и другови исмејавају, зову ме Рајка – Бајка, Бајна, Бајковита и сл. Моја љубав према бајкама не допада се ни родитељима, нарочито мами, која ми често говори да сам већ девојка, да је време да ме интересују друге, озбиљније ствари, да никад нећу одрасти...

Читам и друге књиге, али ми оне нису тако занимљиве и не пружају ми такво задовољство као бајке. Мене не привлаче дискаћи, пушење, брејкденс и много других ствари које су за моје другарице и другове тако значајне. Жао ми је што ми и они и родитељи својим примедбама кваре моје уживање и што у томе виде нешто лоше, што је, наводно, само за децу. Шта да радим?

РАЈКА
Ћуприја

Погрешно је мишљење да су бајке намењене само деци: ми, на пример, знамо једног академика, старијег и угледног научника, који и сада чита бајке. Многи писци су се целог живота враћали бајкама. Најзад, зар нису Андерсен и браћа Грим цењени у целом свету управо као писци бајки, уз које се већ вековима одгајају нараштаји, без обзира на језик и боју коже. Многа књижевна дела била су омиљена само у време кад су се појавила, да би затим заувек пала у заборав. С бајкама је супротно: очуване су и незамењиве готово од постанка људског рода до данашњег времена компјутера. Онај ко бар у детињству није читао или слушао бајке сигурно је осиромашен за цео живот. Такви не примећују да су и данас многе телевизијске серије, модерни љубавни романи, приче о популарним певачима или фудбалерима испричане као бајка. Само, телевизијска серија и бајковити и слични јунаци брзо потону у заборав, а права

бајка, књижевна врста која побеђује време, остаје у сећању до краја живота. Зато замоли своју мајку да опет прочита неку бајку.

КАД ЗА НЕКОГ КАЖУ ДА ЈЕ СФИНГА?

Ко је и када направио велику египатску сфингу?

БОЈАНА ВЕСЕЛИНОВИЋ
Синђелићева 23
11000 Београд

За време такозване четврте династије староегипатског царства, када је подизање пирамида достигло врхунац, исклесана је у стени, у долини Гизе, недалеко од Кеопсове и Кефренове пирамиде,

велика сфинга, један од најзначајнијих споменика ове цивилизације. Тачно 19,80 метара висока фигура врло упечатљиво представља божанско царство. Царска глава која се издиже из лављег тела вероватно је имала црте фараона Кефрена, али је оштећена за време исламске владавине, што је лице учинило нејасним. Њена величанственост улива такво страхопоштовање да је многи и данас, преко четири и по миленијума од њеног постанка (настала је око 2530. године пре наше ере) сматрају ликом бога сунца, иако ју је исклесао фараон Кефрен – себи у част.

Сама реч сфинга је грчког порекла и има неколико значења. У старогрчкој митологији то је крилата животиња са шапама лава, телом пса, главом и грудима жене. За тајанствено биће, загонетног или чак ћутљивог човека каже се да је „права сфинга". Тако се назива и једна врста великог лептира.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Руководилац ООУР Издања за младе „Политикин забавник"
Раде Шошкић

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

Заменик главног и одговорног уредника
Владимир Стефановић

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић, (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови Савета из редакције: Влада Булатовић Виб, Владимир Стефановић, Вера Смиљанић, Диего Варагић, Мирјана Маринковић, Душан Глушац и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић (уредник), Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 40,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара, годишња 1.760,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 880,00 динара, полугодишња 1.760,00 динара, годишња 3.520,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

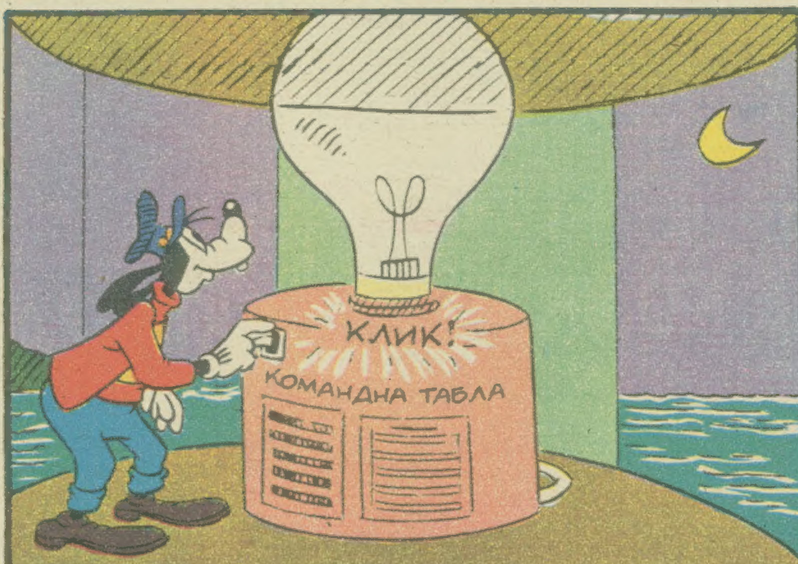
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$ 29.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 76.–
ШВЕДСКА	Шкр. 225.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 231.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 61.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

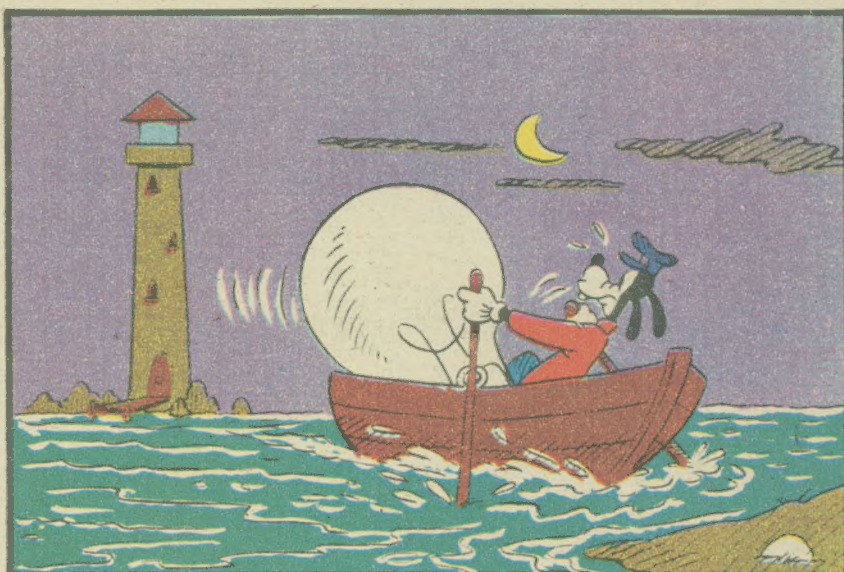
Насловна страна:
Ненад Мирковић

WALT DISNEY
МИКИ

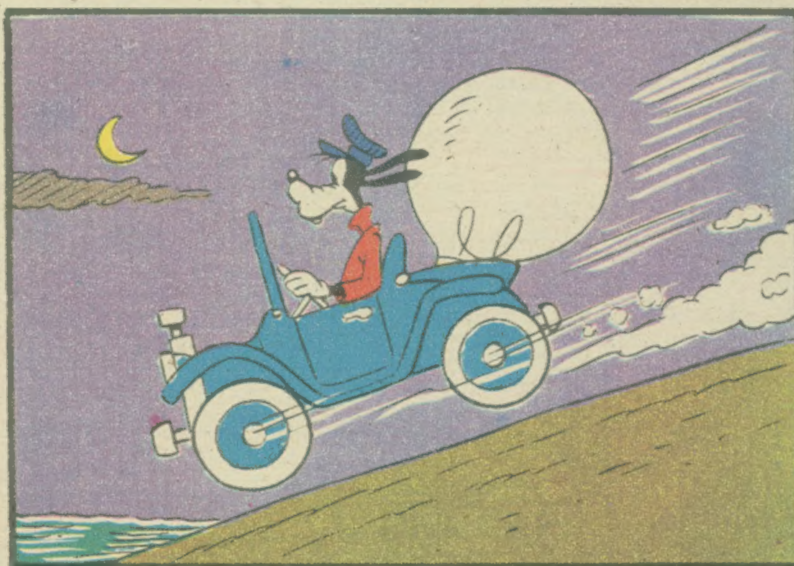

КЛИК!
КОМАНДНА ТАБЛА

КЛИК!
КЛИК!
КЛИК!
КЛИК!

ДО ЂАВОЛА! СИЈАЛИЦА ЈЕ ПРЕГОРЕЛА!

СИЈАЛИЦЕ

© 1954 Walt Disney Productions
All Rights Reserved

ЗАР И ОВА?
КЛИК!

ГДЕ ЛИ САМ ТО ОМАНУО?
КОМАНДНА ТАБЛА
10-21
Distributed by King Features Syndicate